CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

(9)

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

अथ विवाहपद्धतिः तत्र विवाहानुक्रम
श्लोकाः अग्निप्रणयनंवस्त्रपरिधानंसमञ्जनम् गोदोघोष
वरस्यप्राक्कन्यायाश्चागोदर्पणम् १ कन्यादानप्रतिग्रहपेसुव
र्णगोश्वरक्षिणा ऽग्न्निष्क्रमणंव्यासमीपगमनंततः २
कन्यापितुःप्रेषणंसमीक्षेयामित्रिस्कृत्म् अग्निप्रदक्षिणी
क्षणोपविष्यकुशण्डिका ३ होमेवधूदक्षिणतोहरलंभेतु
वामतः उपवेश्यवरश्चैनांस्विष्टकृद्धोममाचरेत् ४ संस्र
वप्राशनंपूर्णापात्रमार्षदक्षिणाविवाहानुक्रमश्लोकाः गी
तीकण्ठमुखोदिताः ५ अथवाहानविधिः अथयथा चा

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

संनिश्चीतो विवाहेकन्यापितावाग्दानंकरोति ॥ प्रथमंवाग्दानकर्म
णानिर्विघ्नतासिद्ध्यर्थंगणेशंसंपूज्यवाग्दानसंकल्पः अद्येहामु
ककरिष्यमाणकन्यादानकर्मणःपूर्वांगत्वेनवरणयावाग्दानंका
रिष्ये ततःकुंकुमाक्तानिसद्व्याणिनारिकेलादिपंचफलान्यादा
य ॥ अमुकगोत्रोऽमुकप्रवरोऽमुकवेदाध्यायीअमुकशर्माहंअमु
कगोत्रोत्पन्नाय अमुकप्रवराय अमुकवेदाध्यायिनेअमुकशर्म
णेप्रपौत्राय अमुकशर्मणःपौत्राय अमुकशर्मणःपुत्राय अमुक
शर्मणेविष्णुस्वरूपिणेकन्यार्थिनेवराय अमुकगोत्रोत्पन्नस्या
मुकप्रवरस्यामुकवेदांगाध्यायिनोमुकशर्मणःपौ प्र

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

चौं अमुक गो त्र स्यामुक प्रवर स्यामुक शर्मा स्वाध्यायि नो मुक शर्म
णः पौ चौं अमुक गो त्र स्यामुक शर्म स्वाध्यायि नो मुक शर्मणः
प चौं अमुक नाम्नीं श्रीरुक्मिणीं वरार्थिनीमिमां कन्यां ज्योतिर्वि
दाख्ये मुहूर्ते गुभ्यं सम्प्रदाय तुभ्यं सम्प्रतिग्रहार्थं रूपमिदं गंधाक्षतपुष्पपु गी
फलवस्त्रसुवर्णायुपचौरस्मा मर्हते ॥ ततः शिवाक्षमुक्ता गंधा
र्थीत्तमवरस्यहस्तेदद्यात् ॥ ततः कन्याविधिवदिंद्राणीपूजनं
कुर्यात् ॥ अद्येत्यमुक गो त्रोत्पन्नाऽमुक राशिरमुकीदेव्यहं सर्व
सौभाग्यसमृद्धये स्वर्णादिभूषितौदुंबराणां पूजनं करिष्ये ॥ पूजा
मंत्रौ ॥ देवेन्द्राणि नमस्तुभ्यं देवेन्द्रप्रियभामिनी ॥ वरं सौभाग्यमारो

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ग्यंपुत्रस्यांचरेद्गृहे धान्येरेधनैरेपशुरेद्रिन्द्रमग्निं य
मोरेद्रिसुवेद्रिसर्वकार्यकर्मिणः॥ इतिमंत्राम्यांइन्द्राणीं
पूजयेत्॥ इतियाग्दानविधिः॥ ततोवैवाहिकापूर्वे अन
यमेअवेषुउत्तीयेदिवसेसंस्कार्यायाःकन्यायाः संस्कार्य
स्यपुत्रस्यचपित्रादिसर्वारम्भंकुर्य्यात्॥आचार्यत चुल्लीनिर्माण
यपुरन्ध्रीद्वारामृत्तानानायासंशोध्य॥तस्यांत्रिभृंगांचुल्लीसद्व्यां
निर्म्माय गोमयेनोपलिप्य तण्डुलपिष्टोदकेनोपलिप्य सर्वारम्भल
क्षणोक्तगन्धिस्वच्छतैलहरिद्रासिद्धार्थकल्काद्युद्वर्तनपूर्वकं का
क्षशीतोदकाभ्यांवितानाधः पित्रादिपात्रस्थ पिष्टातकलिखितपी

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ॐ संस्थाप्य संस्थाप्य धौतानि वासांसि परिधाय स्वसमीपमा
न्य स्वासनेसमुपवेश्य आचम्य गणेशपूजनं कुर्यात ॥
ॐ तत्सत् संकल्पः अद्येत्यमुकोऽहं अमुकगोत्रः कन्यायाः पुत्रस्य
वा करिष्यमाणविवाहसंस्कारकर्मणः सर्वारंभकर्मणि
निर्विघ्नतायाकार्यसिद्ध्यैभगवतोगणेश्वरस्यपूजनंकरि
ष्ये ईतिसंकल्पः यथाविधिगणेशंसंपूज्य आचम्यसद्
यःस्नातोवस्त्रयुग्मंवापोटलीकाःकृत्वा एकांचुल्यांएकं
नासिकायांएकंनाभ्यांचैवंचकर्णेवस्त्रपूतंसुगंधिसु
गन्धिष्टंनिक्षिप्यत्रपंचगः अक्षतान्ताः अनेयमुकाः अक

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

चरा: अरुस्रा: अलोलुपा: पित्यजा: पुरंध्रीणनाथ: तद्वा
पिशाचकस्थिकांकिताधौतगोधूमचूर्णसोलीकादिपा
कारभ्यंकृत्वा तैश्चैवकरकन्याईयस्वसावनाद्याग्निंकारयेत्
अथपूर्वंगविधि:। विवाहदिनात्पूर्वदिनेगस्मिन्नेवदिनेवा।
पिचाहि:पामासकृत्वाग्निंगस्नान: अथोत्तोस्नोवापिमितावा
सा: उभासनेप्रांमुख: उपविशेत्पश्चात्पाणिसंस्कारं
मन्त्रान्यंचोपविशेयं गोधूमचूर्णविधिनासमूह्य प्रथानसंक
ल्पंकुर्यात्अर्घंसंस्थाप अर्घेऽमुकगोत्रोऽमुक
शर्माहंअमुकगोत्रस्य कन्यायाबीजगर्भसमुद्भवं
मु

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

नोत्तिक्ष्णगद्याराश्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थंमत्रौसत्धर्मप्रजोत्पाद
नद्व्यपरिग्रहेव्यधिकारसिद्ध्यर्थं पुत्रपक्षे श्रमुकगोत्र
स्यपुत्रस्यपत्न्यासत्धर्मप्रजोत्पादपूर्वकसकलगार्हस्थ्यसि
द्ध्येऽमाद्यसंकल्पमाचापूजाभ्युदयिकपुण्याह्वाचनानि।
विद्धाय कलशस्थापनंकृत्वाच नवग्रहेऽनावासंपूज्य
गौर्यादिचतुर्दशमातृकायोर्वसोर्धारायाःपूजनंकन्या
द्वयेनकारयेत् संकल्पः श्रद्येऽमाद्यश्रमुकगोत्रश्रमुकीदं।
सर्वसौभाग्यसमृद्ध्यर्थंविवाहकर्मणःपूर्वांगत्वेनतेषां
गौर्यादिचतुर्दशमातृकाणांवसोर्धारायाश्चपूजनंकरिष्ये।

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

जोगिन्योमुप्रतिष्ठोवरदोभवत्म ध्यानम् सिंहासनस्थोदेवि
गीसर्वलोकाम्संपूजम् पित्तोवरुगंदेवंचन्द्रार्द्धशेखरं
चकरेणाधःसुधापूर्णकलशंदक्षिणेनतु वरदंचाभयंवा
मेनाश्लिष्यचतनुप्रियाम् २ एवंध्यात्वापूज्यंचैःपुरायमा
जस्यपाश्चियःपूजामंत्रःजोगिन्यमेश्वानमर्वमंगलदा
यक पूजांगृहाणदेवेशसर्वयमंगलंकुरुडामिमंचेग
पायादिनीगराजनांतंसंपूज्य कन्यादेहप्रमाणानसप्तविंश
तीतंतुभिः वर्तिकांरोपेत्पश्चाद्घृतसम्पूर्तिदीवे एवंवर्तिको
प्रज्वाल्यसम्पूर्यभोजनीयाश्चयथाशक्तिसुवासिन्यःसुपूजिताः

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

दशाक्षं पंचपुष्पं वाऽभिरण्येनापतोषयेत् अत्रकात्यायनीमहा
लक्ष्मीईश्वरीपूजनमपिकार्य्यम् ततःकन्याऽस्तेकंकणंव
ध्नीयात् नीलकायाशिंकंचद्यात् ऽनिकन्यापक्षेपर्वोगवि
धिः अथवरपक्षेवरणात्पूर्वदिनेऽह्निवा नित्यं
कर्मवैश्वदेवांतं कृत्वाशुचिः शुक्लवासाः वरस्त्रभ्यंगपूर्वकं
पलाशैः संस्नाप्यशुभासनेप्राङ्मुखउपविश्याचम्य अर्घ्यो
पतंविधायप्राणानायम्येशकालस्मरणांतेअमुकोऽहंअमुक
शर्म्मणःपुत्रस्यविवाहकर्मणिनिर्विघ्नतयाकार्यसिद्धयेपूर्वोग
णेनश्रीमगवतोगणेश्वरस्यपूजनंकरिष्येऽतिपथाविधि

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

गणेशंसम्पूज्य प्रधानसंकल्पंकुर्यात् श्रद्धेऽद्यादिदेश
कालकीर्तनांते श्रमुकगोत्रोऽमुकप्रवरोऽमुकशर्माऽहं
मोक्षेऽस्मिन्नमुकगोत्रस्यपुत्रस्येदंपितृमनुष्यप्रेतकर्म
ऽनुधर्मप्रजोत्पादनसिद्धिद्वारश्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं विवा
हाग्नेयसंस्कारंकरिष्ये तत्पूर्वाङ्गत्वेनमातृपूजानांदिश्राद्ध
पुण्याहवाचनानिकरिष्येऽमिमातृपूजानांदिश्राद्धं पु
ण्याहवाचनंविधाय कलशंसंस्थाप्य तत्रप्रत्यक्षरुणाग्नी
नाग्न्याधिष्ठानायाग्नये समुद्यरक्षाविधानेनकंकणमभि
मंत्र्यप्रतिमुच्य यत्रेत्यनेनमंत्रेणवध्वासुरक्षीकुर्यात्

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

चतुर्थीकर्मविसमोचयेत् कंकौषधयश्चरक्तपिंकुरुण्टैवयात्
कंरक्तपल्लवाःश्रियुवयसिद्धार्थशिखिपोरगलक्षः कंकरोध
धयश्चेताःकौतुकाख्यानवस्त्रम्तः ततोवासरणान्नभोजनरात्रि।
णादिभिःसंतोष्य ततःकंज्योर्विदंसुशिलंमंगलादिद्रव्यसं
नंघटिकापाचयतंपुरुंविवाहलग्ननिश्चयार्थंकन्यापितृ
ईंप्रतिप्रषंप्रेषयेत् ततोवरंसात्विकत्वैर्भोजयित्वा नेदिष्ठव
धूंदृष्टिवाविवाहलग्नेभोजयित्वासर्वंविवाहसामग्रीमुपकल्पयी
त्वावरंरक्तोत्पलकंचुकोष्णीषकटिसूत्रोत्तरियकुण्डलंग्रैवेयका
यलंकारैर्मुकुटादिभिश्चालंकृत्यशिबिकादियानमारोहयित्वा

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

उपकल्पयांचक्रुः सर्वौषधसामग्रीमयात्तः कृत्वा वस्त्रालंकारादि
भूषितामुचितबंधवाप्तपुत्राः सपुरोहिताद्विजोपजलतूर्य
घोषेणकन्यापितृगृहंव्रजेत्॥ अथकन्यापितामागोगतंव
रंश्रुत्वा॥ उपकल्पितोवरपूजासामग्रीश्चसविधेश्रानाय्य
नीयार्घंपुरिसपुपविश्यचिरंचक्षम्य॥ प्राणनाथम्॥ कलशविना
कलशंसंस्थाप्य नागृहनाथायसंपूज्यकरागमनंप्रार्थेत्॥
अथवरस्यपितामार्गोगतस्यवरस्यजनन्याद्यंतनिवेदना
थेमफलदधिपाचमक्षिंसौम्यवेशमनुष्यंवरापांगावशि
रहरियंजिनौतलकुपंकंकीकापहरचक्षंनापिताक्षं

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

चेप्रेषयति ततः कन्यापितापितप्रेषितं गृहीत्वा मनुष्यैर्मध्याह्नांवा
ह्यार्चीकृत्वाषष्ठशक्तियोजंमट्टयंदत्वासुभोजनेभोजयित्वा स्वय
मपिस्वोपमंत्रंमनुष्यद्वयंफलसहितंवरस्यगृहमाकारणंप्रेषयति
ततःकन्यापितानिजमंदिरद्वारगतंसमाजमध्यस्थितंवरंविलोक्य
जनानांपुरःवरमानेतुंकांचित्सखीनिगदतिस्मानायद्वारेयथा
शक्तिवरंधुषित्वायानेवोढा वरंयानार्यवरस्त्रा श्रीफलादिसा
दंगृहीत्वा स्वानोपस्त्रिकादिशोभितायां भद्रासनायांसुद्यांभो
गोस्वासनेपांगुरुमुपविशेत् आचम्य प्राणानायम्य अर्घंसंस्थाप्य प्र
मंवरस्यनंमस्कंकुर्यात् अद्येत्यादिअमुकराशिस्थमुकगर्म्मोद्भवं कु
मारंकन्यायानोगत्वेनयाग्यनंकरिष्येऽतिसंकल्प्य कुंकुमाक्तानिपं

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

चपंगोपलान्यायश्चमुकगो चोऽमुकप्रवरोऽमुकवेदांतर्गतामुकशा
खाध्यायीश्चमुकशर्म्माहंश्चमुकगो चस्यामुकशर्म्मणःप्रपौ चायश्चमुकशर्म्म
णःपौ चायश्चमुकशर्म्मणःपु चायश्चमुकशर्म्मणोविस्मुस्मरणेकन्यार्थि
नेवरायश्चमुकगो चस्यामुकप्रवरस्यामुकवेदांतर्गतामुकशाखाध्यायिनो
ऽमुकशर्म्मणःप्रपौ चीश्चमुकशर्म्मणःपौ चींश्चमुकशर्म्मणःपु चींश्च।
मुकनाम्नींश्चीरूपिणींवरार्थिनींकन्यांज्योर्वियाविष्टेमुहूर्तेतुभ्य
मस्मैतत्प्रतियत्नंधेरूमिर्गंधाक्षतापुष्पपुंगीफलद्रव्यमक्षणाद्यु
पचारैस्त्वामहंवरणेवृणोसीतिप्रयुंक्तेःतिवाक्यानंतरंतःपुनर
र्घंमंत्रेणवरणंसंकल्पंकुर्यात्श्रेयेहेत्याद्यश्चमुकगो चोऽमुकस
शर्म्माहंकरिष्यमाणकन्यादानप्रतियत्नंधारदेवागत

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

सवरणपूजनंपूर्वकंवरणंकरिष्येतत्पूर्वांगत्वेनवरकन्ययोःपाणिग्र
हणकर्मणिआचार्यकर्मकर्तुंआचार्यस्यपूजनंवरणंचकरिष्येप्र
थमंआचार्यायपरमिदंवाग्रेतिमंत्रेणअर्घंदत्वाआचार्यस्यपाद्प्र
क्षालनार्थंपाद्यंपुनर्जलंप्रयच्छति आपइदंध्यात्मस्वभावेनवः स
मीहितार्थोपणकामधेनवः अपारसंसारसमुद्रसेतवः पुनंतुमांश्र
यणंपदांसवः इत्याचार्यपादौप्रक्षाल्य गंधपुष्पमितिगंधदत्वा
जैनमोस्तुनन्वोपेतिअक्षतापुष्पमालादिभिःसमभ्यर्च्य सम्पादितांछो
नार्घेणआचार्यसम्मुखःअर्घोअर्घोघः प्रतिगृह्यतामर्घंअर्घंप्रतिगृ
ह्णामीत्याचार्यःप्रतिब्रूयात् ततःकन्यापितावरणसामग्रींकरेकृत्वा
अग्निर्ग्रीवाक्षतापुष्पफलयज्ञोपवीतद्रव्यवस्त्रालंकरणपुष्पमा

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

नाभिर्वक्तव्यो विवाहकर्मणि आचार्यकर्मकर्तुराचार्येत्यनया
ऽऽकृतो आचार्यश्चाप्रतिग्रह्यतोस्मीतिप्रतिब्रूयात् आचार्यस्त
थास्त्वेऽस्तिसंप्रार्थ्य पुनरर्घंदद्यात् ॐ अर्घोघोघः प्रतिगृह्यताम
ॐप्रतिगृह्णामि ततः कन्यापितासमादिताम्बूलमर्घंदत्त्वोः क
था उपाय वरमाचार्योभिमुखस्तिष्ठेत् ततः आचार्यप्रमुखाः वरग
वीयमेनमंचं यथाशाखमुच्चैः पठेयुः ॐ अयवरंक्षणोवलवधवे
देवानस्यऽऽसनेगमेप्रसीदतो तस्मादेनंवरंसमऽऽयंतिप्रेरण
ऽऽसंऽऽनुकूलयितासमदंक्षणीतो अयवरंक्षणीयंऽऽवे
कंचसुकुमारोवरंक्षणीतेसोमेमेसर्वसमऽऽयंतासमदंक्षणीतो ॐअथवा
गृहऽऽपानऽऽगऽऽपमुंचतोअग्नेऽऽवेहयाघनकुंभप्रवेशायचऽऽः

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ततोवगच्छःसंवसवतमाजगतेमेकुरुष्वतद्विसंवसवतमाजगतेमा
वःसज्ञानतेस्वमेवेनदृसमभिसज्ञानतेतत्पश्चतोमेवेतदृसंप्रतीती
ष्ठतितस्माद्गत्वाऽपानक्रऽउपामुचतो३सःश्वजगामगोतमोयच्च
प्रवव्रुरास्यजैवलेरासतस्मादासनमात्रयोरकमात्रयाऋका
रयास्माकमर्घऋकारसतेवाचवरंभवतेगोतमायद्यहतिसतेवा
चमग्निज्ञवोममरुवरुणानुकुरुस्वतोवाचमूभावतस्मन्मेब्रूतेति
सतेवाचेदेवेषुवैगोतमतदेषुमानुषाणंब्रूतो सतेवाचविजोषे
तेऽग्नितिहिरण्मयपाचंगाःऋचोनासीदासीन्नपरिवारणंपरि
धानानांमानोमऽत्यर्थन्तस्यायवधान्योमयसर्वंसवैगोतमतीर्थे
नोच्छ्रासऽइत्येपमयऽभवन्तीतिवाचऽमेवपूर्वमुपनयन्ति

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

सत्येषपनकीर्णाउवाचवाचमुवाच॥ इतिपठेत्वगणश्चंकुंमर्घ
नोवेदवेदा पथा श्रद्धःशीर्षः कुणाग्रैश्चध्यावदनकुलैःपवैः सि
द्धार्थकैश्चैवश्रंकुंगर्घःप्रकिर्तितःश्रंगानितुनामौष्ठप्रयात
संस्कंधेशिरसिपार्श्वयोःजानुपंगपुरेवचेश्रंकुंगोर्घः प्रकीर्तितः
श्रर्घदानमंत्रः श्रागतोसिवरश्रेष्ठसर्वकामार्थसिद्धये प्रतिग्रहम
णेमिश्रर्घंरुद्रनमोस्तुतेॐश्रसोपस्तामोश्रस्रणःश्रवयुःसुम
ङ्गलःयेचेनश्रंरुद्राश्रमितोदिक्षुश्रिताःसहस्त्रशोवेषाश्रंहेडःश्रम
हे॥ श्रसावोयमर्घपतिनीलग्रीवोविलोहितः उौनंकुपाःश्रदृश्र
न्नदृश्रन्नुदहार्यः सदृष्टोमडपतिनः॥ श्रयमर्घस्तवा नमोस्तुनी
लग्रीवाशतपुषमालायिभिर्वंसमृज्यगणामाग्रेश्रसंकुंगी

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ना रश्मिर्गन्धास्तपुष्पपूगीफलघृतयज्ञोपवीतांश्चतमाङ्कोपानद्युग्मम्
त्तोष्णीषकंचुकटिवेष्टोपसंव्यानरत्नभूषणकर्णवेष्टकवरमुद्रिकादि
भिः करिष्यमाणकन्यादानप्रतिग्रहार्थं श्रमुकगोत्रं श्रमुकप्रवरं श्र
मुकशाखिनं श्रमुकवेदाध्यायिनं श्रमुकशर्माणं विष्णुस्वरूपिणं क्रा
र्यनंवरंवरत्वेनत्वामहंवृणेऽहोस्मीतिवरःप्रतिवेद्यगोवरःवस्त्र
यज्ञोपवीतभूषणपुष्पमालावरमुद्रिकाधारणंविधाय मुचत्तात्मं त्रं
जपेत् ॐसुचत्तात्मत्तिभ्यांभूषासंभुवर्चोमुखेनसुश्रुकर्णाभ्यांसं
मृडेति गत्वाचार्यःवरञ्चउत्थाप्ययजमानायतीलकंगोरोचनादि
कंकुर्योत्तामंत्रांश्च ॐश्रेष्ठायेत्तामंवरुणोरराजासोमत्तमंगोय
प्राणायत्वाऽपधिमयोमंयंप्रतिगृह्णामि २ ॐकृत्योपेत्तामंव

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ऋ॒ग्वेदानुसोऽप्यात्मनुःप्रोक्तमग्निपक्षश्चःश्रधिमयोमसंप्रति
ऋ॒क्षीचेऽ॥जेयमायत्यामसंवत्सरोदक्षानुसोऽप्यात्मग्नियक्षोयश्चः
श्रधिमयोमसंप्रतिऋ॒क्षीचे॥४॥जेकोयाकामायाश्चयाकामोयाकामा
यायाकामोयाकामःप्रतीऋ॒क्षीताकामेनतोऽग्निमंचाग्निसंप्रतिऋ
ग्यजुस्सादिभिःसुवासिनीभिर्वेरस्यमङ्गलीगजनंकारयेत्॥इतिश्रस्वर्ग
विधिःगतउपमयपत्नीयाधायपुरस्सरंस्वस्तिवाचनंपठेत्तो विवाहग्ना
ग्नांप्रविशेयुःगतःकन्यापितावरंपांडुकंवस्त्रासनेसमुपवेश्य
वरश्चार्घेणोत्तिनकेत्वा सायवसंवरमपिचार्घेनाम्नेयांनेदिश
बांधवानांचत्तिनकमात्रभिःपूजनंविधायसुखोपविष्टंकुर्यात्
ततःपांडुसंवरंपश्चिमाभिमुखींकन्यांसमुपवेश्य स्वयंतउदङ्मु
खोभूत्वाश्चपेत्तितोविवाहसामग्रीप्रयास्थानमासाद्यकंकंवलादि

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

नाश्रन्तर्पटविधाय स्वासन उपविश्य मधुपर्कोणवरमर्चयेत् दीपं प्र
ज्वाल्य आचम्य अर्घं संस्थाप्य प्राणायामं कृत्वा अद्येत्यादि संकीर्त्य
अमुकगोत्रममुकशर्माहं कन्यासनप्रतिग्रहपूर्वकं स्नातकं व
रं मधुपर्केणार्चयिष्ये तथा वरोपि अर्घं संस्थाप्य अमुकगोत्रममुक शर्मा
हं मधुपर्कप्रजाद्यर्थं पत्नीसंयोगाय विधिना विवाहकर्म करिष्ये इति सं
कल्य मधुपर्कं गृह्णीयात् मधुपर्कविधिरुक्तवरणसंज्ञः कार्यः तत्र पा
रस्करस्तु यः स्वशाखोपरिसूत्रपरशाखां समाश्रयेत् यो मेधाः सतु
योऽज्ञेयोमोघंतत्तत्सचेष्टितं यऊर्ध्वमर्वाग्वाचार्यो ऋत्विक्वेवायोगजा
प्रियः स्नातकश्च एतान्प्रतिसंवत्सरागतानर्चयेयुः यस्यमाताऽस्तिन
जः श्वशुरश्च यजमानः पितामहमात्रर्थः साधुभवानास्तामर्चयाव्या

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

मोमवंतामिति जंअर्चय ऽतिथरस्योक्तिः गोतोचकपुरुमांः विष्टरद्वयं
पाद्यं पाद्यर्घमुदकं अर्घे आचमनीयं मधुपर्के ऽधिमधुघां अपिहि
तंकांसेनपात्रंकांस्येनाममोपमानवंति अपयजमानाय्कंविछा
पयतिछति यजमानपक्षीयोन्यःकश्चिद्ब्रह्मणो विछोविछो
विछः ऽतिथिः आवयति प्रतिग्रह्यतामितिसक्रदुक्तायजमानो
ब्रह्मणस्तयोर्धाति वरंप्रतिगृह्णातीत्युक्तोऽयंविछं ते
क्षमायय: जंवर्षोस्मीत्यर्घेणाऽधिनुकुंयोविछोऽयंता
उपवेशनेविनियोगः उंवर्षोस्मिसमानानामुद्यतामिवसूर्यः संता
मभितिष्ठमियोमाकश्चिद्भुयासमो अनेनमंत्रेणाधिष्ठमुद्ग्रमा
सनेनिधाय तदुपरिउपविशति गोतःपाद्यंप्रतिग्रह्यतामितिभि

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

श्राद्धितोवरः प्रतिगृह्णामित्युक्त्वाप्रतिगृह्य तत्पात्रेरुदकेनाभ्युक्ष्य दक्षि
णाजलमादायदक्षिणंपादंप्रक्षालयति किंजोदोसीतिप्रजाप
तीऋषिर्यजुष्टुप्छन्दआपोदेवताद्क्षिणपादप्रक्षालनेविनियोगः
ॐविराजोदोहमिविराजोदोहमशीयमयिपायोपेविराजोदोहः ॐक्षि
मंत्रेणप्रथमंदक्षिणंपादंप्रक्षाल्य अनेनैववामंपादंप्रक्षालयेत् त
त्रियादीनांतुवामंप्रथमम् अत्रावसरेवरोपयाशक्तिकल्प
ध्यंदत्वा गृह्यमानोय अद्येत्यमुकोहंममामुकशर्मणोमम्मा
त्रेऽस्यवर्षेसर्वतोमद्दैनेर्योगोवर्षफलेपिवायचक्षुश्चस्यानास्थि
तानांआदित्यादिनवग्रहाणांदुष्टानांदुष्टदोषोपशांत्यर्थेशुभानां
शुभफलाधिक्यप्राप्त्यर्थं इदंसुवर्णंसुवर्णनिष्क्रयीभूतंद्रव्यंवाक

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

न्यापत्नीयपुरोडाशायरूपे ऽग्निकलशगृह्यंरक्षापुनर्द्वितीयंविष्कं
प्रतिगृह्णीयात् ॐविष्णोविष्कोविष्करः प्रतिगृह्यतामित्युक्तेव
रः अहंप्रतिगृह्णामित्युक्ता पूर्ववदर्घोस्मीतिमंत्रेण आसने
प्राग्ग्रंपादयोरर्घस्तान्निरधाति ततोयजमानः अर्घोर्घोर्घः
प्रतिगृह्यतामितिवरेत वरः अहंप्रतिगृह्णामीत्युक्ताप्रतिगृ
ह्य आपःस्थनिप्रजापतिऋषिरनुष्टुप्छन्द आपोदेवता अर्घ
गृह्णेविनियोगः ॐआपःस्थयुष्माभिःसर्वान्कामानवाप्नुवान
ऽत्यर्घमिमंचयतो अग्निमंत्रेणयथासमुद्रमित्यायर्चेण
ऋषिरनुष्टुप्छन्द आपोदेवता अर्घमिमंत्रेणविनियोगः ॐस
मुद्रंयःप्रहिणोमिस्वायोनीमप्रिगच्छ अरिष्यसर्वाधीयमा

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

परमेष्ठिमयऽइति अर्घ्यआचमनीयं३प्रतिगृह्णामि वरुणप्रति
गृह्णीष्वेत्यस्यामंप्रतिगृह्णामि श्रामन्तिपरमेष्ठि३ऋषि
र्वीरंत्रापःदेवताःआचमनेविनियोगः ॐआँगन्यशसा३ऽ
३नवर्चसा३मामाकुरुप्रीयंप्रजानामधिपतिं३ऽ३तानामिंहोन्नं
ज्ञातमंचेणसक्षयाचम्य ततःतस्मिन्मासौचमनंकुर्यात् अर्घ
मधुपर्कोमधुपर्कोमधुपर्कः प्रतिगृह्णामिमयुकादधिम
धुघृतंकांस्यपात्रस्थापितं कांस्येनपिधिनामधुपर्कंवरायः
निवेदयतिवरुणप्रतिगृह्णीष्वेत्यस्यामंप्रतिगृह्णामि मयुकायजमानस्तोदधिंम
धुपर्कमित्यस्यमंत्रंपठति मित्रस्यत्याऽतिवृत्स्यतिऋषि
र्यजुछन्दोमधुपर्कोदेवतामधुपर्कप्रतिग्रहणेविनियोगः ॐमित्र

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

सावाचक्षुषासर्वाणिभूतानिसमीक्षन्तामित्रस्यचक्षुषासर्वाणि
भूतानिसमीक्षेमित्रस्यचक्षुषासमीक्षामहेऽहंप्रतीच्यैवस
वेतिवक्ष्यति।ऋषिर्यज्ञुष्कृन्नःसवितादेवतामधुपर्के ग्रहं
णेविनियोगः।ॐदेवस्यत्वासवितुःप्रसवेश्विनोर्बाहुभ्यांपू
ष्णोहस्ताभ्यांप्रतिगृह्णामि॥इत्युक्त्वा मधुपर्कंपात्रंगृहीत्वा स्व
यमक्षैर्निधाय दक्षिणहस्तानामिकयाचिःप्रयोतिमिश्रयति
नमःस्वावेतिप्रजापतिऋषिर्यज्ञुष्कृन्नःसवितादेवतामिश्रणवि
नियोगः॥ॐनमःस्वावास्यायान्नशनेयतःस्रावधंततोनिष्क्रा
मि इतिमंत्रेणमधुपर्कंमक्षत्रदक्षिणमालोऽधोऽङ्गुष्ठनामि
कामूलसक्तस्रोवहिर्निनीतपाणी एवंद्विवारमालोऽनंनि

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

रूक्षणंयक्ष्मणानः चिः प्राश्नाति यन्मधुनऽइति कुत्सऋषिर्जग
तीछंदोमधुपर्कोदेवतामधुपर्कप्राशनेविनियोगः ॐ यन्म
धुनोमध्यंपरमंरूपमन्नाद्यंतेनाहंमधुनोमध्येनपरमेण रू
पेणान्नाद्येनपरमोमध्यो न्नादोसानी ऽइति श्रनामिकांगुष्ठाभ्यांप्रा
श्नातिरंधुनर्दिवारंमंचवत्प्राशनम् ॐ मधुवाता ऋतायते ऽया
मिस्रुभिरद्भिः प्राङ्चंप्रतिमंचवाचिः प्राशनंकृत्वा प्राश्नित
शेषंशिष्यायप्रयच्छेत्तूष्णीमासिनायदग्नात् सर्वंवाप्राश्नीया
त्पूर्वस्यांदिशिश्रंचेरास्तिपेत्तूष्णीमाचम्य प्राणानायम्य
श्रंगान्युपस्पृशेत्तियथादक्षिणाकर्णाग्रेणसंस्पृशेदग्निस्त्वमि

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

र्जनीमध्यमानामिकाभिः वाङ्मे श्रोत्रेस्तु इतिमुखंस्पृशेत् अंगुष्ठ
प्रदेशिनीभ्यां नासोर्पेप्राणोस्तीनासिकाभ्याम् अंगुष्ठप्रदेशि
नयनाभिभिः श्रचक्षोर्मेचक्षरस्तिति चक्षुषी तर्पयेत् कर्णयोर्मे श्रोत्र
मस्तिति कर्णौसंहतीरंगुल्यग्रैर्योहोर्मेबलमस्तिवाहुभ्यांसंहतांगु
लीभ्यांपाणिभ्यां अंवोमिश्रेजोस्तियुगपद्हृदयमभिकनिमंगानी
सनाभिनस्तन्नाभिमुरइतिशिरःप्रभृतिपादपर्यंतं श्रात्मेतात्मा तो
द्वयमात्मा तनूयजमानः स्वइतिप्रतिनिधिंकुर्यात् श्रमयाः सौम्यो
र्मिः श्रालभ्यतामित्यन्नं वरुच्छमालभ्यतामितिपुरुषं चंपेत् मातृ
ग्रामामितिस्त्रियाश्चषिस्त्विछन्दोगौरेवतागोरूपिमंचेणविनियो

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ॐ
ज: ऽमुकाऽस्यगोऽमुकगोत्रस्यनाऽस्यसाध्यानामकर्मणा
प्रि: प्रणीतोयंचिकित्सितेजनायमागामिनिमधिक: मम श्रमुक
पजमानस्यपापक्षो: क्षयंऽस्तु अमुकाणान्यतु ऽमुकेवर्म्मया
तोऽकृणपचसोत्सर्जनस्थनालम्भनमकौशयालम्भनमिति
षिद्धत्वात जोनिष्क्रीयस्तसुवर्णवानंतन्निष्क्रीयमजदृव्यदानं
वाऽत्सर्ज: तच संकल्प: श्रेयेऽत्यस्त्रमुकोऽहमधुपकर्पयोग्य
जोत्सर्जकर्मणा: साङ्गत्वर्थंगोप्रतिनिष्क्रीयमेसुवर्णेदंवाग्रयण
यदास्येजैतत्सत्त्र तिसंकल्पत्रायणायदयात निमधुपर्कविधि:
श्रस्मिन्नवसरेकश्चिदपत्नीकोद्रव्यशीलवि: शालायामजत्वेयो
पंचमसंस्कारपूर्वकमग्निंसंस्थाप्यप्रतिष्ठापयेत श्रग्निस्थापनान्त
रं कन्यासंतानवत्वचतुष्टयंदद्यात तच संकल्प: श्रेयेऽस्त्रमुक
शर्मोऽकन्यादानकर्मसमृद्धयेऽमुकेन वत्सवत्वचतुष्टयं

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

संप्रदे इतिधात वस्त्रस्तीतु कापतिरुपस्त्रेषुवस्त्रयु
मेक कर्मोप्रथक्ति वस्त्रदर्भस्वपरिधो तत्रप्रथमैक कया:
वस्त्रपरिधानमंत्रोजगंग के तिप्रजापतीऋषिस्त्रिष्टुप्छन्दोवासोदेव
तावस्त्रपरिधानेविनियोग:॥ ॐजगंगच्छपरिधास्त्वावासोमयाधत्तो।
नामभिशक्तिपाया शाज्जीवामिशरद: शुर्वयोगंपयुचानदुमंत्र
यस्त्वापुत्रातीदंपरिधास्त्वावास:॥ अथोत्तरीयमंत्र: याअक्षन्नित्रि
प्रजापतिऋषिस्त्रिष्टुप्छन्दोवासोदेवताउत्तरीयपरिधानेविनियोग:॥
ॐयाअक्षन्नन्नयर्यायाश्चात्मन पाश्चरेयास्तन्नमितोजातन्य
जास्त्वरेयीजेरमंत्रयजायुमतीदंपरिधास्त्वावास:॥ अथवर:संप
रिधो॥ परिधास्येऽनाधर्वणऋषि:पंक्तिश्छन्दोवासोदेवतावास:
परिधानेविनियोग:॥ ॐपरिधास्येयशोधासेदीर्घायुत्वायजरदष्टि
र्यथा:शतंजीवामिशरद:पुरूचीरायस्पोषमभिसंव्ययिष्ये॥ अथोत्त

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

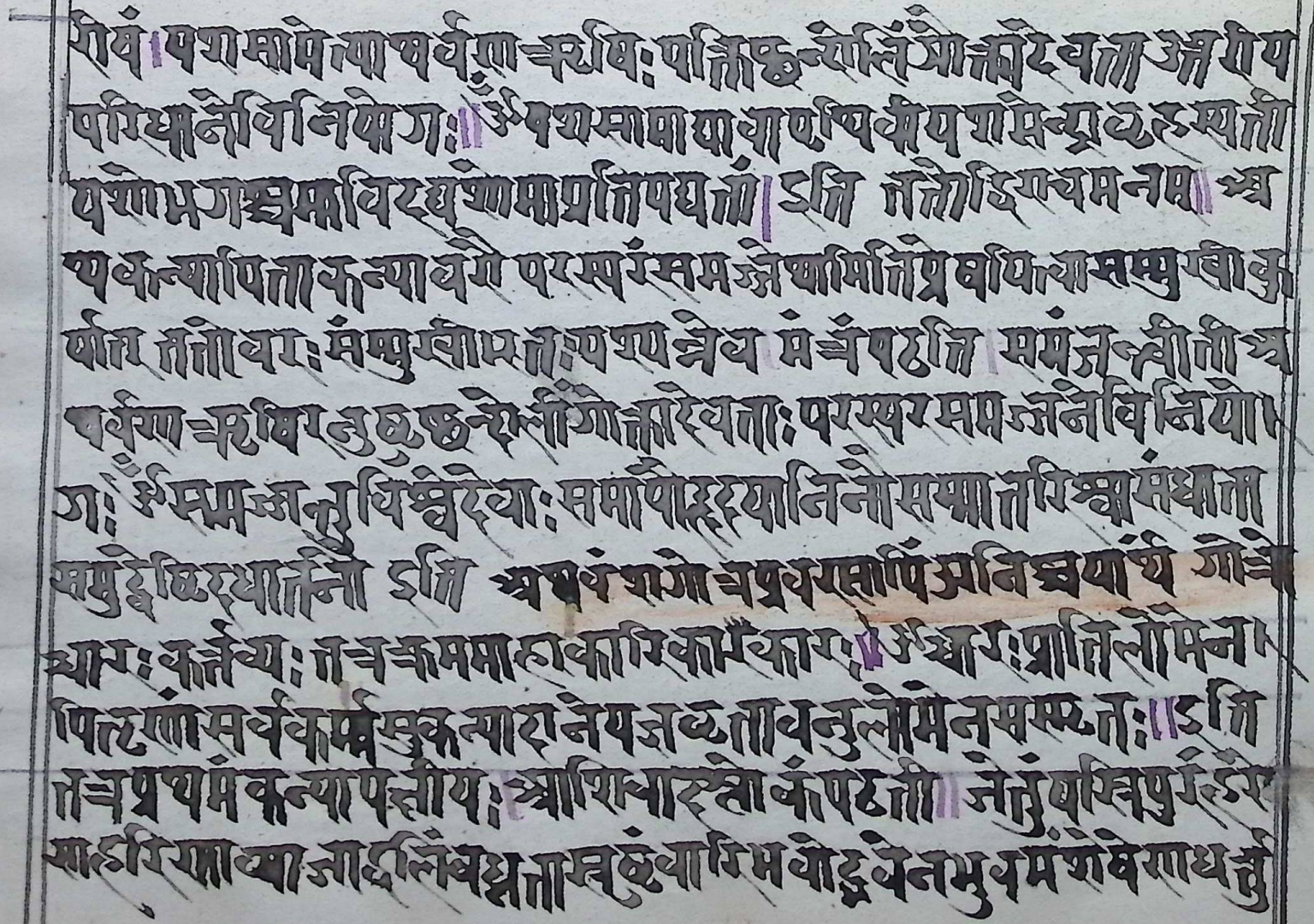

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

धरम पार्वणमस्वाधुरप्रमथेनेमिनाथिमुनोपध्यातः पेचशोगा वि
ञ्चविजयेनागानन्दः पातुवः॥ किंजोचस्यकिंप्रवरस्यकिंगणिनः किं
वेदध्यायिनः किंगर्मणः पौचाय किंजोचस्यकिंप्रवरस्य किंगणिनः
किंवेदध्यायिनः किंगर्मणे पौचाय किंजोचस्यकिंप्रवरस्य किंग
णिनः किंवेदध्यायिनः किंगर्मणःपुचायः श्रायुस्मोवन्धायेनोवि
सुस्वरूपिणेकिंनाम्नेवराय गोवरत्नेपोत्राय गणः श्रामिर्वादः कौ।
पिनेपस्थापयन्नगपतिंजोगेनकौ श्रीपजेरम्यगेसमुपगोकमलया।
सोहस्तिनासामने श्रायातेगरुडेपपन्नराजपतौ चसाधुनिजोग
मुंजेत्यहिगम्बरं जलमुवःमेरंमितांपातुवः॥ श्रमुकजोचस्यश्रमु
कप्रवरस्यश्रमुकगणिनःश्रमुकवेदाध्यायिनःश्रमुकगर्मणःपौचा प्र
यश्रमुकजोचस्यश्रमुकप्रवरस्यश्रमुकगणिनःश्रमुकवेदाध्यायिनः
श्रमुकगर्मणःपौचायश्रमुकजोचस्यश्रमुकप्रवरस्यश्रमुकगणिनः

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

अमुकवेदाध्यायिनः अमुकशर्म्मणः पुत्रायः अमुकनाम्नेविप्रसहि
तोकन्यार्थिनेवराय किंगोत्रस्य किंप्रवरस्य किंशाखिनः किंवेदा
ध्यायिनः किंशर्म्मणः प्रपौत्रीं किंगोत्रस्य किंप्रवरस्य किंशाखाध्यायिनः
किंवेदाध्यायिनः किंशर्म्मणः पौत्रीं किंगोत्रस्य किंप्रवरस्य किंशाखिनः
किंवेदाध्यायिनः किंशर्म्मणः पुत्रीं श्रीरुक्मिणीवरार्पितां किंनाम्नीं कन्या
मासिवीरः युनामिहेतिसांगीकृत्यभगवत्स्वरूपंचकीर्त्तय
प्रकृतिमुपवेशेत्तानपा अथोवरंपश्येत्यवनुसंधिवः साचगिरि
जामयंकीर्त्तयन्नुरुशानकिरणापुरितान्तः ३ अमुकगोत्रस्यअमुक
प्रवरस्यअमुकशाखिनः अमुकवेदाध्यायिनः अमुकशर्म्मणः प्रपौ
त्रीं अमुकगोत्रस्यअमुकप्रवरस्यअमुकशाखिनः अमुकवेदाध्यायि
नः अमुकशर्म्मणः पौत्रीं अमुकगोत्रस्यअमुकप्रवरस्यअमुकशाखिनः अ
मुकवेदाध्यायिनः अमुकशर्म्मणः पुत्रीं श्रीरुक्मिणीं वरार्पितां अमुकना
म्नीं कन्यां किंगोत्रस्यकिंप्रवरस्य किंशाखिनः किंवेदाध्यायिनः किंश

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

वि. ७

र्मणः प्रपौत्राय किंगोत्रस्य किंप्रवरस्य किंशाखाध्यायिनः किंवेदाध्यायिनः
किंशर्मणः पौत्राय किंगोत्रस्य किंप्रवरस्य किंशाखिनः किंवेदाध्या
यिनः किंशर्मणः पुत्राय आयुष्मतेविष्णुस्वरूपिणः कन्यार्थिने किंना
म्नेदत्तवते अपवर्गफलावाप्तिहेतुकाशेषपापक्षयपूर्वकसकलपुरुषार्थसिद्धि
मनुवाम्यहं गोपत्रिरात्रनिर्भरसुरापेयमांधपाराधया साधत्रजन्नु
धामयमित्यादाय गोतस्तुल्यां जालिकुनद्युम्नितः स्मितमनागसी।
रुषिः पातुवः ४ अमुकगोत्रस्य अमुकप्रवरस्य अमुकशाखिनः अमु
कवेदाध्यायिनः अमुकशर्मणः प्रपौत्राय अमुकगोत्रस्य अमुक
प्रवरस्य अमुकशाखिनः अमुकवेदाध्यायिनः अमुकशर्मणः पौत्राय
अमुकगोत्रस्य अमुकप्रवरस्य अमुकशाखिनः अमुकवेदाध्यायि
नः अमुकशर्मणः पुत्राय आयुष्मतेविष्णुस्वरूपिणः कन्यार्थिने अ
मुकनाम्नेदत्तवते किंगोत्रस्य किंप्रवरस्य किंवेदाध्यायिनः किंशर्म
णः प्रपौत्रीं किंगोत्रस्य किंप्रवरस्य किंशाखिनः किंवेदाध्यायिनः किं

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

शर्म्मणः पौत्रीं किंगोत्रस्य किंप्रवरस्य किंशाखिनः किंशाखिनः किंवेद
ध्यायिनः किंशर्म्मणः पुत्रीं श्रायुष्मतीं श्रीरूपिणीं वरार्थिनीं किंनाम्नीं क
न्यां श्रयकन्यापत्नीयः रेयंवाग्विवंयतः सुरधुनीमोलौकयंपाकोद्व
रेयंतद्विलोचनेकयमदिरेयंसयोगजवः गम्भीरनाभिर्धात्रयाय
मुखेनोत्तरः पश्चिमजङ्घामिन्यंशैलसुतांविलम्बलंपितः शम्भुः शि
वास्तुवः॥५॥ श्रमुकगोत्रस्य श्रमुकप्रवरस्य श्रमुकशाखिनः श्र
मुकवेदाध्यायिनः श्रमुकशर्म्मणः प्रपौत्रीं श्रमुकगोत्रस्य श्रमुकप्र
वरस्य श्रमुकशाखिनः श्रमुवेदाध्यायिनः श्रमुकशर्म्मणः पौत्रीं
श्रमुकगोत्रस्यः श्रमुकप्रवरस्य श्रमुकशाखिनः श्रमुकवे
दाध्यायिनः श्रमुकशर्म्मणः पुत्रीं श्रायुष्मतीं श्रीरूपिणीं।
वरार्थिनीं श्रमुकनाम्नीं कन्यां किंगोत्रस्य किंप्रवरस्य किं
शाखिनः किंवेदाध्यायिनः किंशर्म्मणः प्रपौत्राय किंगोत्र

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

स किं प्रवरस्य किं णप्तिनः किं वेदाध्यायिनः किं गर्म्मणः पौत्राय
य किं जो त्रस्य किं प्रवरस्य किं णप्तिनः किं वेदाध्यायिनः किं वे
दाध्यायिनः किं गर्म्मणः पुत्राय आयुष्मते विष्णुस्वरूपिणे क
न्यार्पिने किं नाम्ने वराय ॥ अथ वरपत्नीयः पठेत् ॥ मानन्दन्नि
क्लाऽऽमुञ्जरवाऽऽकौमारवर्हिरासान्नासाग्रश्रेविषा
गीफणिपतौभोगमंकौचयाजौ ॥ ॐ ओं ओं नो नो मालामुखचित्त
कुकुमस्ताऽऽमैश्लपाणंवैनाघवपश्चिरंवोवदनविधुतयःपा
नुचीकारवायः ॥ ६ ॥ अमुगोत्रस्य अमुकप्रवरस्य अमुकण
नः अमुकवेदाध्यायिनः अमुकगर्म्मणः पौत्राय तथाऽक
गोत्रस्य अमुकप्रवरस्य अमुकणप्तिनः अमुकवेदाध्यायिनः
कगर्म्मणः पौत्राय आयुष्मते विष्णुस्वरूपिणे अमुकनाम्ने वराय
किं गोत्रस्य किं प्रवरस्य किं णप्तिनः किं वेदाध्यायि किं गर्म्मणः प्र

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

पौत्रीं तथा किंशर्म्मणः पौत्रीं तथाकिंशर्म्मणः पुत्रीं ॥ आयुष्मतीं श्रीम
पिंगः वराय्यै नीकिं नाम्नीक न्याम् ॥ इति चिवारणोद्धारविधा
य पत्रद्वयेश्राणिवोरस्त्रोपाठः देवकांयस्मरिंस्त्रीजगतिविख्या
रुक्मिणीधर्म्मपत्नीपुत्रः प्रद्युम्नमुख्यासुनजभिनीवरनेपत्नी
राजः ॥ वन्यारण्यकिशोत्रजपुरवनीतावल्लभाग्रधिकायाश्च के
विख्यातमंत्रमजयतीजयगतांचक्रेयनन्दसुतः ॥ ७ ॥ कौशल्याचि
शल्यवालजनितः शीतातालिङ्गितः सिक्तः पंक्तिरथेनसोदरम
रणावप्रिसंवर्द्धितः ॥ रक्षस्त्रोघ्रनिराघपटनेपटुकायाश्रितानन्दक
षुक्षकंसविमुक्तयेक्षुभगवान श्रीरामकल्पद्रुमः ॥ ८ ॥ इतिपठित्वाक
न्यासितांचिवारंरणनि ३ वरंप्रतिवेदत्ततः पत्रद्वयेशाखोद्धार
शेषाणसंकल्पः अद्येत्यादिश्रमुकशर्म्मोहंविवाहकर्मणिजिज्ञ
शकाजिस्थशाखोद्धारकर्म्मणःसांगतासिद्धयेइमांरक्षणंबध्नामि

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

गोम्योगसे ॐ तत्सत् ततः शुभलग्नसमागमकाले कन्यांवस्त्राभरणा-
दिभिर्भूषयित्वा गंधाक्षतपुष्पादिभिस्तां पूजयेत् ॐ श्रीश्चेतत्रीश्चः ॐ
त्रैवेश्वंधीवेः ॐ समष्टेव्याधिया इतिमंत्रैः कन्यां पूजयेत् अथ
च कन्यादानलग्नानुरोधेन कन्यादानात्पूर्वंपश्चाद्वा श्राद्धं कृत्वा
वो श्राद्धाङ्गौलिकाभरणं विना तच्चत्रयं कन्यापक्षे एकस्मि
न् कांस्यपात्रोपरि सर्वफलानि सप्तनवधान्यतण्डुलपिष्टतिलमोद-
कानि सद्व्यागिसंस्थाप्य फलानि यथा बिल्वफलजांबीफल
नारिंगनालिकेरकदलीफल बीजपूरजम्बूजंबीरनिंबफलाम्रफ-
लपनसमातुलुंगेक्षुदंडैश्च गणेशाद्यष्टदिक्पालकांस्यपात्रोपरिस्थापितानि
पतिपुत्रवतीनांस्त्रीणांऽन्येनवुमांगल्यस्त्रीकांदयात मंत्रः ॐ या:
फलिनीर्याऽफलाऽपुष्पायाश्चपुष्पिणीः बृहस्पतिप्रसूतास्ता नो
मुंचन्त्वंहसः इतिपठित्वा भर्तृकयोभिर्मिलितमंत्रंपठित्वा कन्या

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

पकंचुकादीनि गेष्यादिकांस्यपात्रोपरिसंस्थाप्यः मंत्रः ॐ यर
श्चीवासः उपस्तरणंपर्यंकासंपादितास्तरणान्यमेसन्यानर्घ्यंपट्टांशुपी
ठदेव्यायमंत्रेण पर्यंकेयमूषणानि मणिमौक्तिकहीरकगारुत्मत
प्रवालपुष्परागनीलमरकतेन्द्रनीलवैदूर्यगोमेदाद्यनर्घ्यविविधोप
लक्षणप्रोतस्वर्णरचितकटकेयूरषडंगुलीयककांचीकलत्रेवेयक
नामिकामरणतिलकांऽकस्वर्णपुष्पकंकणकंगुलीयकबाहु
बन्धकिरीटशिरःपुष्पादिनिविधस्वर्णरत्नखचितान्यर्पयामि
नि नानानामधेयानिभूषणानिगेष्यादिकांस्यपात्रोपरिस्थाप्यः मंत्रः ॐ
ॐ रूपेणवोरूपमंगानांवोविश्वेदेवाविभृत्रः ग्रस्यपाप्मानंयंदृ
ष्टिरणाविचःपशून्यनाभिनंयसत्स्वै ॥ ॐ स्वर्णघर्मः स्वाहा ॐ
स्वर्कः स्वाहा स्वर्णशुक्रः स्वाहा स्वर्णज्योतिः स्वाहा स्वर्णसूर्यः स्वा
हा ॥ इतिछत्रनिकामरणम् अथपादुकाग्रहणादेर्मंत्रसमाप्तौ

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

उभयपक्षयोः लग्नदानविधानम् कर्त्ता अद्येत्यमुकोऽहं अमुकगोत्रस्य
रूपवरूपविद्याऽलङ्कृतस्य चक्रुस्थानस्थितानां ग्रहाणामुच्चफलनि
रासनपूर्वकशुभफलप्राप्तये आदित्यादिनवग्रहाणांप्रीत्यर्थं
सुवर्णतन्निष्क्रयीभूतद्रव्यं वा ब्राह्मणाय दास्ये ॐ तत्सत् अद्य
कन्यापिता अद्येत्यमुकोऽहं अमुकगोत्रस्य कन्यायाः कन्याय
नलग्नात् अन्यसमानम् दक्षिणां दास्ये इति लग्नदानविधायः त
तः शंखघण्टार्यमंगलघोषपुरस्सरं उदङ्मुखोपविष्टः कन्यापिता
प्रत्यङ्मुखोपविष्टायाः कन्यायाः दक्षिणहस्तं गृहीत्वा प्राङ्मुखोप।
विष्टायकाय वरं कन्यादानसंकल्पं कुर्यात् कुशतिलजलहि
रण्यं पतितस्तन संतानजलधौ गोत्रापयेत् ॐ विष्णुः ॐ नमः
परमात्मने श्रीपुराणपुरुषोत्तमाय ॐ तत्सत् श्रीमन्मयचित्तमयनर
रूपिणोवसगोऽनिर्वाच्यमयाशक्तिविजृम्भितविद्यायोगात्कालक

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

र्मसभावविर्भूतमन्तःशोणितांकाङ्क्षतीपादुर्भूतविषयादिपंचके।
न्द्रियेष्वतानिर्मितांश्चकटेश्चतुर्दशलोकात्मकेलोकेलीनपातनमध्य
वर्तिभगवतः श्रीनारायणस्यनाभिकमलोद्भवेनसकललोकपि
तामहेनब्रह्मणासृष्टिंकुर्वता तदुपरोधप्रजापतीप्रार्थितेनमारु
पुरुषरूपेणामितवारस्तवतारेणश्रियमाणायामसप्तलोकसंज्ञि
तायांधरित्र्यांसप्तद्वीपसप्तसमुद्रायांश्रीमद्यथाधिष्ठितजम्बूद्वीपवलयीभूतल
क्षयोजनविस्तीर्णेजंबूद्वीपमध्यगतेचतुरस्रेस्थितायामितावतोरु
जंगहिमसिंहः पक्षिणोनिखिलजनपावनेनोनक्षत्रनिकरानिव
सप्तिनेमिवारणेश्रीयोवर्तीपुण्यक्षेत्रेचक्रिभवायवर्तीवर्षेश्रीभग
वन्नाभेरुक्षपचकालचिंतयज्ञजंवागच्छायांहिमितायांपरा
श्रीहिसंख्यायां श्रीव्रतखंडद्वितीयागर्भेस्थितेपरांमहोत्सवमुर्ते
श्रीश्वेतवाराहनाम्निप्रथमवर्त्तेस्वायंभुवस्यांगचक्षोनामतामसे

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

वाचाद्येषोडशमन्वन्तरनामभिः कल्पमासगोत्रसप्तर्षिसप्तमेवैवस्वतमन्वन्त
रेऽष्टाविंशतितमकलियुगस्यप्रथमचरणेश्रीमदृपतिविक्रमार्कस
म्बन्धीदानसंवत्सराणांसमयेनामिकानांषष्ठ्यानांमध्येअमुकन
मसंवत्सरेअमुकायनेऽमुकर्तौअमुकमासेअमुकपक्षेअमुक
तिथौअमुकवासरेअमुकनामर्क्षविष्टनत्रेअमुकनाममङ्गलत्रे
अमुकयोगेअमुकनामकरणेअमुकनामशुभर्क्षेअमुकलग्नेअ
मुकलग्नेचन्द्रेअमुकस्थसौम्येअमुकस्थबुधेअमुकस्थेदेवगुरौअमु
कस्थशुक्रेअमुकस्थशनौअमुकस्थराहौअमुकस्थेकेतौएवंगु
णविशेषविशिष्टायांअस्यांशुभपुण्यायांअमुकगोत्रोत्पन्नोऽमुकशर्मा
णोऽमुकशर्मणःसपत्नीकोऽहंअमुकगोत्रस्यामुकप्रवरस्यामुकशर्मणि
नोऽमुकवेदाध्यायिनेअमुकशर्मणःप्रपौत्रायअमुकशर्मणःपौ
त्रायअमुकशर्मणःपुत्रायआयुष्मोविष्णुस्वरूपिणेकन्यार्थिने

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

अमुकनाम्नेवराय अमुकगोत्रायामुकप्रवरायामुकशर्मणेमुकवेद
याधिनेमुकशर्म्मणःप्रपौत्रीं अमुकशर्म्मणःपौत्रीं अमुकशर्म्मणः
पुत्रीं श्रायुष्मतीं श्रीरूपिणीं वरयित्रीं अमुकनाम्नीमिमां कन्यां य
ज्ञसूत्रलंकृतां यथाशक्त्युपकल्पितयौतुकयुतां प्रजापतिदैवतां पु
ण्यो ऽहमुद्गीथकर्म्मणि ज्योतिष्टोमातिरात्रसमस्तफलमाप्तिकामः मम
समस्तपितृणांनिरतिशयसानन्दब्रह्मलोकावाप्तिकामनया
तत्साधनभूतेऽनेनवराय कन्यां उमामहेश्वरप्रीतिकामनया
वस्त्रालङ्कारगोवस्त्रान्नपितृपितामहीकर्तृं श्रामनश्च श्रीलक्ष्मीनारा
यणप्रीतिद्वारेण श्रीमन्महाविष्णोरतिथिसत्तिकारसमकथमेव
मेवायंतुभ्यमहं संप्रदेऽतिगन्धपुष्पताम्बूलदक्षिणा उत्थाय सकु
शाक्षतजलकन्याहस्तंवरहस्तेसमर्पयेत् कन्यापिता उत्थाय दा
नवाक्यंपठेत् कन्याकनकमणिवस्त्रालंकारधेनुतिलदास्या

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

प्रविश्वभवेतुर्यं क्षयलोकजिगीषया ॥ विश्वभरः सर्वहिताः सा
क्षिरायः सर्वदेवताः ॥ इमां कन्यां प्रयास्यामि पितृणामक्षयायच ॥
तामिमां विप्रयत्नाच्च विरक्षितां ॥ यच्चायशर्मतानुपं
दत्तांविप्रसमाश्रय ३ कन्यालक्ष्मीः समाख्याता वरनारायणः स्मृतः
तस्मात्कन्याप्रदानेन लक्ष्मीमेप्रीयतामिति ४ इतिकन्यादानवाक्या
नि ततः कन्याप्रार्थयेत् कन्येममाग्रतोभवः कंयेमंदविषश्चेयोः क
न्येमेपक्षतोभवाम्यहनाम्नामाप्नुयाम ५ इतिपठित्वा श्रीलक्ष्मीना
रायणप्रीतयेवरकन्ययोःपूजनेक्षत्वा प्रार्थयेत् ६ लोकनाथेद
वेशमयोभवतरयानीधेयनेनानेनसुप्रीतःमयाग्न्तिंप्रयच्छेमः
इति ततोवरः ७ देवसवितःप्रसवेऽस्मिन्नोर्ध्वंप्रयोमयोभ
वाभ्यां प्रजापतेयप्रतिरूपमि योमत्वाततपिथोथप्रतिरूपा
ऽस्मिन्कर्मन्कारयिष्यसीत्या कामस्तुतिपठेत् ८ कांदात्

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu*Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

स्विक्कांधिपयंति सम्यक्कृंगागदिनाम्मयंतिच अथव
ऽ॰पिचाप्रज्ञामादयनिष्क्रामति अस्यापैः पिचाजनकनमतो
संकल्पदतो श्रावय प्रतिग्रहविधिनाप्रत्यक्षत्रीत्वा गृह
मध्यान्मंडपावद्वेदीसमिपंगन्तुनिष्क्रामतीति अपोद्यः समीपंग
कन्योदध्यवेकन्यापितापरस्परंसमित्तेषामिमिप्रेषण समीक्ष
यति ततः प्रेषितोवरः समीक्षमाणाकन्या अनुगच्छ समीक्ष्य
माणः चानुगमनंचान्यठति ॐअघोरचक्षुरपतिघ्नेधिशिवापशुभ्यः सुम
नाःसुवर्चाः वीरसूरेवकामस्योनमृगान्नोमवद्विपदेचतुष्पदे ॥ ॐसो
मःप्रथमोविविदेगन्धर्वोविविदउत्तरः तृतीयोग्निष्टेपतीस्तुरी
यस्तेमनुष्यजः ३ ॐसोमोददद्गन्धर्वायगन्धर्वोदद्ग्नयेरयिं
चपुत्राश्चादद्ग्निर्मह्यमथोऽइमां ३ ॐमानमूषाणिवतामेरयसो

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

नः उमामहेश्वरः यस्यामुष्यान्तः प्रकाशमेकं यस्यामुकामावहेवेति।
विशेषः ४ स्वयं चचतुर्थं पठित्वा निष्क्रमणं कुर्यात् चमसः
यदृषीणां पर्वणा ऋषिनक्षत्रं ज्योतिर्लिंगोक्ता देवता निष्क्रमणे विनि
योगः ॐ यदृषिमन्मादृशं दिशन्नुपधमानवाङ्मयप्रणीर्वकणः
सप्तामन्मनसोवरात् श्रमोत्रमुकोत्रुक्षीति संवत्सरेनामगृह्णी
यात् ततः स्वस्त्रिणाऽग्नेनवध्वावामकर्णऽऊत्वाधिवाऽग्नालातो
ग्निसमीपगर्भंवहिर्निष्क्रामति अत्रनिष्क्रमणप्रभृति आसप्ती
भिषेकात् पश्चिम ग्रामणः जलपूर्णकुम्भस्थेध्मावाग्नउत्त
रास्तिष्ठन् अपवरोवध्वासंवहिःशालामागत्याग्निं प्रदक्षिणी
कृत्यवधूंदक्षिणातः कृत्वा दक्षिणपादेनाश्मपुलिकांकंमप्रक्रमो
ल्लेध्यदक्षिणपादमग्रतः कृत्वा उपविशति ततोवरुदक्षिणत्यम्य
त्रिःप्राणनायम्य वधूंदक्षिणाउपवेश्य अर्घसंस्थाप्य प्रधान

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

इहसंस्कारेकुर्यांगवापिरद्रव्यागसंकल्पेह

संकल्पंकुर्यात् अद्येहेत्यादिअमुकगोत्रोत्पन्नोऽमुकशर्माऽहं
धर्मार्थकामसिद्धिद्वारेणसत्श्रीपरमेश्वरप्रीतयेव्रायविधि
नाविहितामिमांगर्भिकन्यांविवाहविधेः तत्सर्वाङ्गतयाविवा
हेमकर्मणिऋक्षताक्षतावक्षणायव्रयकर्मकर्तुंव्रयणः पूजन
पूर्वकंवरणंचकरिष्ऽहमिमंकल्पमधिदेवाग्नि व्रयणश्च
घंदत्वागंधाक्षतपुष्पैः सम्पूज्यवरणसामग्रींकरेक्षत्वा ए
भिर्जन्यान्नत्पुष्पपूगीफलद्रव्यकासोपिः विवाहकर्मणिऋक्षा
क्षतावेक्षणाय व्रयकर्मकर्तुंअमुकशर्माणंव्रयस्वेत्युक्त्वा
मंऽस्वेत्यंगीकृतप्रत्युक्तिः कन्यागमनेऽक्षतव्रयापूर्वक
त्वायत्तिणासनेउपवेशितेगणेशंव्रयोपवेशनादिपर्यंतंकृत्वा
संकर्मकुर्यात् ततःपूर्वोक्तप्रकारेणनांदीश्राद्धेविशेषोप
कल्पनीयान्नवस्त्रेणसाधेत शमिपात्रेणाग्निंप्रतिष्ठाप्य

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

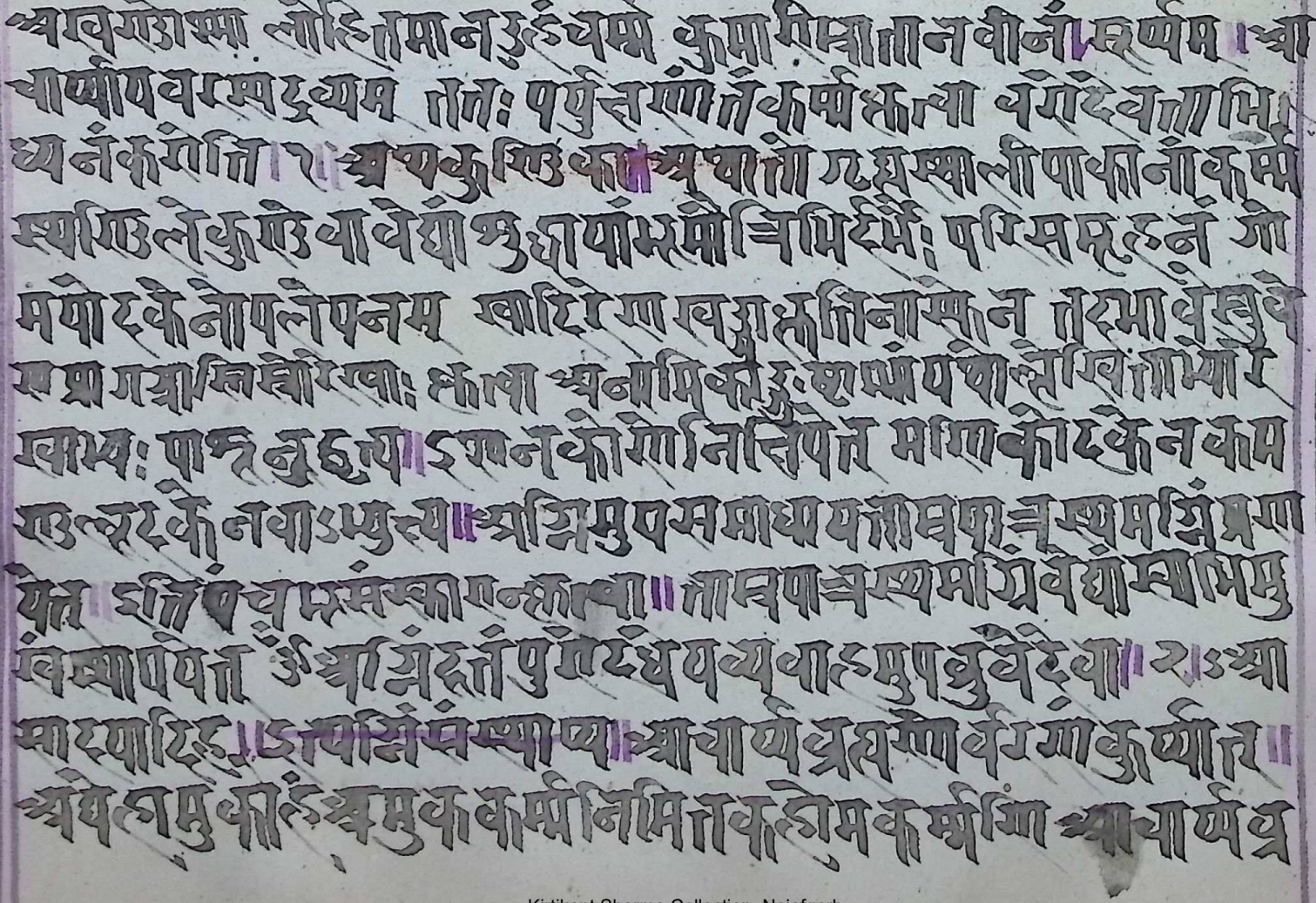

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

पूर्वं.

प्रजाः प्रजनकं परमेष्ठिन्यभिषेचयेत्रयंबकया गन्धद्वारे
त्यृचेत्यनेनोक्तापूर्वैः समस्य चरणमाग्नौ हुत्वा
समिदाधानपुष्पफलदध्युपवीतपुष्पमाल्यमो
क्षणाद्यभिः कश्चिमाणामुकशर्मकर्मेति आचार्यकर्म
कर्तुं आचार्यायेनत्वामहं वृणोम्यनेनाग्निप्रवृत्तिः यथा मुक
शर्मकर्मणि अनुकूलो भवेत्तथा यजमानकर्मकर्तुं यजमानेनत्वमहं वृ
णोमि आचार्यप्राघेयेण आचार्येणेयमाघेयाग्नौ
नांदीश्राद्धं यथावत्समाप्य जपेत्रयंबकया ब्रह्मणाप्रा
र्थितेन यथाचानुष्ठेयाग्नेसर्वेदर्शयोविधुः यथावत्समाप्ये
सिध्रमाभवद्दीक्षाम अस्मिन्यज्ञेभवन्तोस्मिन्नाम्नाप्रसा
दनेनकर्तव्यानिकं विधिपूर्वकम अस्मिन्यज्ञेशमक
र्मणिमेआचार्योभव अहंयजमानोप्रवृत्तिः वेमध्रामव य

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust..Funding IKS-MoE-Grant-2

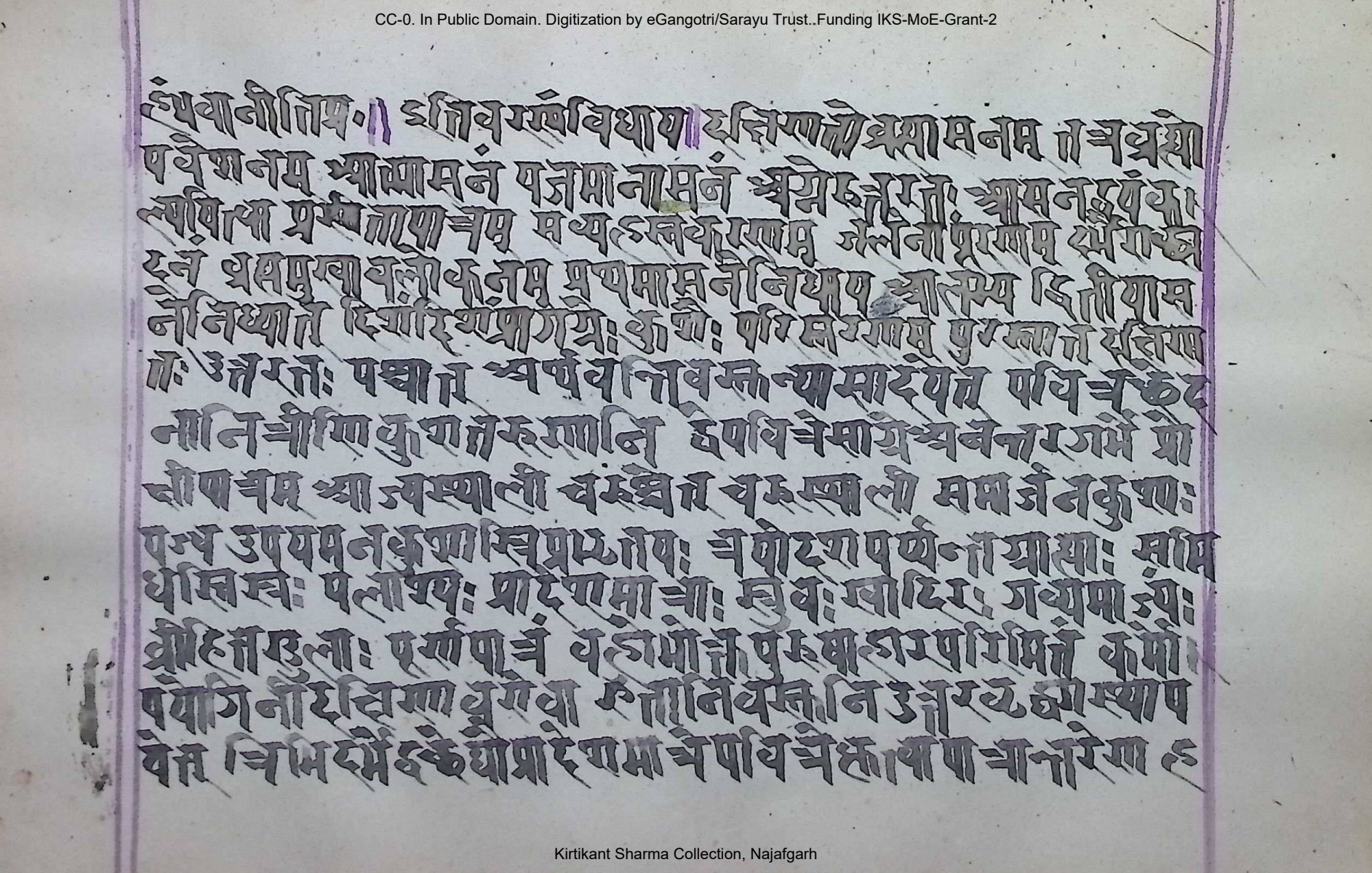

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

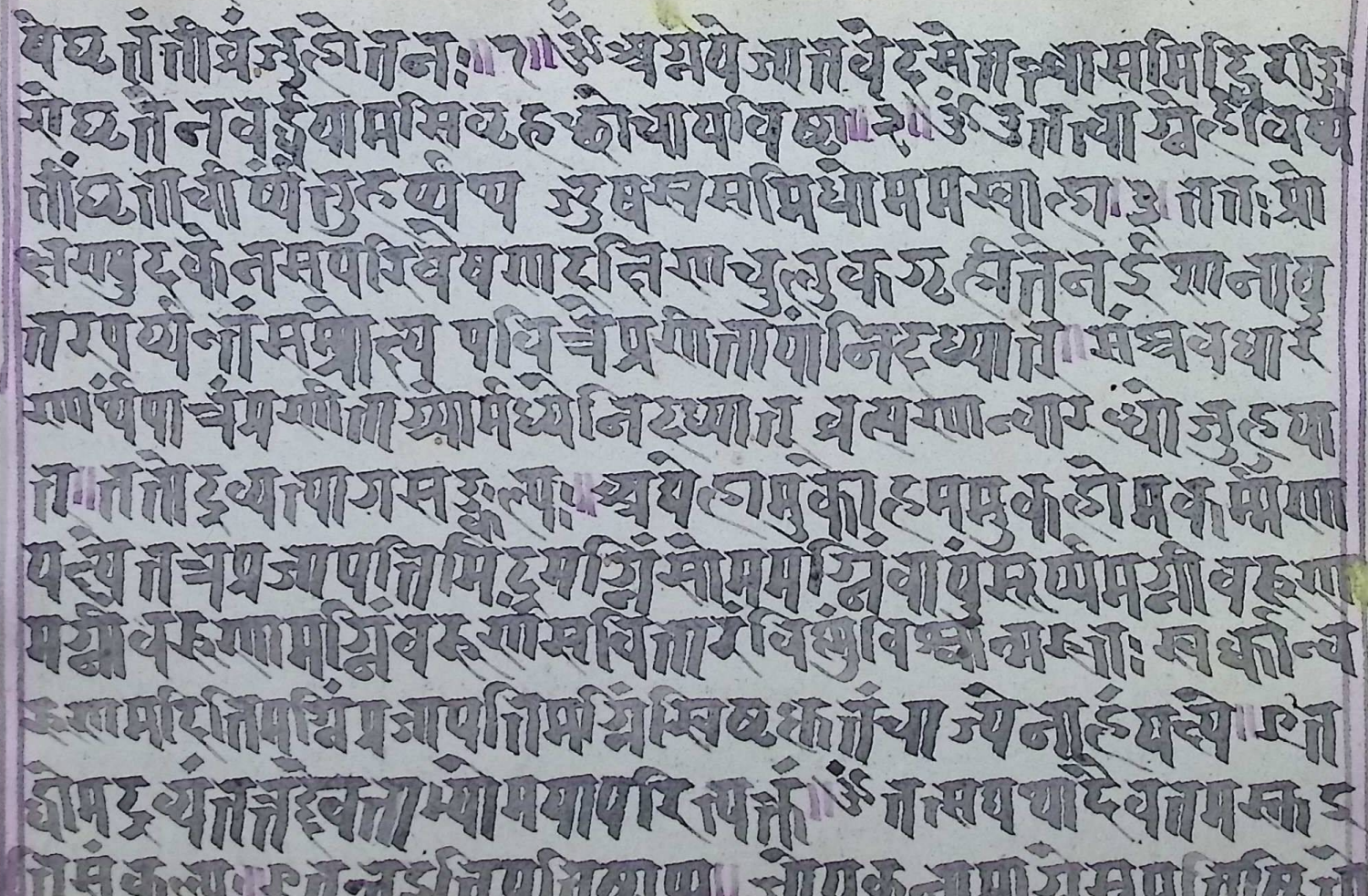

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

वरुणस्य ध्यानम् ॐ तदेवाग्निꣳ स्तदादित्यस्तद्वायुस्तदु चन्द्रमाः ।
देवस्य नेत्रꣳ सूर्यस्यापः सम्प्रजापतीः । १ सर्वेनिमेषाया ज्ञेविद्युतः
पुरुषाशिषो नैनमूर्ध्वं नाधिर्यꣳ नमध्येपरिजग्रभत् । २ नातस्प्र
तिमाअस्तियस्यनाममहद्यशः हिरण्यगर्भऽइत्येषमामाहिꣳसी
दित्येषयस्मान्नजातऽइत्येषः । ३ सोदिवःप्रसंगन्तुसर्वाः ।
पृथोहिजातःसऽऊर्मेऽअग्नाः सरुद्गणाः सजनित्वमाणा
यपञ्जनाधिपतिर्वरुणोमुखः । ४ ॐ यस्याग्निरुग्नाम्नयोऽअ
स्यपायऽइषीषमाणोसाऽअस्मिन्धायद्धेऽमृतोगर्भोयोनिमग्ना
देवोमर्यो । २ आविवेशपु ॐ अग्निम्स्तोतावेन्जोनवेदꣳ
नाणनम् सुगविरणम्मलमिद्धंसर्वोमुखम् । ३ तिष्ठावा
जावाजिणा ॐ वेश्वानरोनऽऊतयऽआप्रयाणुपयातः अग्निꣳ
सेनयऽसा । १ ॐ सप्तेऽअग्नयऽमिधः सप्तजिह्वाः सप्तऋषय

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

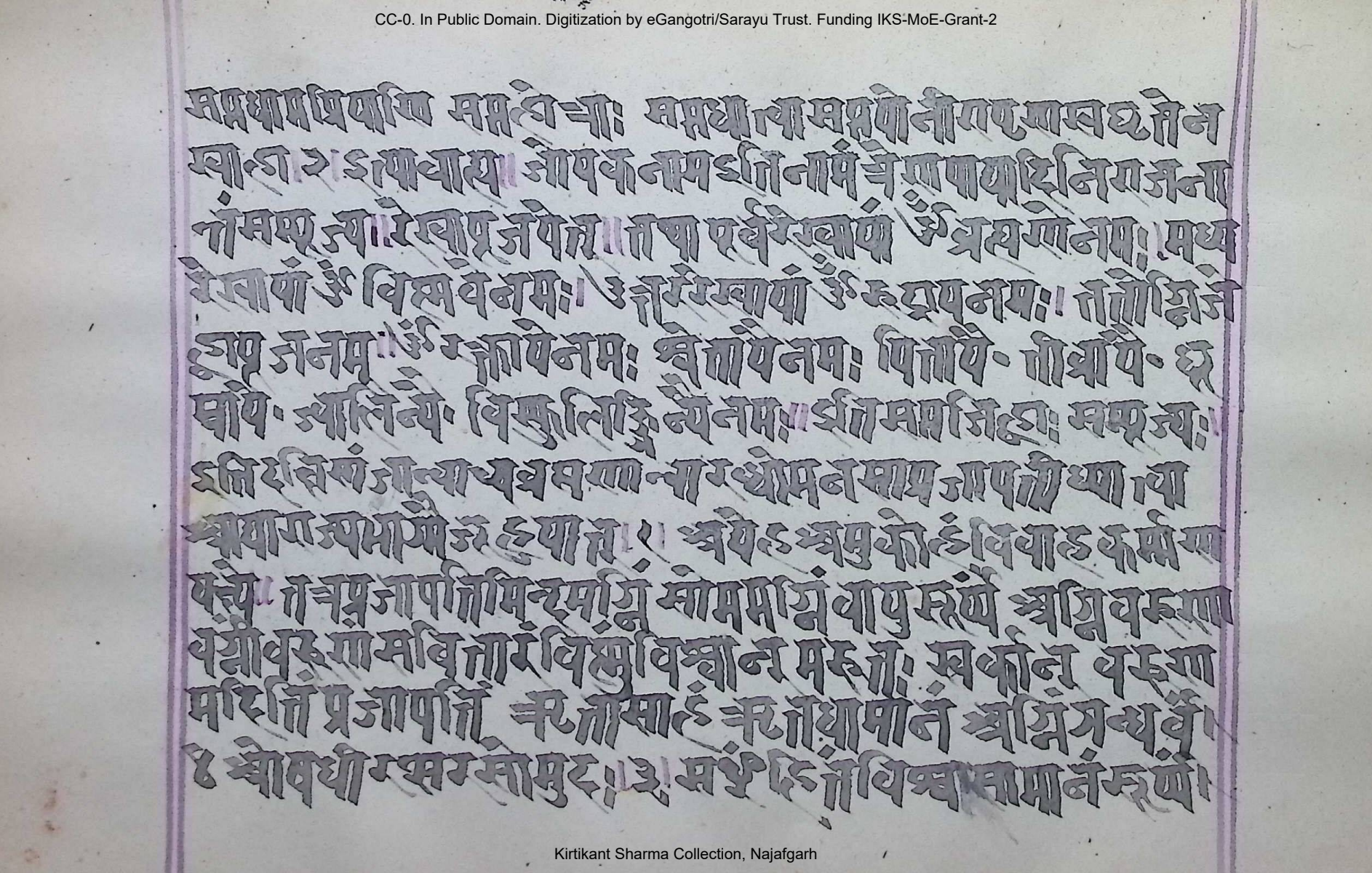

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

वि. २६

गन्धर्वे । मनीषामस्मत्स्वायुः ३ सुषुमणं सूर्यरश्मिं चंद्रमसं
गन्धर्वे । तमाधामस्मत्सोमेकुर्वीः ३ ईषिरंविश्वव्यचसं वा
तं गन्धर्वे । अपोःमास ऊर्ज्जः ३ धृजुंसुपर्णंयजं गन्ध
र्वं ४ दक्षिणेन सूर्यमसत्यौजाः ३ अजापतिंत्रिष्टुबकर्मो
ल मनोगन्धर्वं ४ सक्तामान्यस्मास्वर्थीः ३ ४१ वि
ज्ञे । विज्ञिं । आकूतं आकूतिं विज्ञाते । विज्ञातिं । मनः
साधरीं । दर्शे । पौर्णमासे । दृहतं । स्थनार । अजापतिं ।
जग । निन्दे ।।१५ अग्निंभूतानामधिपतिं । इंद्रंज्येष्ठा
नामधिपतिं । यमंपृथिव्यानामधिपतिं । वायुन्तरि क्ष
स्याधिपतिं । सूर्यंदिवोधिपतिं । चन्द्रमसंनक्षत्राणामधि
पतिं । बृहस्पतिंब्रह्मणोधिपतिं । मित्रंसत्यानामधिप
तिं । वरुणमपामधिपतिं । समुद्रंस्रोत्यानामधिपतिं

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

मेधसाऽइमग्नये ३ ॐसोमायस्वाऽइंसोमाय ४ तोमक्त
यास्तिरोमः मऽयास्तानांप्रजापतिऋषिगाय युष्मिगन्तु
छन्नांसि अग्निर्वायुस्तेदेवतायास्तिरोमर्षिनिषेगः ॐ
पुःस्वाऽइमग्नये ३ ॐभुवःस्वाहाऽइंवायवे २ ॐसुवः स्वा
ऽइमं सूर्याय ३ यन्नोऽअद्यऽतिवामेदेवऽऋषिश्छन्दः
अग्निर्वाऽऋषिर्देवतोमर्वेमायश्चित्तोमर्षिनिषेगः ॐ यन्नो
ऽअद्यवमेवेदेव

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

स्वनोवरुणपैरणोवीहिमऽग्रेपुंसुहवोनऽरुधिस्वाहा॥इद
मग्नीवरुणाभ्याम्॥५॥अयाश्चाग्नेऽग्निवामदेवऋषिस्त्रिष्टुप्छन्दो
ग्निर्देवतासर्वप्रायश्चित्तहोमेविनियोगः॥ॐअयाश्चाग्नेयस्यनाभि
रग्निपाशःसत्वमित्वमयाऽअस्मिन्वानोयज्ञंवहास्यवानोधेहि
भेषजꣳस्वाहा॥इदमग्नयेऽयोयज्ञियायेदंनमममाग्नेयऋषिस्त्रि
ष्टुप्छन्दोऽग्निर्देवतासर्वप्रायश्चित्तहोमेविनियोगः॥ॐयेयोगाःवरुणेयेसहस्त्वयज्ञि
याःपाशाविष्णोमत्कानोःहोमिनोऽश्वयसविताप्रविष्टर्भिश्चमृ
त्युमन्तमरुद्भाःस्वर्काःस्वाहा॥इदंवरुणाय सवित्रे विष्णवे वि
श्वेभ्यो मरुद्भ्यः स्वर्केभ्यः॥७॥उद्दुत्तमंमुमुग्धिनःशफऋषिस्त्रिष्टु
ब्वरुणोदेवतासर्वप्रायश्चित्तहोमेविनियोगः॥उद्दुत्तमंवरुणपाशमस्मदवाधमंवि

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

मध्यं श्रयाय॥ श्रयावयमादित्यप्रतीतावानागसोऽदितेः॥
येस्याम स्वाहा॥ इदंवरुणायादित्ये॥ नागतोदक्षिणामंकल्पः॥ अ
येऽअमुकगोत्रोऽमुकशर्मासवक्षोऽं श्रद्यागत्यमागम त्रत्या
स्तिसर्वप्रायश्चित्तोऽमुष्यसंगतामिच्छेऽमादक्षिणां श्राचार्यप्र
तिरूपंविभज्यदास्ये ऽंनामत॥ इतिदद्यात॥ श्राचार्यग्रहीत्वोच
मंत्रानिसंदद्याताम॥ यया॥ उत्सर्जेयानुगेयेचवरुणोविश्वनास
त्यानुषिपुत्रिकगेबिलमुभयोः स्त्रीकुमार्योः॥ इति॥ श्रपगछ
छ क्षोमः॥ स्वाषाऽग्नेतिप्रजापतिरृषिर्वडुष्णिकछंदः स्वाषाऽग्ने
धामाग्निर्गंधर्वस्तद्देवताक्षोमेविनियोगः॥ ऽं स्वाषाऽग्नाधामा
ग्नीर्गंधर्वोसनऽइदंब्रह्मचंपातुतस्मैस्वाहावाट्॥ इदमग्नसा
ङ्गेग्नाधाम्ने॥ श्रग्नेगंधर्वायः॥ पुनः स्वाषाऽग्नेतिप्रजापतिरृषि

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

विर्यजुष्ठंद ओषधयोग्नर सोमुरोदेवता: ङेमेविनियोग:॥ ॐ अ
ताषाऽजधामाग्नि गंन्धर्वस्त्यौषधयेऽग्नर सोमुदो नामताभ्य: सा
ह्ना॥ इदमौषधेभ्योप्रंगेभ्यामुघ्र: मंऽहिंता ऽतिप्रजापति ऋषि र्य
जुष्छन्द: मंऽहितोविश्वसामा सूर्यो गंधर्वोदेवता ङेमेविनि
योग:॥ ॐ मंऽहितोविश्वसामा सूर्यो गन्धर्व: मनऽइंद्रयस्त
चंपातुमासेस्वाह्ना वाट् ऽइदंमंऽहिंताय विश्वसामसूर्या
यगंधर्वाय: पुन: मंऽहिंता ऽतिप्रजापति ऋषि र्यजुष्छन्द:
मश्चियोमरस आपो देवता: ङेमेविनियोग:॥ ॐ मंऽहितो
विश्वसामा सूर्यो गंधर्वस्तस्यमश्चियोमरसऽआपवो नामताभ्य:
स्वाह्ना॥ ऽइंमाश्चियोप्रंगेमआपुघ्र:॥ सुषमणा ऽतिप्रजापति ऋषि
र्यजुष्छन्द: सुषमणा: सूर्यरश्मिश्चन्द्रमागंधर्व: देवता ङेमेविनियो
ग:॥ ॐ सुषमणा: सूर्यरश्मिश्चन्द्रमागंधर्व: मनऽइंद्रयस्त चंपातु

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

तस्मै स्वाऽ॥ वाट् इदं सुषुमणायसूर्यरश्मये चन्द्रमसे गंधर्वाय पुनः सुषुमणा इति प्रजापति ऋषिर्यजुपङ्क्तिश्छन्दः नक्षत्राय सस्सोमकुरुयो देवतोक्तो मंत्रविनियोगः॥ ॐ सुषुमणाः सूर्यरश्मिश्चन्द्रमा गंधर्वस्तस्य नक्षत्राण्यप्सरसस्सोमेकुरुयो नाम गाम्यः स्वाऽ॥ इदं नक्षत्रेभ्योप्सरोभ्यो भकुरुभ्यः॥ ऋषिरऽइति प्रजापतिऋषिर्यजुपङ्क्तिश्छन्दः ऋविश्च कचा वातो गंधर्वस्तेषां वातऽआयुवो देवता ओमिति विनियोगः॥ ॐ ऋषिरविश्च कचा वातो गंधर्वः सनऽइदं वातेभ्यो वातायुभ्यः स्वाऽ॥ वाट् इदमृषिरविश्च कचा वाताय गंधर्वाय पुनः ऋषिरऽइति प्रजापतिऋषिर्यजुष्पङ्क्तिश्छन्दः आपोऽप्सस ऊर्जो देवता ओमिति विनियोगः॥ ॐ ऋषिरविश्च कचा वातो गन्धर्वस्तस्याऽपोऽप्सस ऊर्जो नाम गाम्यः स्वाऽ॥ इदमापोऽप्सरोभ्य ऊर्जाभ्यः भुज्युरिति प्रजापतिऋषिर्यजुष्पङ्क्तिश्छन्दः भुज्युः सुपर्णायज्ञो गन्धर्वो देवता ओमिति विनियोगः॥ ॐ भुज्युः सुपर्णायज्ञो गन्धर्वः सनऽइदं

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

तत्त्वंपातुसैस्साम्ना वाट्॥ इदंभुज्येवे सुपर्णायय ज्ञाय गन्धर्वाय॥ पुनः भुज्युरिति भुज्युः ऋषिर्यजुष्टुन्दो दक्षिणा अश्वस्संज्ञा वायव्या देवता हो मेविनियोगः॥ ॐभुज्युः सुपर्णोयज्ञो गंधर्वस्तस्य दक्षिणा अश्वस्संज्ञा वाना मताभ्यः स्वाहा॥ इदं दक्षिणाभ्योश्वेभ्यस्संज्ञाभ्यः प्रजापतिरितिप्रजा पतिऋषिर्यजुष्टुन्दः प्रजापतिर्विश्वकर्म्मामनोगंधर्वैर्देवताहोमेविनि योगः॥ ॐप्रजापतिर्विश्वकर्म्मामनोगन्धर्वस्तनऽइदंयत्तंपातुतसै स्साम्ना वाट्॥ इदं प्रजापतये विश्वकर्म्मणेमनसे गन्धर्वाय॥ पुनः प्रजा पतीरितिप्रजापतिऋषिर्यजुष्टुन्दः रुक्सामान्यश्वस्संज्ञारथो देवतात्रैमविनियोगः॥ ॐप्रजापतिर्विश्वकर्म्मामनोगन्धर्वोमन्य। रुक्सामान्यश्वसंज्ञोरथो नामताभ्यः स्वाहा॥ इदंरुक्सामभ्योश्वेभ्यो गोभ्यः रथेभ्यः॥ अथदक्षिणा॥ अथेतेऽश्वमुपाकर्म्मोमपात्रीकोतं

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

क्षौमप्रावृङ्ग्रामस्य मांसपक्त्रमाभयेसाङ्गुष्ठार्थे ऽमंदक्षिणा श्रा।
चार्षवह्याभ्रं पयासेनदार्थे ॐ गात्रसा मंचपाठः गोविंदो गोकुले
चैवगोपिभिश्चते: स्कनुष्टिपुष्टिकृ गोनित्यमुभयो: स्त्रीकुमारणा:
क्षिणक्षोमः॥ अथ जयाक्षोमः॥ ॐ चन्नंचेणादीनांचेयोदश
मंचाणंपमोक्षे ऋविर्वजुष्टन्छिन्नाद्यंपमंचाग्नाजोरंवाः प्र
तिमंचंजोमेविनियोगः॥ ॐ यन्नंचस्वाहा इदंचाताय:॥ ॐ चिती
स्वाहा इदंचितो॥ ॐ श्रद्धांचस्वाहा इदंमाकूताय॥ ॐ श्र।
कूतिश्चस्वाहा इदंमाकूते॥ ॐ विद्यांचस्वाहा इदंविद्याताय:
॥ ॐ विद्यातिश्चस्वाहा इदंविद्याते॥ ॐ मनसश्चस्वाहा इदंम
नसे॥ ॐ शक्वरीश्चस्वाहा इदंशक्वरीभ्यै॥ ॐ दर्शश्चस्वाहा इदं द
र्शाय॥ ॐ पौर्णमासश्चस्वाहा इदंपौर्णमासाय॥ ॐ बृहच्चस्वाहा

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

दं॒ ऽऽ॒ऽ॒ऽ॒

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

मण्डलस्मिन्नक्षत्रे स्वामिन्यस्यां पुरोधायामस्मिन्कर्मण्यस्यां देवतायां
मुं स्वाहा॥ इंद्राग्निभ्यां त्वेषाणामधिपतये॥ ३॥ ॐ मित्रः पृथिव्या नामधिप
स्मावत्यस्मिन्नहन्यस्मिन्नक्षत्रे स्वामिन्यस्यां पुरोधायामस्मिन्
कर्मण्यस्यां देवतायै मुं स्वाहा॥ इंद्रायाग्नये पृथिव्या नामधिपतये॥ ४॥
मित्रावरुणौ॥ ॐ वायुरंतरिक्षस्याधिपतिः समावत्यस्मिन्नहन्
यस्मिन्नक्षत्रे स्वामिन्यस्यां पुरोधायामस्मिन्कर्मण्यस्यां देवतायै
स्वाहा॥ इंद्रवायवे॥ अंतरिक्षस्याधिपतये॥ ५॥ ॐ द्यौरधिपतिः
समा॰ इंद्राग्नी द्यौरधिपतये॥ ६॥ ॐ चंद्रमा नक्षत्राणामधिपतिः समा॰
क्षत्र इंद्राग्नी नक्षत्राणामधिपतये॥ ७॥ ॐ इंद्रोऽस्यां नगर्यां क्षेत्राधिपतिः सामा॰
इंद्रोऽस्यां क्षेत्रस्याधिपतये॥ ८॥ ॐ मित्रः सत्यानामधिपतिः समा॰ ५
मित्रायसत्यानामधिपतये॥ ९॥ ॐ धर्मो यामधिपतिः समा॰ ६ इंद्र
धर्मणेयामधिपतये॥ १०॥ ॐ समुद्रः स्रोत्यानामधिपतिः समा॰ इंद्रस

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

मुग्रवस्त्रोतानामधिपतये ।। ॐ अन्नं ईमात्रजनानामधिपतिः समाः इदं
नाम सात्राजानामधिपतये ।। ॐ सोमः ओषधीनामधिपतिः समा इदं
सोमायोषधीनांपतये ।२। ॐ सवितापसवानामधिपतिः समाः इदंसवि
त्रेयसवानामधिपतये ।३। ॐ रुद्रः पुरुषनामधिपतिः समाः इदंरुद्राय
पुरुषनांपतये ।४। ॐ त्वष्टारण्यानामधिपतिः समा इदंत्वष्टेरण्यानामधिप
तये ।५। ॐ विष्णुः पर्वतानामधिपतिः समा इदंविष्णवेपर्वतानामधि
पतये ।६। ॐ मरुतोगणनामधिपतयएनमावन्वस्मिन इदंमरुद्भ्यो ग
णानामधिपतिभ्यः ।७। ॐ पितरः पितामहाः परेपरेतासतामहेस
मावेतस्मिन इदंपितृभ्यः पितामहेभ्यः परेभ्यःपरेभ्यस्तेभ्य स्ता
वेभ्यः ।८। ॐ गोशफंचाश्वशफानांसंज्ञा ।। मशकोदंशकसर्पा ।
।। श्वचापदक्षिण्या ।। वयेऽसदिश्रमुकगोत्रोसवयस्कोऽश्वशफानांसं

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

अ वि ३५

मस्य सांगफलप्राप्त्ये मा॒ऽनु॒ष्ठा॒र्थे॑ [illegible] रक्षणं आचार्यप्रसादार्थं पौष्ण
यस्थे॑ "मं च पाठ॑" "ॐ नमो॑ऽस्तु॒ ते॑ पवमानविष्णु॒ नामऽ॑ ऋष्यादि॒
ष्ठिकेऽनित्यमुभयोः स्त्रीकुमार्योः "अथापोशनं ऋग्वेदेपवमानः" "अ
ग्नेरित्यादीनां चतुर्णां च वाणप्रजापतौ ऋषिर्यजुश्छन्दोऽग्नीदेव
ताऽग्नेर्विनियोगः" "ॐ अग्नेरनुप्रवमोदेवानां॑ सोम्यस्य॒ नामुं च
गुप्तस्यपाणात" "ताप्यपुंगजावहुणाऽनुमन्यतांवषट्यपुं स्वाम
पवंतेपस्यात्ता" ऽदमग्नेये" "ॐ ऽमामद्यस्त्रायतांगाऽपत्यः
सोम्यप्रजामस्मेनयतु प्रियंमाथः श्रेष्ठ्यापस्याजोवात्मुक्तमात्त
पोचमानन्यमिवसुहार्दमियपुंस्यात्ता" ऽदमग्नेये" २" ॐ स्वस्तनो
ऽअदितिर्वाचस्पतिर्यावस्वानियच्छयपापकृ" "यदस्यामऽदितिर्जा
तंप्रणंतस्यासुदुघांधेऽचरंस्यात्र" "ऽदमग्नेये" ३" ॐ मु
गंहुंपाक्षरिणंनऽफिंशेनिमग्नेयंजनाऽश्रायः श्रेपेगुम्पु

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

रूपतमः श्रीगणेशवस्त्रोनो॰ श्रमवंशगणानुस्वात इदंवस्त्राय
॥ ६ ॥ त्रचणिष्ठाचरात ॥ वधूवस्त्रपांतार्थाय ॥ मनसामंत्रपठन ॥
ॐवेजुहोमि परमात्मविनिसंकल्पकल्पमिश्रितृष्णेनमनु
देवतादेमेविनियोगः ॥ ॐपरमात्मोः श्रनुपरेहिपंथायसेः श्रा
न्यः इनंगंदेवनाता ॥ चक्षुमोरुण्वतोतेत्रवीमिमानःप्रजांपं
शिरीमोमोतवीरान्स्वता ॥ इदंहृत्यवे ॥ ॐमनोदक्षस्यपतीः श्रत्रा ग्रणी
पिदक्षिणा श्रधेह श्रमुकगर्भासवधूकोहं हतौतादृष्यादिपं
चकर्मसस्यसांगफलप्राप्तये साकुमार्यै ॥ इमांदक्षिणां ॥ श्राचम्य ॥
यंब्रह्मयांयवांसोनदाम्यो ॥ ॐतत्सत् ॥ मंत्रपाठः ॥ जोविंदोजोयुक्ते
तिहंजोपिमार्विहंसहशुष्टिपुष्टिकरोनिनायमुभयोः स्त्रीकुमार्यो
ता श्राचम्यः ॥ श्रद्यपाणिग्रहणगर्भोत्पत्तिजातेमः ॥ श्रत्रकन्या
याः कार्यंयम ॥ श्रायुष्मानस्तोमपतिरिमंत्रलिंगात संहतेनति

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ष्ठतीजुडोतीतिवचनात: तत्स्त्रियांकुमार्यां श्रंजालंविदधाति यश्च
तीवंकुमाञ्जलिमालभते अपकुमार्योऽभेद: कनिष्ठेवाधाता लौ
किकाग्निसज्ञान लाजान घनेनाभिधार्यसंप्रोक्ष्य नवीनस्रुचा
हुत्वा तीव्रंभागं कुमार्यंजलावापतिकुमार्यश्चानञ्जलिनाऊ
ढ्वाग्रेऽमुखी तिष्ठति मंत्रपठनीजुडुयात् अर्यमणमितिपायसेन
ऋषिरनुष्टुछन्द: अर्यमादेवतालाजाहोमेविनियोग: ॐ अर्यमणंदे
वंकन्यामग्निमयक्षतमनोऽर्यमादेव: प्रेतोमुंचनुमापायस्वाहा १ इद
मर्यमणेऽयञ्जलिस्थलाजानांठामेयांयंजुहोति नात्रसंस्रवेधारणम
घमस्तोकमात्रत्यागे इंनामितिपायसेनऋषिरनुष्टुछन्द: अर्यमा
देवतालाजाहोमेविनियोग: ॐ इंनार्युपमृतेलाजानावपंतिकाश्रा
ति षमानस्तोकमेपरिधनांज्ञातयोममस्वाहा २ इदमर्यमणेऽग्नये इपर्दे
जुहोमि इमंलाजानितिपायसेनऋषिरनुष्टुछन्दोऽग्निर्देवतालाजाहो

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

मेविनियोगः॥ ॐ इमांस्तानावपाग्नेसप्तदाक्षिणान्वा मनसुर्य
चसंवदन्तादग्निरनुमन्यतामियर्क्स्वाहा॥३॥इदमग्नेऽङ्गिरसां
त्वं लाजान्ददेऽसौ॥ अयमग्नेवधूः॥ सोमुंदक्षिणांऽसमुत्तानंह
स्तमिति॥ चमैचा॥ इन्द्राग्नीयादीनांचानुर्गीमंत्राणांयाज्ञवल्कमरुद्ग
जापर्वेणप्रजापतयऋषयः त्रिष्टुबनुष्टुब्गायत्र्युष्णिग्यजुष्पङ्क्त्यसि मंत्रोक्ता
मासकेतापुरंधर्योदेवताः वधूपाणिग्रहणेविनियोगः॥ ॐ इन्द्राग्निभ्यां
सोमगत्वायुक्तंसमयापत्याजरदष्टिर्यथासः मंत्रोक्तंमासंवितापुरंधि
र्मंत्रंघेत्वाऽग्नेरुत्तरेपार्श्वेदेवाः॥ ॐ श्रेमोऽहमस्मिसावंसावमस्यमोऽअ
हम् सामऽहमस्मि ऋक्तावंद्यौरहंपृथिवीत्वम्।२।तावेहिविवहावहै।
सहरेतोदधावहैप्रजांप्रजनयावहै पुत्रान्विन्दावहैबहून्।३।तेसंतु
जरदष्टयःसंप्रियौरोचिष्णुसुमनस्यमानौपश्यमशरदः शतंमदीनाः स्यो
मशरदःशतेऽमनि वंशवधूः दक्षिणांपादंस्वदक्षिणाऽक्तेनरुधि
रेणाक्तंमंत्रंपठन्॥स्थापयेत्॥ अग्नेऽमिपस्यावर्षणाऽरुधिरेणाक्तेन्दो
२चौनामशमनमसीत्यग्नेरुत्तः

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

वधूदेवता ऋष्यादिकथनविनियोगः॥ ॐ आगेदममक्ष्मानमक्ष्मेयन्तं
स्थिरमव अमितिष्ठ प्रान्यतोवयाधस्पतनायतो॥ इतितामन्त्र
णेन तस्याः शिरसिहस्तेनोत्वावयेतिगाथां गायति सरस्वतीप्रदर्शिति
विश्वामित्र ऋषिर्बृहती छन्दो सरस्वतीदेवता गाथागानेविनियोगः
ॐ सरस्वतीमेव वसुभगेयोजनीयतीं यां त्वाविश्वस्मिन्नास्प्रजायामस्वा
यतः पतिरभ्ये ॐ समभवद्यस्त्वाविश्वमिदंजगत् गामश्वंगास्यामयास्वा
मुतमंयशः॥ इतिगाथागानं वरस्त्रेवः॥ अथवधूवरौप्रदक्षिणमग्निंप
रिक्रामतः यस्त्वमंत्रंपठेत् परिक्रमणेमंत्रः शुभमस्तुदायंयज्ञस्य
विरन्बृहन्नोग्निर्देवतापरिक्रमणेविनियोगः॥ ॐ शुभमेयंपश्येवहंस्व
र्योवधूनामह पुनः पतिभ्योजायांएऽग्नेप्रयासह॥ इतिपठन् सवधू
कःपरिक्रामेत् एवंपुनर्वीरद्यं त्वमाग्नेमपाग्निरग्नेगाम्यागेहणगाथा
जानपरिक्रमणनिक्षिपेत्॥ एवंयपरिक्रमणानंतरं कुमार्याभ्राता सर्पेवा
मप्रदेशेनसर्वान्लाजान् कुमाहिरसेदतीति सार्पतिष्ठाजुहोति
ॐ भगायस्वाहा॥ इयंगायः॥ इतिहुत्वा ततः समाचारेत्स्मार्तचतुर्थे

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

परिक्रमणं कृत्वा यज्ञस्थानमागत्योपविश्य ब्रह्मणा वारब्धो मनसाप्रजाप
तिध्यात्वा ॐ अग्नयेप्रजापतयेस्वाहा इदमग्नये प्रजापतये इतिहुत्वा अ
ग्नयागत सुश्चाः सुपुष्पाः धृतास्तोः समवर्तिकाः मज्यास्त तण्डुल
मध्येस्थाप्य परिवध्नाः दक्षिणपाद्क्रमेण मंत्रान् पठन् एनामुदीची
समपदनिश्चिक्रामयतिः। मंत्राः ॐ एकमिषे विष्णुस्त्वानयतु। ॐ द्वे ऊर्जे
विष्णुस्त्वानयतु २। ॐ त्रीणिव्रतेभ्यो विष्णुस्त्वानयतु ३। ॐ चत्वारिमा
योभवाय विष्णुस्त्वानयतु ४। ॐ पंचपशुभ्यो विष्णुस्त्वानयतु ५। ॐ षडुत्तु
मोविष्णुस्त्वानयतु ६। इतिषड्मंत्रैः षडुवर्तिकाः क्रमेणनिर्वाप्य सम्म
मार्ज्जनेनामेवस्थापयतिवधूः॥ तत्र सप्तमो मंत्रः ॐ सखे सप्तपदाभवसा
मसन्नुद्वाभवविष्णुस्त्वानयतु ७। अथवरः निक्रमणप्रभृतिसुरक्षितात
ऊत्तरतोवाग्यतस्थितोदृङ्मन्त्रोधस्थितात्। उदक् कुम्भादुदकंसमवाय पिञ्ज
लेनदूर्वामुष्टापल्लवितयावयावधूं मूर्द्धन्यभिषिंचति ॐ आपः शि
वाउति मन्त्रस्यभरद्वाजः प्रतिरूपश्छन्दआपोदेवता वधूमूर्द्धाभिषेचनेविनि

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

योगः। ॐ आपः शिवाशिवतमाः शान्ताः शान्ततमास्तास्ते कृण्वन्तु भेषजम्।
ॐ आपोऽहिष्ठेति ऋचस्सिन्धुद्वीप ऋषिर्गायत्री छन्द आपोदेवता यत्रमृतीमि
षेकेविनियोगः। ॐ आपोऽहिष्ठामयोभुवस्तान ऊर्जेदधातन महेरणाय च
क्षसेयोवः शिवतमोरसस्तस्यभाजयतेहनः उशतीरिवमातरस्तस्माः अ
रंगामवोवस्यश्वयन्तिन्वथ आपोजनयथाचनः। श्री जातवेदसेसुनवाम सोम
मरातीयतोनिदहाति वेदः सनःपर्षदतिदुर्गाणि विश्वानावेवसिन्धुंदुरितात्यग्निः। आथर्व
णाऋषिरग्निर्मन्युर्मन्युपतयोदेवतास्तिरोऽनुष्टुप्छन्दः सर्वेष्टेष्टाप्तिर्मोक्षेविनियोगः। ॐ तत्सवितुर्व
रेण्यंभर्गोदेवस्यधीमहिधियोयोनःप्रचोदयात्। गायत्र्याविश्वामित्रऋषिः सविता देवता
गायत्रीछन्दः सावित्र्युपस्थानेविनियोगः। ॐ आयंगौःपृश्निरक्रमीदसदन्मातरं पुनः
पितरंचप्रयन्त्स्वः। गायत्र्याप्रस्कण्वऋषिः सूर्योदेवतागायत्रीछन्दः सूर्योपस्थानेविनियोगः।
ॐ आकृष्णेनरजसावर्तमानोनिवेशयन्नमृतंमर्त्यंचहिरण्ययेनसवितारथेनादेवोयाति
भुवनानिपश्यन्। त्रिष्टुप्सवितासूर्योदेवतात्रिष्टुप्छन्दः सूर्योपस्थानेविनियोगः। ॐ
मित्रस्यचर्षणीधृतोश्रवोदेवस्यसानसिं। द्युम्नंचित्रग्रभस्तमं। जगतीवसिष्ठऋषिः
मित्रोदेवतात्रिष्टुप्छन्दः मित्रोपस्थानेविनियोगः। ॐ तच्चक्षुर्देवहितंपुरस्ता
च्छुक्रमुच्चरत्। पश्येमशरदःशतं। जीवेमशरदःशतं। शृणुयामशरदःशतं। प्रब्रवामशरदः
शतमदीनाःस्यामशरदः शतं। भूयश्चशरदः शतात्। अथवशेवध्वाः। यस्मिन्नंसस्यापरि स्वदत्तिगऽसोनोवाताम्याहृदय
मालभते ममव्रतेतऽहृदयंदधामिममचित्तमनुचित्तेतऽस्तु ममवाचमेकमनाजुषस्व प्रजापतिष्ट्वानियुनक्तुमह्यम् अथवशेव

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

धमभिमंत्रयते सुमंगलीरियंवधूरिमांसमेतपश्यत सौभाग्यम
सेदाथपयास्तांप्रेत न इतिमंत्रेणवधूः सीमंतोन्नयनंपश्यति
ऊर्ध्वः अथावसरेशिष्टाचारान्वरणयामप्रागे वधूमुपवेशयंति सा
पिवरस्यांचर्मप्रतिरूपंतंयत्रास्थानंनिवेशयति अथाग्नेः पश्चादुदग्वा
घुर्वकल्पिते अनुगुप्ते आगारे उत्तरलोम्नि प्राक्शीर्षे आनडुहे च
र्मणि आविकेवी रत्नकंबलेवा वरस्वया मंत्रं
पठन वधूमुत्थापोपवेशयति तन्मंत्रः इहगावइतिप्रजापतिर्ऋषि
रनुष्टुब्न्यूलिंगोक्तादेवतावधूपवेशनेविनियोगः ॐइहगावोनिषीदंतु
प्रजाः इहपुरुषाः इहसहदक्षिणेयज्ञाइहपूषानिषीदतु इतिमंत्रं
वधूमुपवेश्य तस्मिन्नुत्थाय पूर्ववद्वरमुपवेशयित्वयंत्रोपविश्य वधूना
न्यास्थोऽहरयात ॐयत्रेयंसिंहक्रोडेस्वाग इमंत्रेसिंहक्रोडे इ

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

तोऽग्निष्टक्कृद्धोमंविधायः ग्रामवचनंकुर्यो ग्रामेजिग्वकुलवद्धाः स्त्रियश्च
तिकर्णंते ततोवधूःस्तेनवरस्यपादप्रक्षालनम वरवध्वोःपरस्परं
लकाशातारेपणं॥ दधिगुग्राणां परस्मैस्विष्टलामकंच वधूरश्मु
लाचारंकुर्यात विवाहस्मशानयोर्ग्रामवचनंप्रमाणमिति श्रुतिवचनम॥।
ततः संश्रवप्राशनम सजलपवित्रार्घमुखमार्जनम पवित्रप्रतिपत्तिः प्र
णीताविमोकः श्वसोष्टशीषा चयनसंकल्पः॥ ॐ अद्येत्यादिश्रमुकशर्म्मो
मवधूकोऽहंविवाहांगहोमकर्म्मणः सांगफलप्राप्तयेसाङ्गमर्थंइदंदूर्ण
पात्रंसदक्षिणंब्रह्मन तुभ्यंसंप्रददे अक्रंकर्म्मकृतः सन्वाचामयोदुवोदेवेभ्यः
कर्म्मकृत्वासंप्रेतस्थामुवः। इतिंचपाठः अत्रैवस्थाप्यायवरंदद्यात जौ
ब्राह्मणस्वरः ग्रामोगत्रस्य अन्योवेषस्य तदभावे विभवानु
सारण सुवर्णादिदक्षिणंदद्यात॥ तत्रसंकल्पः अद्येत्यादिश्रमुकशर्म्म
कर्म्मासवधूकोऽहंविवाहांगहोमकर्म्मणः सांगफलप्राप्तयेसाङ्गमर्थं

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

इमां जीवं इंद्रोग्रायाम्नायौभ्यांसुवर्णादिद्रव्येण वरत्वेन श्रायतनुभ्यंसंप्रददे
यज्ञसाधनभूतायाऽगामंचेरा श्रचार्यायगवादिकंसमर्प्य मयमीमं
कुल्यपेत। ॐ श्रद्येऽत्यादिश्रमुकगर्म्मासपत्नीकोऽहं विवाहकर्म्मणः साङ्गतया
र्थं इमांभयमिरस्त्रिणां नानानामगोत्रेभ्योब्राह्मणेभ्योनरनर्त्तकगायकेभ्यो
दीनानानेभ्यश्चविभज्यदास्ये। ॐतत्सत्। इतिसंकल्प्यस्वयंविभज्य भू
मिंवकलित्वा चायुषकरणार्थमस्त्रंचबंधनछत्रादर्शनः मंचपाठयित्वा
स्वेत्। श्रयदिवाचेद्विद्याऽन्नदासमितेऽर्के णचोचेद्विद्याऽन्नदावरदानो
नंतरवधूंवरोध्रुवंदर्शयति। श्रमुकिध्रुवमीक्षस्वेतिप्रेषितावधूर्ध्रुवंमेचरा
प्रेत्येध्रुवमसीतिप्रजापतिर्ऋषिःपंक्तिश्छंदोध्रुवोदेवताध्रुवोदीक्षणेवि
नियोगः। ॐध्रुवमसिध्रुवंत्वापश्यामिध्रुवंत्वाधिपोषेण्यायसेत्वा दीक्षणेति
मयपत्नीप्रजावतीमंजीवपारदः शरदः शतंजीवशरोऽधिमोनमंचेरासत्व
ध्रुः पश्येत्। सायदिध्रुवंनेपश्येत्तापि पश्यामीत्यब्रूयात्। श्रथवरव
धोस्थिरात्वनिपमा श्रक्षतात्वरणास्यां श्रधः शयीयातांम् संवास

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

संबद्धगंधं चिरचंदनमीषन्नीभवमुपेपात्तम इतिनियमाः ततः पंचधे
षपर्यंकं विवाऽपंडपाटपर्यंतेगत्वा जीयमाऽपूजनंकुर्यात स्वासन
उपविश्याचम्य अर्घं संस्थाप्य प्राणायाम्यसंकल्पः अद्येऽत्यादिश्रमु
कशर्म्मसन्निकोऽविवाऽकणाऽगंगतेनसर्वोपद्रवप्रशमनद्वारा श्रीपर
मेश्वरप्रीतिकामोऽमुकगोत्रस्यामुकशर्म्मणः जीवमातृकापूजनंकरिष्ये
तदंगत्वेनगणपतिपूजनंकरिष्येऽद्येत्यादि ॐभूर्भुवः स्वः
कल्याण्यादिजीवमातरइहागच्छतुसुप्रतिष्ठितावरदाभवंतु ध्यानम् कल्या
णीमंगलानामपुण्यापुण्यमुखीतथा जयाचविजयाचैव सर्वेताजीवमा
तरः इतिध्यात्वा नामभिःपूजनम् ॐकल्याण्यैनमः ॐमंगलायैन
मः ॐभद्रायैनमः ॐपुण्यायैनमः ॐपुण्यमुखैनमः ॐजयायैनमः
ॐविजयायैनमः इतिमंत्रैः पाद्यादि नैवेद्यांतंसंपूज्यनामभिश्चैकाजपं
विधायः ॐधनंसोपविचमश्मीतीवसोधाराः पातयित्वा नीराजनंविधा
पुष्पांजलिंदद्यात ॐघृतपायसकमलेंदुसौम्यवदनामाढ्यश्रीलोलया कौ
मारिपुरुषैर्भक्षनकचक्रापधावैष्णवी वाराहीघनघोरघर्घरमुखश्चैव

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding by MoE-IKS

यज्ञोपवीतं [illegible]गणानां परमं पवित्रं प्रजापतेर्यत्सहजं पुरस्तात्। आयुष्यमग्र्यं प्रतिमुञ्च शुभ्रं यज्ञोपवीतं बलमस्तु तेजः॥ दक्षिणसंकल्पः। अद्येत्यादि अमुकशर्मा सपत्नीकोऽहं विवाहकर्मणा उत्तरांगत्वेन जीवमाढ्यप्रजनकर्मणः साङ्गतार्थं इमां दक्षिणां ब्रह्मणाय दातुमहमुत्सृजे॥ ॐ तत्सदद्यैतस्य समवेदिति। मंत्रपाठः ततः चत्वारिभिः सुवासिनीभिर्मङ्गलस्नानपूर्वकं कृतपिष्टलाजकादिलोकाचारतः अक्षतग्रंथिवस्त्रं स्वकीयं वधूवस्त्रमपि निधाय धौतमुत्तरीयं धौतवाससी परिधाय स्वपत्नी यैः पुरुषैः मङ्गलस्नानं कृतं तैः वस्त्रविधमोचनादिमङ्गलभागत्वेन यासु स्त्रीषु पीतं अक्षतं चाङ्गे विवाहलग्नसमीपे भोजनानंतरं विवाहलग्नं नेष्यतीति ततः प्रभाते नीत्यकर्म समाप्य जामातृजायाप्रथमवरणान्तं कुशिकाया रूपीठादिवस्त्रं आसपुरुषवदायस्मरुं प्रतिमेषं मुकुटादि परिधाय सपत्नीकोवरः श्वश्रूश्वशुरयोः पादावभिवंद्य तद्दत्तदिव्यनन्या भिवंद्य वधूदत्तलाजकादियुतो मातृसाङ्गयशोदिवृद्धानामायु ष्यन्नं वह्निगाय वधूश्वशुरसवायणविकादियानमारोप्य अग्रे गः कांस्यो नोनुस्थपमपिधानं मातृमश्वश्वादिदत्तं सर्वकोनुवजा निजामपुरुषायणविधाय मङ्गलतूर्यघोषपुरस्सरं अन्ये जन्यमनुजै

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

प्रोक्तमुद्धास्य जे तासन्नमे च इतिसंकल्पः दक्षिणादानादावपि च सर्वत्र
वाचनपूर्वकं गृहं प्रविश्य धूपासनेसमुपवेश्य स्वयंचसमुपविश्य स्वपत्नी
द्वयोचितेशासनद्वये आपोहिष्ठादिभिर्मार्जनंविधाय अर्घ्यंसंपाद्य का
मतीलयवजलत्रयंदद्यात् प्राङ्मुखउदङ्मुखोवाभूत्वा अद्येत्यमुकशर्मा स
पत्निकोहंगृहप्रवेशकर्मणाऽनेनार्घ्यपाद्येनजलेनजायाद्वयप्राङ्मुखीं
तांगणपतीसहितांकलशसहितांसप्तजोयामातृकापूजनंकरिष्ये इतिसंक
ल्प्य गंधाक्षतपुष्पाणिधान्यंकलशंगंधाक्षतामंडूपुन्याहंपुण्यमृत्विग्भ्यः प्र
जापतिप्रीतिद्वारा वास्तुपुरुषप्रीतिद्वारा च गृहशांतिंकरिष्ये इतिसंक
ल्प्य गौरीपतिसहितांसप्तजोयामातृकापूजनंकरिष्ये इतिसंक
ल्प्य गौरीपतिं प्रतिष्ठाप्य धान्योपरिकलशंगंधाक्षतामंडूपुन्याहंपुण्यमृत्विग्भ्यः प्र
जापतिप्रीतिद्वारा वास्तुपुरुषप्रीतिद्वारा च गृहशांति

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ना

नांच माङ्गनोरुजनपूर्वकंतिलकादिकुर्य्यात्॥ततोभिषेकंचपाठा
ज्यक्षयादर्जुदिकंकुर्य्यात॥ततोवश्यवेगुउरुध्यादिप्रापर्न कुर्य्यात्म
तोवरपितासुवासनोप्यः सेवेप्योनटनर्तकायकेप्यो वारकादिप्य
श्च यथाऽधिर्यथाशक्तिपरितोकं दृव्यवस्त्रभोजनादिदद्यात्॥॥॥॥
इतिजयुर्वेदाध्यायिमाध्यंदिनशाखिनांवत्सविवाहपद्धतिःसमाप्तः॥

श्री सं. १८५८ चैत्रशुक्ले ३२ रविवासरे

शुभमस्तु ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

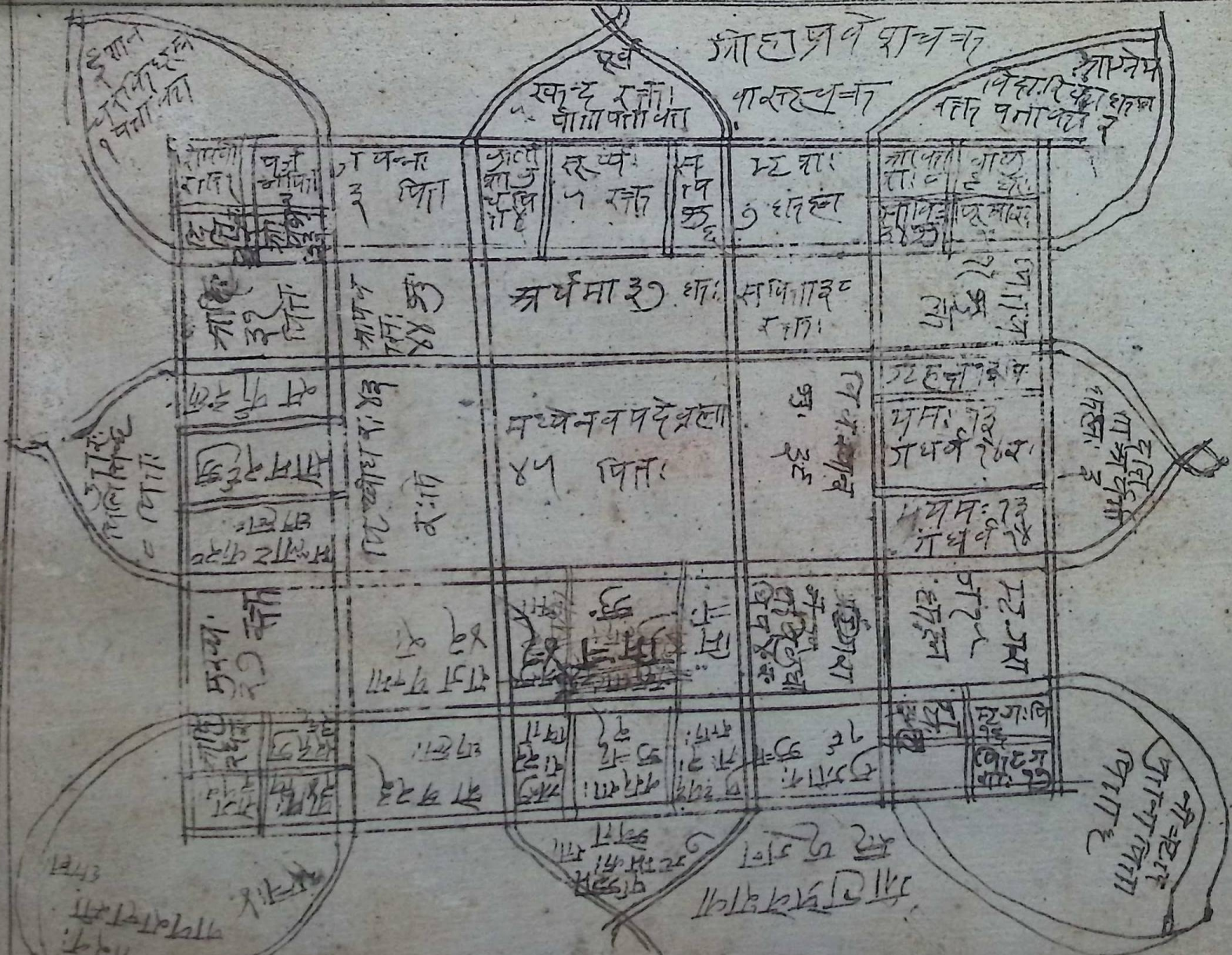

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

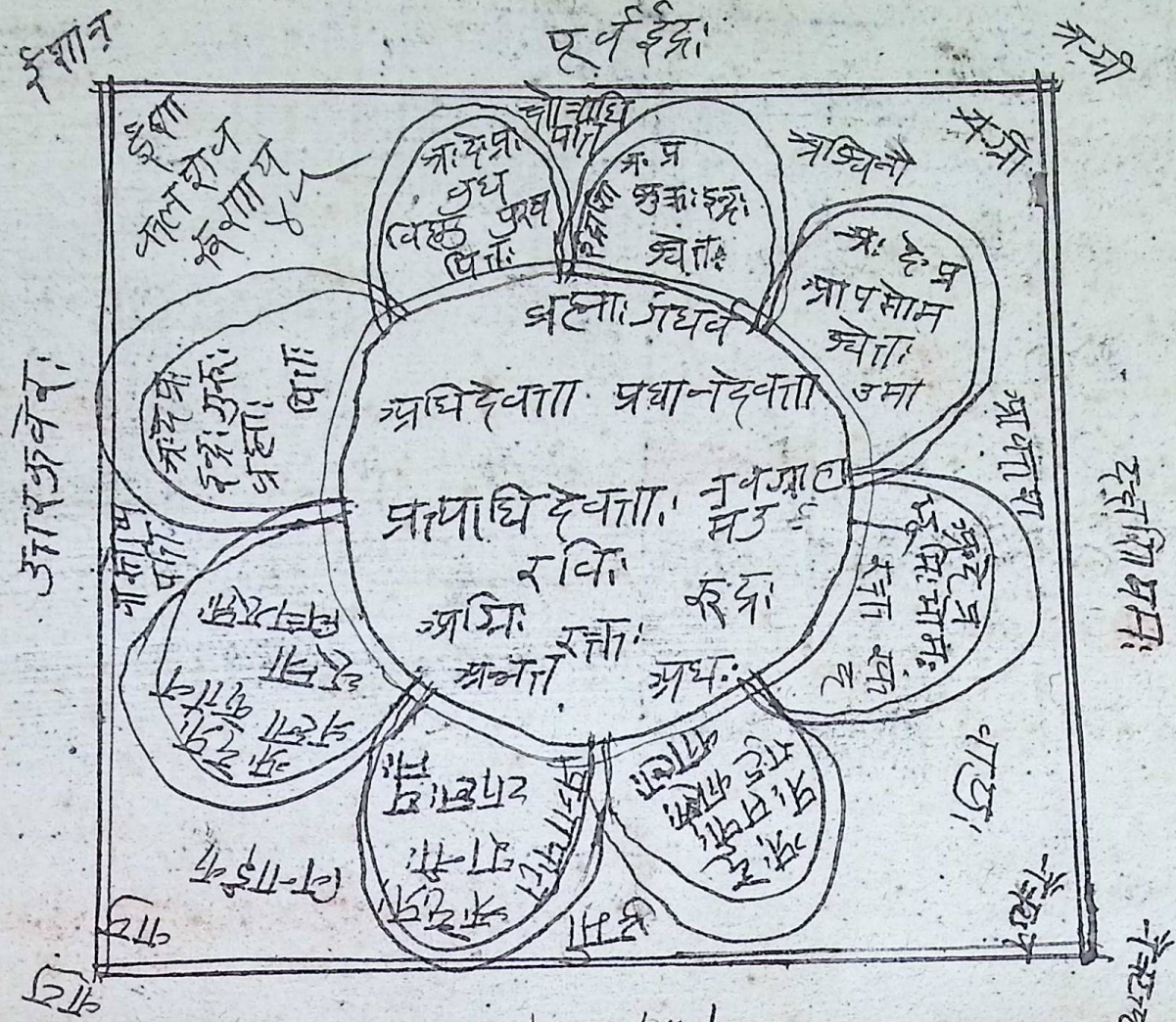

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ओम्यअत्रश्री जोगेशा येन ॥ अथ विवाहपद्धतिर्लिख्यते ॥ विवाहसं
मयंकन्यापितास्नातः ॥ शुचिः छत्रावरं विमुश्यपिवर्णीवस्त्रेनेवरा
न्यःवदनंध्यायसर्वविघ्नप्रणाशं कन्यापितावेदिकामध्येप्रत्यङ्मुख
तिष्ठनवरस्यागमनंपांङ्मुखउदङ्जानुसंवाध्य ॥ यंवस्तवेदांत
विदोवदन्तिपरंप्रधान्यंपुरुषंसनात्यान्य विश्वोद्भवेकारणमी
श्वरंवातस्मैनमोविघ्नविनाशनाय ॥ २ ॥ इतिमंत्रेणावरस्यासने क्षत्ता
नक्षिपेत् ॥ ततःकन्यापितासंकल्पंकरोति ॥ ॐपवित्रःपवित्रोवा
सर्वावस्थांगतोपिवायःस्मरेत्पुंडरीकाक्षंसवाह्याभ्यंतरःशुचिः
॥ १ ॥ पुंडरीकाक्षःपुनातुत्रिवारंपठेत् ॥ कन्यापिताजलंताम्रमयंक्ष
तानगृहीत्वा ॥ ॐतत्सत्श्रीमद्भगवतोमहापुरुषस्यविष्णोराज्ञया
प्रवर्तमानस्यअद्यब्रह्मणोद्वितीयपरार्द्धेश्रीश्वेतवा
राहकल्पेवैवस्वतमन्वंतरेअष्टाविंशतितमेयुगेकलियु

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ॐकलिप्रथमचरणेजम्बुद्वीपेभरतखंडेआर्यावर्तैकदेशांतर्गतप्रदे
शेपुण्यक्षेत्रेवेदोक्तफलप्राप्तिकामसिद्ध्यर्थंवर्तमा
नसम्वत्सरे अमुकायनेभास्करे अमुकगोले अमुकऋतौ
अमुकराशिस्थितेभास्करेमासोत्तममासे अमुकेमासे अमुकपक्षे अमुकतिथौ अमुकवासरे अमुकशर्म्याकन्याविवाहकर्म
णिसिद्ध्यर्थंश्रीयज्ञपुरुषनारायणप्रीत्यर्थंआदौगणेशा
दिषोडशमातृणां सर्वेषांदेवानां आवाहनपूजनमहंकरि
ष्येतिसंकल्प्य ॥ ॐअद्यथागच्छउपानहौउपसुञ्जाते अद्यो
देवैर्देवयज्ञंसंभवेणपांचजन्योवाहसेवभूव।
तस्माद्वाराहागावःसानन्तंस्मैदेवहूमभिजानतेत

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

पश्चनामेवही तद्देशीयशिष्टतन्मर्यादया उपानहौ
उपमुच्येते पुन अथवाग्रहविहितमित्तत्र आसी
दित्यया यहविसमानइहयासप्रदेशमां चीततोमूखडप्पर्य
वासाहितियोपानहाउपमुच्येते ॥ हस्तौपादौप्रक्षाल्यका।
न्यापितामाचमनंअपवित्रःपठित्वा ॥ वरः संकल्पम् ॥
ॐ अद्यहिंदि अमुकगो त्रोहं अमुकशर्म्माहं आमनः विवाहो
देशगयोशादीनां आवाहनपूजनमहंकरिष्ये ॥ अथस्वस्ति
वाचनम् ॥ सर्वजनानांअक्षतान्गृहीत्वावरहस्तेइदंपठेत्
ॐ गणानांत्वागणपतेंहवामहेप्रियाणांत्वाप्रियपतिंहवा

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ॐ
वि.
२

हवामहे निधीनांत्वानिधिपतिꣳहवामहेवसोममश्वाहम
जानिगर्भधंमात्वमजासिगर्भधम् ओंविश्वानदेवसवितुर्दरि
तानिपरासुवापदिभद्रंतन्नासुवास्वस्तिनस्तोइंद्रोबृहस्पतिर्दधातु।
स्वस्तिनःपूषाविश्ववेदाःस्वस्तिनस्तार्क्ष्योऽरिष्टनेमिःस्वस्ति
नोबृहस्पतिर्दधातुनःपयःपृथिव्यांपयओषधीषुपयोदिव्येषु
नरिह्येपयोधापयस्वतीःप्रदिशःसंतमयंविसंरराटमस्मे
विसोवेत्वास्मेभ्योविसास्रंरमिविसोध्रुवोसिवैश्रवणवैश्र
वि त्वाअग्निर्देवतावातोदेवतासूर्योदेवताचंद्रमादेवतावः।
सुवोदेवतारुद्रोदेवतामरुतोदेवताविश्वेदेवताबृहस्प
तिर्देवेंद्रोदेवतावरुणोदेवतायोःशांतिरग्निꣳशांतिः

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

पृथिवी शांतिरापः शांतिरोषधयः शांतीर्वनस्पतयः शांतिः
विश्वेदेवा शांतिरेवधिसु शांतिभवतु द्यौः शांतिः पृथिवी शांतिः
महापातकनाशनं इति विज्ञानसमाप्तः ॐ स्वस्ति नो ममी।
ता विश्वनामगास्चलेषिदते निर्वणास्वस्तिनएषा अस्तोश्रा
तानास्वस्तियावाप पृथिवीसुचेतनास्वस्तीवायंपवुवामहीसोम
पे स्वस्तिभुवनंजस्यत्वंद्रहस्पतेसर्वगुणा स्वस्तेस्वस्तिभ्रा
द्रित्वासोमवंतुनो विश्वेदेवानो विधास्वस्तेवेभांद्रोविसजु।
णास्वस्तस्वस्तिदेवाभवं श्रीभवस्वस्तेस्वस्तिरुद्रपातंहसःस्व
स्तिमेग्रावसणापस्वस्तिपंथारेवहिस्वस्तिनिद्राश्वाजिस्व।
स्तिनेत्रधित्तेऋधीमनपरेमस्यायचंद्रमसायपुनर्दधातो
जानताय संग्रामेमहीमहुतावायमदेवतानो विपुल

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ॐ

वि० ३

युष्माकं चेक्षणो मम सुहृदयसोमा मिमाहरे मा श्रापंधो
षमचमांमा मनसा धीरसंतपेता पानशरणं प्रपद्ये स्व
स्तिसंवादे प्रमवमोदृद्धि ॥ इतिस्वस्तिनोसमाप्रः ॥ श्रेंक ।
मवर्दजनखंमश्रुवानिवर्तवाचमधत्तेधिनाभवसुमंगल
सकलिभवसिमात्वाकोचदीयाः विसर्पियाविदात्मात्वा
सेनश्रथतीनिमासिवरुणोमात्वाविस्रुर्ध्यानीरोहन्ताप
हृषामनसंकरधीसनिषानिकदेधातुग्रहानामसमंग
लोभद्रवादीदृहा श्रवक्षतदक्षिणातोग्रहानामसंग
लोभद्रवादीसुधंतेमानस्तेनशतमाघसहस्रोवृह
तेमोदतैकवीरा प्रदक्षिणाविदतिकारयोवयोवदति
रुषदासंसेश्रमयोवाचावदंतिस्यामगायवेगायत्री ।

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

यज्ञीय अष्टमं चानुराजानी उद्गाने शुक्लेसामगायंस्तोभ
त्रयज्ञीय शाकुनेकसप्तदशवारवाज्ञेयेसुमतीरयित्वा।
सर्वतोनसुतोभद्रमावदाविसोमसुतोसुषमावदाभद्रं
भद्रदक्षिणतोभद्रमुत्तरतोवदाभद्रंपुरस्तोविदाभद्रंपश्चा
त्पिंगलोभद्रंवदंश्चोभद्रंवदग्रहश्चभद्रंसमाकंविदा
भद्रंनआविनोविदोभद्रमुपरिष्टाद्ज्ञः अस्मेपशूनामेवंरक्षि।
णातस्यधीअभयंसतांप्रज्ञाजोविनानःसमेअज्ञेषामिवद्यं
दुःस्वप्नंतंकःपविदक्षियाद्रिशमासीनोनसपत्नंचकर्दना।
वानकर्दसाछलतेसोदोकविरा॥ इतिकानकर्दसमाप्तः॥
तिप्रजनंः जोगोजोदवसविनुर्यज्ञेप्राहुरेहस्मोअत्सगोतेम
यज्ञंमधोनयज्ञयातोनसामवःमनोऽतिर्जविष्ठामाज्य
स्यछस्पतियज्ञमिमंतनोत्विष्टंयज्ञंस्वमिमेधाग्नः
विश्वेदेवासंपमादयन्नोतामोप्रतिष्ठानामयज्ञोजयंत्ते

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

...षज्ञेषु यत्संतसर्वम ...ाशते ॥ इतिपंचखंडिसमाप्तः

...क्षनाटक्षेमं ...टकोत्पातनाशः वन्यापिताग्नेः शाटि

...जनंशान्तयेऽगजानोत्थागजाननपति हुंहवामहेप्रियमात्व

प्रियापति हुंहवामहेनिधिनोत्थानिधिं ...हुंहवामहेवसोमम आ

हमजानिगर्भध्यं मात्वमस्तागर्भधम् अक्षन्नाटिक्षेमंसमर्प ।

यामिनमः जेशुस्वश्रेकदंतश्चकपिलागजकर्णकः लम्बोद

रश्चविकटोविघ्ननाशोविनायकः शत्रुकेतुर्धूम्रकेतुर्गणाध्यक्षोभाल

चंद्रोगजाननःहृद्शैतानिनामानियःपठेत्तुरणयाद्विविधारं

भेविवाहेचप्रवेशनेनिर्गमेतथासंग्रामेसंकटेचैवविघ्नस्त

स्यनाजायतेवत्कुंडमाहात्म्यंकोटिसमप्रभाअविघ्नंकु

रुतेदेवसर्वकार्येषुसर्वदा ॥ अथकलशपूजनः ॐयक्षरुद्रमो

यंयमनमसिवरुणस्यस्कंभसर्जनीस्थोवरुणस्यऋतसदन

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

मामिवरुणाय नटनमामिवरुणानटनमामिद।
ईतिकालशेवरुणायनमः ओंधस्मासुरशीम्निपुरोनकारी
भानोशशिभौमसुतोबुधश्चगुरुश्चशुक्रोशनिराहुकेतवःसर्वे
ग्रहशांतिकरभवंतुसूर्यादिनवग्रहेभ्योनमः श्रीश्चतेलक्ष्मी
श्चपत्न्यावहोरात्रेपार्श्वेनक्षत्राणिरूपमश्विनौव्यात्तम इष्ण।
निषाणमुम्मेलोकमयीषाणः श्रीलक्ष्मीदेवेभ्यः ओंगौरिपद्मा
शचीमेधासावित्रीविजयाजयादेवसेनास्वाहामातरोलोक
मातरःधृतिपुष्टितुष्टिआत्मदेवतायासहस्वाहाविना
यकोष्ठ्यश्चेतेचकुलमातरःगौर्यादिषोडशमातृभ्योनमः ई
शदेवतापनमः कुलदेवतापनमः ग्रामदेवतापनमः स्था
नदेवतापेनमः सर्वभ्योदेवेभ्योनमः एवंमकारेणावरः प्र
जवः कन्यापिताग्रहान्पीवरांक्षत्वापपाचजुनुर्मृ

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

योऽग्नास्सर्वदेवेदधः प्रभुः तपावंमम यज्ञेऽग्निरत्नाभव
हिंकारेण नमोऽग्नास्ततमंचेरणाधत्नात्वंप्रतिष्ठयः अग्निन्
यज्ञेत्वंभत्नाभवहिंकारेणः अग्नास्ततमंचेरणावत्नात्वंप्रतिष्ठं
अग्निन्यज्ञेत्वंभत्नाभवअहंभवामि धतेनदीक्षीयामोति
दिक्षामाप्नोतिदक्षिणाश्रद्धामाप्नोतिश्रद्धयासत्यमाप्यतेति
सत्येन नमोऽग्नास्पटेऽयगोब्राह्मणहिताय च जगद्धिताय
कृष्णायगोविंदायनमोनमः इतितित्तिरीयं ओंआचार्यस्य।
यथास्यशैशकादीनांहस्तीतापावंमयज्ञेऽग्निराचा
र्योभवयत्नात्। अग्नास्तीतमंचेरणाचार्यस्त्वंप्रतिष्ठितः
अग्निन्यज्ञेत्वंयोभवः। अहंभवामिधेनवेनमोयत्नः
हेकंप्रकारेणवरः अत्नाचार्यात्कृष्णात्ततःकर्मणाचन्यापि

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ग उपग्रहंददामि पंचलोकपूजनं ॥ ॐ ह्रस्वरणः धस्त्रीपत्नी
लक्ष्मीसहितोजनार्दनः उमया सहितः शंभुः प्रथमोऽपि पूजय।
हं आवाहयामि हं ॐ लोकस्यपस्य पत्नी श्रद्धिसिद्धि पत्नी।
चतुर्हिणीवरं विनायकं चैव हि ति यो भ्यम आवाहयामि
हं पुनः कन्यापितावरायोपग्रहंददामि पंचलोकपूजनं
ॐ ह्रस्वरणः धस्त्रीपत्नीलक्ष्मीसहितोजनार्दनः उमया
सहितः शंभुस्य प्रथमस्यपग्रहं आवाहयामि हं ॐ लोकस्यपस्य
पत्नि श्रद्धिसिद्धि पतिं चतुर्हिणीवरं विनायकं चैव।
हिति योऽपग्रहं प्रथमवरः पूजनं कन्यापितावरस्याचमनेद
वं पूजनं ॐ ह्रस्वरणः धस्त्रीहीनाय गंगाकरमध्येतुपावनी।
त्रैलोक्यवंदतेदिव्याचमनंजलं तेवरः गदनेनारंवरंस्य
वरस्यवरणंकृत्वा पूंगीफलाक्षतादीनः गृहीत्वा ॐ

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

संघ्रयोतेवलवठंवदवागतमग्रहमहमंपेशंतोतस्मात्
एवंयंकं समर्घयतिनिमेषाः इंद्रंग्रहंजुहर्वंति। तस्माठ
वैवृणीतेसोमसर्वः सस्थे ● स्मादंचतीतेआजगा
मगौतमोपवयंग्रहमजेवलेगतमस्मात् आसानुमा
हाथोरुकमहारंपंचकारकातस्मात्पंचकारसहोवा
चवरंभवती गौतमायटध्यापयंतिमयेषवरोणातिमहो
वाचविज्ञापतेहस्तहिरण्यस्यपात्रंगोश्वानांदासीनां।
परिवारणांपरिधानानांमनोभवान्महोरणायस्मात्पर्ज
पतएणाभवधानोभूतिमयेगातमेतीचैनेछायाई
तुपेम्हर्भवतीतिवाचाहम्मेपूर्वमुपयंतिसहोवा

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

यशो कीर्तिर्पोवाच यजमानमंत्रपठेत् यन्मयाभिनाप
पूर्वकनामनमिकर्मणाऽहमर्घमंगलैमालैमछिद्रकरण
यजःवरः यजमानहस्तोपरिवामहस्तेछत्वावाचयुवाचः
तत्रवरपूजाप्रकारमंत्रविधिः ॐसाधुभवानास्तामर्चयि
ष्यामोभवंतुमितिवरयेत् अर्घपात्रवरयोगतोवरोपवेना। ग
र्घमुद्रामासनंदत्वा ॐसाधुःभवानास्तामितिपजापती।
ऋषिधर्मादित्तायजुर्वेदार्घनेविनीयेण:॥विष्टमाद्यः
ॐसपात्रेमेकविंशतिघटितं विष्णुपदेशमात्रमुत्रानिर्वंध
नं ॐविष्टोविष्टोविष्टरः विष्टरंप्रतिगृह्णामिमितिमंत्रेभि
धायं वरोविष्टरे गृहीत्वा तात्रमंत्रः ॐवर्धोस्मिसमाना
मुयतामिवस्यईमंतमभितिष्ठामियोमोकश्चाभिधास्यति

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

इतिमंत्रेणासनउशनाग्नेविष्टरोपवरऽउपविसति ता
नोपविस्मः यजमानपाद्यमाचमनीयमादाय॥ ओंपाद्यं पाद्यं
पाद्यं॥ इत्यनेनपाद्यंप्रतिगृह्णतामितिवदेतां॥ ओंपाद्यं।
प्रतिगृह्णामिमितिविधायवरः यजमानायाजलितौंजलि।
नापाद्यंमादायः वरः ईतमजापतिऋषिः आपोदेवताः
यज्ञकुंडपरिक्षालनेविनियोगः॥ ओंविराजोदोहोमि
विराजोदोहमसियमयिपाद्यायैविराजोदोह॥ इतिया
वरणंप्रक्षालयति॥ अनेनैवक्रमेणअनेनैवमंत्रेण।
वामचरणंप्रक्षालयतिः ततः एवंवइतरंगृहित्वाः॥
चरणयोधस्वा॥ स्वाहुतासंवरंकुर्यात्॥ ततोयजमान

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

दुर्वाक्षत फलपुष्पचंदनजलशंखयामर्पयामि गंधं गृह्णीष्व ॥
अर्घं च आपो हिष्ठा मयोभुव स्तान ऊर्जे दधातन महे रणाय चक्षसे ॥ अयं
सिंहपीठिकायै चैवअंगो अर्घ उच्यते ॥ नाभिहस्तमर्पयामि
सौं धौसिंहसिंहासनाय नमः ॥ ध्रुवासद्यौ पाहसंपुत्रोमध्यमो अर्घ
उच्यते ॥ आगतोसिवरश्रेष्ठ सर्वकामार्थसिद्धये ॥
यहसमयौसिः अर्घंगृह्णहिनहानमोस्तुते ॥ ॐ अर्घो अर्घो अर्घः
ने इदनो ज्ञो ॥ अर्घः प्रतिगृह्यतामितिदातावदेत् ॥ तोवरश्र
द्धेमतिगृह्णामित्यविधाय ॥ यजमानहस्तेअर्घंगृह्णीयात् ॥ मंत्र ॥
ॐ आपोम्पइतिप्रजापतिऋषिरापोदेवतानुष्टुप्छंदः अ
र्घंगृह्णहणेविनियोगः ॥ ॐआपस्पुत्राभिःसर्वान्कामावोम
यान्तुशिरस्याद्यादिकंकोचिद्वा ॥ इतिमंत्रंपठित्वा ऋषिश्रा
पोदेवतानुष्टुप्छंदः अर्घोंगृह्णहणेविनियोगः ॥ इतिमंत्रेणाभि

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

मधिधारयेत् ओंसमुद्रंवः प्रहिणोमिस्वायोनिमभिगच्छतः स्वा
हेच्छामाकंविरामावरमेचेतिमित्यईत्यर्घपात्रस्थजलेईशा
न्यांपमित्यज्ये॥ ततोयजमानः आचमनीयंमादायः ओंआचम
नीयंमाचमनीयंमाचमनीयंमित्यनोक्तेनः ओंआचमनीयंम
तीऽहतामितिवदेत् ततोवरः ओंआचमनीयंमतिथ्र
यतामितिवदेत् ततोयजमानहस्तादाचमनीयंगृह्यात्वा।
ओंआमागन्नितिपरमेष्ठिऋषिः आपोदेवताद्यहंछंदः आ
चमनीयविनियोगः॥ मंत्रः ओंआगन्नेससास्थेस्रजैवचीसा
चमकृधिपंपजानामधिपतिपशूनामसिछन्नहनामित्यने
नस्रस्रादाचमनंकृत्वाछस्रस्मिंततोयजमानः ओंमेपाञ्च
स्यदधिपक्षछोणुंजंपिहोतानीसमादायः ओंमधुपर्कोम

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ध्यपर्कोमध्यपर्कः ईत्यनेनोक्तेनमध्यपर्कंप्रतिगृह्णामीत्यभिधायत्रयः। मंत्रः ओमित्र्यं
तिष्ठस्पति=ऋषिर्मधुपर्कोदेवतायज्ञईड्यःप्रेक्षणेविनियोगः
ओंमित्र्यस्यावचक्षणाप्रतिस्येतिमंत्रेणयजमानवक्त्रमेव
निरीक्षेत॥ओंदेवस्यत्वेतिबृहस्पतिर्ऋषिःसवितादेवताजगतीछंद
ध्यपर्कंग्रहणेविनि॰॥मंत्रः॥ओंदेवस्यत्वासवितुःप्रसवेश्विनोर्
बाहुभ्यांपूष्णोहस्ताभ्यांप्रतिगृह्णामीत्यभिधायः॥ईत्यनेनमं
त्रेणमध्यपर्कंगृहीत्वा॥वामहस्तेकृत्वा॥तत्रमंत्रः॥ओंतम
सोवास्यांनसनेनुश्रविद्वंततेनिक्रमणमिईत्तिद्क्षिणया॥श्र
नामिकोगृह्याभ्यांप्रदक्षीणमालोश्रनामिकागृह्याभ्यां॥
मौकंचिन्निक्षिपेत्॥पुनरपिध्यमेवंवारत्रयंमंत्रपठि
त्वा॥तथैवहिप्रत्येवंक्षपेत्॥ओंमीप्रीक्षणः॥ततःस्त्रीचा

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ओं
वि०
९

यन्मधुपर्कं किंचिदातीयकनायेद्दद्यात् ॥ तच्चमंत्रः ॥
ओंयन्मधुनोमध्व्यपरमेणाँ ॐ रूपंममायंतेनाहं ॥ मधु
नोमध्व्यपरमेणामनायेनपरत्वयेमधुपर्कं शेषमसं
यरद्देशधारयेत् ॥ ततः आचम्य ॥ पुनन्यासं कृत्वा ॥ ता
चमंत्र ॥ ओंवाङ्मआसंस्तनमोरमेप्राणास्तत्रक्षिरोणाच
क्षरस्तत्र ॥ कर्णामेश्रोत्रमस्तत्व्यद्वोवलमस्तत् ॥ ओं ॐ यौ
मे ओंपस्तत्रिष्ठानिमेणानांसंतुः ईतिहृदयो ओंस्त्रिष्ठा
निमेणानिमेस्तनुस्तन्यामेसहसंतुः ईतिपादौः ईतिशाद्धि
प्रतिपंसर्वेषाचाङ्गेष्वस्थानाधितष्ठतात् ओंगौगौगौगौरित्यने
नौनौषधाहस्तेनगृह्णीयात् ॥ ओंअद्येहत्यादि अमुकमासेऽम
पक्षेऽमुकतिथौऽमुकवासरेऽमुकगोत्रोहंऽमुकशर्म्माहं

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ईमोमधुपर्कसंबंधिनीगांगोविंददेवतांयथावस्पुतीप।
क्कसहितांवात्सनिक्कगोदक्षिणांरजतंचेदंदेवतांअ
मुकगोत्रायऽमुकनाम्नेवरायश्रोयज्ञपुरुषनारायणा
प्रीत्यर्थेनुभ्यमहंसंप्रदे॥गोदानप्रतिष्ठा॥सिद्धर्थंतात्रभ्रर्क
देवतेरजतंचेदंदेवतेदानुमन्त्रजेतत्स्वस्तिप्रतिवच
नंप्रतिग्राह्याभवेत्मरिमिदक्षीगांददात॥ओंअस्मयेहे।
त्यादिश्रमुकमासेऽमुकपक्षेऽमुकतिथौश्रमुकवासरेऽम स
गोत्रोहंश्रमुकशर्माहंमधुपर्कसंबंधिनीगांतुभ्यमहं।
संनिवीरणायेनानानामगोत्रेभ्योब्राह्मणेभ्योदक्षिणां
दानुमुत्सृजेतवरःमंत्रपाठः॥ओंमातरुद्रादुहितावसु
नांस्वसादित्यानामृतस्यनाभिःप्रनुवोचंचिकितुषे।
जनायमागामनागामदितिंवधिष्टमम्वोमुखचत्
सूदयःमम्चामुष्याऽमुकायाःमेगोयजमानस्यपापमाहितः

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

जं ॐ स्फ्रें ज्रें त्रं ग्लां न्यानुत्तमांङ्गेषु यात्॥ इतिगतोवेष्टिका

यांनुष्यकेशकेशाष्टिभुन्यरहिता योहस्तमात्रंपरिमितोच

तुरस्रा॥ भौमोकपेपरिमण्डलान्तकुर्यान्मण्डान्योपरिन्यजे

त्गोमयीकेन्यापलिप्यस्थोनस्त्वमूलनसेनवायोग

त्रेखाद्वेशमात्रोत्तरकोणगाःचिह्नलिख्यः उल्लेखयो

त्रमेणानामिकांगुष्ठाभ्यामुद्धरेज्जलेनास्फुटयः तत्र।

त्स्मिंकांस्यपात्रंहिताधिष्ठितंपङ्कजंमुपसमाधायः त

स्यांपरिधिचिह्नितप्रदेशेकांगाराद्यः जेंजगागछ निमन्त्रा

प्रीत्यर्थेविश्वेत्यृषिरनुष्टुप्छंदःवास्तदेवतावासपरिधान्येविनी

योगः कंन्यापानीयमंत्रेण॥ जगंगछपरिधत्स्वावासमवा

कृष्टिनामभिरक्षितपावाशयाशेषजीवावासराट्। सुव

र्णपिंचपत्रान्तर्जलस्थंयंश्रीरत्नकोटेपरिधानवासः॥

जेंपद्मसामान्यवर्णात्रिऋषिःपंक्तिछंदःलिंगोक्तदेवता।

ॐतत्सपरिधानेविनियोगः॥ इतिपीठन्यासस्थंत्रम्।

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ददातिवरः ओंपरिधास्यैयशोधास्यैदीर्घायुस्त्वायशरदष्टिर
स्यिशतंजीवामशरदः शतंचिदासुषमभिसंभाविष्यन्त्यायु
र्वतिदंपरिधास्यवासो ईतिपठित्वावरः वस्त्रंपरिधत्ते ओं
जरसायावाएषवोंपसऐद्रोवहस्पतिः यज्ञभगश्चमावि।
दधतोनाप्रतिगृह्णतो ईतिपठित्वाकन्यांपरिधापितः ततो।
वरमेकनांशंग्रहिष्यमनंततोकन्याप्रदेतपरस्परंसमेत्य
याः ईतिमोक्षीकन्यावरोपरस्परंसमंजयामभिमृश्यिकरो
तिचमेचः ओंसमञ्जंतुविश्वेदेवासमापोहृदयानोनौस्मातमि
श्रमेधिधातुनौ ईतिवरपठित्वाततःकन्याप्रदेन॥कस्तवं
ग्रंथिनिबंधनं॥त्रयकन्यानं॥तत्रदातायंप्रवदुवीक्षतंफल
पुष्पंचंदनंजलान्यादाय॥जामातरंदक्षरांकरोमिकन्यादक्षो
णांकरंनिधायं॥ओंदातोहंवरुणोदृव्यमादित्यदैवतंवरो
नोविष्णुरूपेणप्रतिगृह्णात्वयाविधि॥ईतिमंत्रपठित्वा

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

षष्ठिवा॥ संवत्सरः॥ दीर्घा ऽह्नः मुखोपविष्यात् प्रा ऽमुखोर्चाविष्याकरा
यप्रत्य ऽमुखोपवेश्यकन्याद्यात्॥ एष्विपरिवर्त्सवामहस्तेतले
इत्यं घट्वा॥ ओंअमुकमासेअमुकपक्षेअमुकतिथौऽमुक
गो त्रस्याऽमुकप्रवरस्याऽमुकशर्मणोऽप्रपौत्रायऽमुकगो
त्रस्याऽमुकप्रवरस्याऽमुकशर्मणोप्रपौत्रायऽमुकगो त्रा
स्याऽमुकप्रवरस्याऽमुकशर्मणोपौत्रायअमुकागो त्र
स्याऽमुकप्रवरस्याऽमुकशर्मणोपित्रेऽमुकागो त्र
स्याऽमुकप्रवरस्याऽमुकशर्मणेऽमुकागोत्रस्य
स्याऽमुकप्रवरस्याऽमुकशर्मणोमात्रेऽमुकागो
त्रस्याऽमुकप्रवरस्याऽमुकशर्मणेऽमुकागोत्रस्य
स्याऽमुकप्रवरस्याऽमुकशर्मणोपितामहेऽमुकागो
त्रस्याऽमुकप्रवरस्याऽमुकशर्मणेऽमुकागोत्रस्य
स्याऽमुकप्रवरस्याऽमुकशर्मणोमातामहेऽमुकागो
त्रस्याऽमुकप्रवरस्याऽमुकशर्मणेऽमुकागोत्रस्य
स्याऽमुकप्रवरस्याऽमुकशर्मणोवृद्धप्रपितामहेऽमुकागो
त्रस्याऽमुकप्रवरस्याऽमुकशर्मणेऽमुकागोत्रस्य
स्याऽमुकप्रवरस्याऽमुकशर्मणोवृद्धमातामहेऽमुकागो
त्रस्याऽमुकप्रवरस्याऽमुकशर्मणेऽमुकागोत्रस्य
स्याऽमुकप्रवरस्याऽमुकशर्मणोवृद्धप्रपितामहेऽमुकागो

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding: IKS-MoE-Grant-2

चस्प ऽमुक प्रवर स्प ऽमुक शर्म गौ प्रपौ त्रीय ऽमुक
गो चस्प श्र मुक गो चस्प ऽमुक शर्म गौ पौ त्रीयं ऽमु
क गो त्रीयं ऽमुक प्रवर स्प ऽमुक शर्म गौ प त्रीयं ऽमु।
को गो चस्पा ऽमुक प्रवर स्पा ऽमुक शर्म गौ म पौ त्रीयं
ऽमुक गो चस्पा ऽमुक प्रवर स्पा ऽमुक शर्म गौ पौ त्रीयं ऽमु
जो चस्पा ऽमु गो चस्प ऽमुक प्रवर स्पा ऽमुक शर्म गौ प त्री
यं ऽमुक गो चस्पा ऽमुक प्रवर स्पा ऽमु शर्म गौ वराय ब्रास्त
णाय तुभ्यं ऽमुक गो चस्पा ऽमुक प्रवर स्पा ऽमुक नाम्नीदे
वीई मां वो नोः सालंकारां स्वर्णजटितमणिमौक्तिक वा
वीदुम ग्रहीत धौरक्तपीत वो शेय शोभि गो ताम्बूल पुंगी

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

पलश्रृंगवेरपूरश्रीखंडकस्तूरिकांकंकुमलवंगजा
तीफलचंपकमालतीकुसुमगंधविविधफलमूलं।
वाटिकांजातिशालसहितांरौप्यकांस्यताम्रश्रीयस्मद्गृह
येभांडानिगोदुग्धमहोक्षेवृद्धश्रजादिकादासदा।
सोनांग्रामादिनांअन्नपानलवणसर्वोपस्करसहितां
इयंपाशक्तिहिरण्यमग्निदैवतांकांस्यपात्रंसोमदैवतां
ताम्रपात्रंश्रवदैवतांव्यंजनंवायुदैवतांश्रस्त्रमादित्य
दैवतांगोदुग्धरुद्रदैवतांदासदासीप्रजापतीदैवतांवास
प्यातुलीवानानाविधिईट्टेदेहलनागदेदेग्रामंप्रजापती
देदेमहौषधमदेदेवासःदृहस्पतिदेदेमणिमौक्तिकरुद्र
देवतांदेतानीवस्तूनियाचिंचिंचिंचिंत्यश्रेश्रमुवा

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

नामिक्यं गोत्रायश्रमुकगोत्रायश्रमुकशर्मणेवरायभार्यामित्येनमु
ष्यमहंसंप्रदेत्युक्त्वातः कन्यादानंप्रतिष्ठा ॐअद्यकृतैतत्तः
कन्यादानंप्रतिष्ठार्थमिदंसुवर्णमग्नीदैवंश्रमुकगो
त्रायश्रमुकशर्मसोमदैवरायब्राह्मणायवरायदक्षि
णांमहंददेतु ॥ गौमिथुनंचादद्यात् ॐकोदात्कस्मादा
त्कामायप्रतिग्रहीताकामैतत्त ईतिवरपठित्वा ॥ इति
लग्ने ॥ ततः हस्तोपरिगोदहोत्वा ॥ ॐअद्येहविमनसाद्रं।
दिसोनुपविमानोवा ॥ हिरण्यवर्णांवैवर्णांसापमनसं।
वरेतु ॥ श्रीश्रमुकदेवीमेत्र पठतिस्त्रीवोत्रामयति
वरः ततोवेदीदक्षिणस्यांदिशिवास्त्रपरिहृत्य।

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ल्लाम॒हि॑ति॒ष्ठौ॒मौ॒नोनः॑पृ॒ष्ठस्प॒स्यं॑ध॒श्रमि॒षे॒वप॑।
यैतं धा॒र॒येत॥ ततः॑ इत्य॒र्धे॒नोस॒मोऽस्यप॑त्यघो॒स्यस्त॒र॒प॑ति॒ध्रे॑।
वि॒शि॒वा॒य॒ज्ञभि॑ः॒सु॒म॒ना॒सु॒व॒र्चा॒वी॒र॒स्त्रै॒व॒वा॒मा॑ः॒स्यो॒नास
नो॒भ॒व॒द्वि॒प॒दे॒शं॒च॒तु॒ष्प॒दे॒सो॒म॑ः॒प्र॒थ॒मो॒वि॒च॒ष्टे॒ग॑ं॒ध॒र्व॑॑वि
वद॒ग॑ा॒र॒त॑ः॒तृ॒ती॒ये॒॒ग्नि॒ष्टे॒प॑ति॑ः॒तु॒री॒ये॒स्त॒मनु॒य॒ज्ञा॒सो
मो॒ट॒ग॑ंधर्वा॒य॒ ग॑ं॒ध॒र्वो॒॑ट॒म॒ग्नेर॒यं॒च॒पु॒त्रा॒श्चा॒दा॒ट॒ग्नि॑।
मे॒त्स॒म॒यो॒ई॒मं॒सा॒न॒प॒षा॒धा॒व॒त॒मा॒मे॒र॒स॑ः॒सा॒ने॒ऊ॒ष॒ती॑।
वि॒ह॒स्प॒स्पा॒मु॒शं॒त॑ः॥ प॒ह॒रा॒म॒सो॒षं॒य॒स्पा॒मु॒वा॒मा॒न॒व॒ह॒वो॒नी
षि॒ष्यौ॥ इ॒ति॒वर॒पठेत॑ः॒ मं॒त्रा॒ते॒प॒र॒स्पं॒॑वि॒रो॒ण॒॒॑त॒तो॒ग्नी॑।
प्र॒क्षि॒णी॒ हो॒पा॒व॒या॒त॥ प॒त्नी॒या॒ह॒ सो॒म॒ह॒त॒व॒स्त॒वो॒ष॒त

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

हरणफलवेवाटेवा॥ तदुपरिदक्षेगांचरांदत्वा॥ यद्य
दक्षिणातःक्षीत्वा॥ ॐयेहेत्यादिमासोत्तमेमासेऽमुकमा
सेऽमुकपक्षेऽमुकतीथौऽमुकवासरेऽमुकगोत्रोहंऽमुक
नाम्नोहंमार्यांप्रतिग्रहदोषनिवारणार्थं इमांगोमव
त्सांगोवेंदैवतांहिरण्यमग्निदैवतंऽमुकगोत्रायऽमु
कशर्म्मणेब्राह्मणायाहंसम्प्रददे॥ नामुपवेशः व
येयः॥ इपविशतितोवत्सवतींवार्तव्यःपश्चं
दनंतांडुलवस्त्रमादायः॥ ॐस्वयःवार्तव्यविवाहक
र्मणिक्षीरतावेदक्षरांरूपवत्सवर्मकर्तुंपुण्यचंदनं
तांदत्वास्वोभीश्रुत्वेनत्वामहंवर्गोऽतीवत्स

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

व्रतगंधयाम॥ जेष्ठोसीतिमतिवचनं॥ यावहितं
धर्मद्रुह इतिवरेणोत्तोवारवाणीतीतीवचने॥
इतिव्रतगोवरेणः॥ तोवरेण्यईशीगात शुद्धमास
नंदत्वा॥ दक्षिणाग्नाव्रत्नासनं उत्तरतः प्रगात्नासनं
पश्चात्प्रगीतासनं श्रोत्रासनं पंजमासनं॥ तदुपरि
प्रागग्रान्॥ कुशानास्तीर्य॥ व्रतनामग्नीन्समेराद
क्षिणमानीया॥ अस्मिन्न कर्मणीत्थमेव्रतनामवेत्प।
भिधाद्वल्पितासने उपवेशयेत॥ ततः प्रणीतापा
त्रंपरितंहात्वा वरिणं परिपूज्यकेशवाद्याः व्रत।
रामुखमवलोक्याजेहतरतः कुशेपरिनिदधात॥ तां

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

पश्चिमोर्ध्वहविषश्चतुर्थभागमादायः ओं अग्नेऽग्नि
प्राणांस्त्वत्तएणीप्रजातेनेहायत्पात्रेऽग्नेतः मेणी
नापर्यग्नेततोऽपरेतरतः पश्चिमादिशिपवित्रछेदना
र्थेकुशानयंपवीत्रधारणार्थेसाग्रेसमंनतरंगभी
कुशत्रयंपवित्रद्वयमोक्षणीपात्रंश्रुज्यस्थालिध्रुव
सैमार्जनार्थेकुशत्रयं उपयमनार्थंयेयोरूपकुश
त्रयंसमिधास्त्रीस्त्रऽऋवश्रुज्यंषट्पंचशतमुष्टि
शतद्वयेवछिन्नमतांडुलएणीपात्रंपवीत्रछेद
नकुशानोपूर्वदिशित्रपैरणासादनियामि स्रुच
तेसमेवदिशिश्रासाधारणावस्तरणपल्पानियानि।

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

गच्छ शमीपाल्लाशमीशाल्लाजाद्दषद्दपत्नेक्षमाच्छाता
स्त्र्यद्दटपृषश्चन्यदुपलमालपनादिद्दव्यं ततः
पविच्छेद्दनकुशेपविच्छेद्धित्वाततः प्राद्देशमितौ
पविच्छंवारीस्तापविच्छकरेणप्रणीतोदकंप्रोक्षणी
पात्रेनिधायः श्रानाभीकोरुद्दाभ्यांद्दाभ्यांमुत्तराग्रयेप
विच्छेद्दहत्वाच्छिद्रस्रुवं ततोःप्रोक्षणीपात्रस्थव्याद्द
स्तेवामेंश्रनाभिकोरुद्दाभ्यांद्दाभ्यांमुत्तराग्रयेच्छेद्द वि॰
हित्वाच्छिद्रस्रुवं प्रणीतोदकेनप्रोक्षणं ततःप्रोक्ष
णीजलेपवित्रान्तर्धायस्रुसंचनं ततोयीप्रणीतयो
र्मध्येप्रोक्षणीपात्रंनिधायं श्राज्यस्थाल्यामाज्यंनि।

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

र्वापतनोधिश्रयसा त्रुमेरापरञ्जिकरंपतनः
श्रावृमत्तपनंहात्वा समार्ज्जनंकृणानाभानरंतरतो
स्त्रेवांसतः श्रावसंमार्ज्जनंयथितोदकेनभ्युक्ष्यः
प्रनमतपः श्रावदक्षिणा ततोनिदधातः ततोश्राज्य
स्मार्ज्जेरवतोरणं ततः श्राज्येप्रोक्ष्यणंतपवर्नं ततः उ
पयमनंकृणावामहस्तेमादायः जोतिष्मजापतीमा
नसाधात्वात्सोमग्रौढतातोस्तिस्तसमिधाश्चपेतः
१ ततउपविशयसपवित्रप्रोक्षणीउदकेनमदक्षिणा
त्रुमेरणाग्निपश्चरणंहात्वा प्रणीतापात्रेनिधाय जों
पातितदक्षिणाजानेकृशेन्यः ब्रह्मणान्वारब्धाः समि।
धातमग्रौत्रुवेरणाजुहुयात तदाहुतमनेतरंश्रावावा।
स्थिताहुतिशेषंछात्मपोक्षणीपात्रेप्रक्षीपः ततान्या

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

हुतिन्न॥ ऋष्मीऽऋन्हवात्र॥ ओंप्रजापतेस्वाहा॥ इतिप्रजा
पतये॥ इतिमनसा॥ ओंईशयस्वाहा॥ ईदंमिंद्राय॥ ईसा
धारो॥ ओंअग्नअेस्वाहा॥ ईदंमग्नये॥ ओंसोमायेस्व।
हा॥ ईदंसोमायेः॥ ओंभूर्यादेसप्तयास्तिनांप्रजापति
ऋषिः अग्निर्वायुस्त्र्यौदेवतागायत्र्यिसिगनुष्टु।
भ्छंसिहोमेवीनीयोग॥ ईसाज्यभागो॥ ओंभूस्वा
हा॥ ईदंभूः॥ ओंभुवःस्वाहा॥ ईदंभुवः ओंस्वःस्वा हा
ईदंस्वः॥ ओंयन्नइतियामदेवऋषिः अग्नीदेवतात्रि
ष्टुछंदहोमेविनियोग॥ एतामत्याच्याहुतयः॥ ओंव
नौअग्नेवरुणास्यविज्ञानदेवस्यहेडो अवयासिसि।
ष्वयाजिष्ठोवन्हितमःशोशुचानाविश्वेद्विषा ऽतिमिमी

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

स्वाहा॥ इदं मित्रावरुणाभ्यां॥ ॐ मित्रश्च इति वामदेव ऋषिः अग्निर्देवता
त्रिष्टुप् छन्दः वरुणस्वाहा॥ ॐ सन्नो अग्नेऽवमो भि नेविशो अस्मा उषसो व्युषो।
अवयक्ष्वेणावरुं रराणोविहिरुक्थं स्वाहा॥ योन
रधिस्वाहा॥ इदं मित्रावरुणाभ्यां॥ ॐ आ यं आ अत्रे
इति वामदेव ऋषिः अग्निर्देवता त्रिष्टुप् छन्दः होमे॥ ॐ आ
या आ अत्रे समभि स्वस्ति पश्च स्तवमिव मया आ मे।
आयानो यज्ञंवहाश्रयानो धेहि भेषज॥ स्वाहा॥ इदं
मग्नेय॥ ॐ येते पन्थो मन्त्री वामदेव ऋषिः अग्निर्देवता
त्रिष्टुप् छन्दः वरुणसवित्रविष्णुविश्वेमरुत्स्वर्कोदेवता
होमे॥ ॐ येते सप्त वरुणायमहस्तं यज्ञिया पाशावि।
तता मा हान्तः तेभिर्नो अद्य सवितोत विष्णुर्विश्वमुं पोत

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ॐ
वि॰
२७

मम॰ तो॰ स्वर्काय स्वाहा॰ ईदं वरुणाय सवित्रे विश्वेवि
श्वेभ्यो देवेभ्यो मरुद्भ्यः स्वर्केभ्यः॥ ॐ ऋतमिति प्रजनसे
प्रजापतिर्वरुणोदेवता त्रिष्टुप्छंदः हो॰॥ ॐ ऋतमंव
रुणायाधमधिमधम ॐ अथायः अथाव
यंत्रादित्यव्रतनयानागसो भातिवेसामस्वाहा ईदं
वरुणायादीत्वे ऽनाःसर्वांयश्चोतसंकल्पोन्मार्ष्म।
विन्यः॥ ॐ ऋतायाउतिमजापतीऋषिः ऋतायाउतायो
ग्निर्गंधर्वोदेवतायजुष्कंदः हो॰ ॐ ऋतायाऽउतधर्मज्ञो।
गंधर्वोसनईदंब्रह्मक्षत्रंपातुतस्मैस्वाहा॰ वाट्। ईदं
ऋतायोऽऋतोधामानेगंधर्वायः॥ ॐ ऋतायाउ
तिमजापतिऋषिः ओषधयोसरस्वतीदेवता

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

यज्ञः छंदः हो॰ जेंऽरातायउतधामन्निजेंधर्वस्तेभ्यो
वधयोमरसोमदोनामताभ्यः स्वाहाः ईदंमोषधिभ्यो
मरुद्भ्यः जेंसथंहिताः ईतिमाजापतिऽऋषिः सु
पर्णोहसविश्वसामसुर्यजेंधर्वोदेवताऽयमुछंदः होमः
जेंसथंहितोविश्वसामासुर्योजेंधर्वः सनऽईंधत्स्व
चंपशुभ्यस्वाहा वाट्ः ईदंसथंहिताऽविश्वसाभ्येसु
र्योयजंधर्वोयः॥ जेंसथंहिताऽईप्रजापतिऽऋषिःमरु
द्वधोमरसः श्रायाधोदेवता हो॰ जेंसथंहीतोविश्व
सामासुर्योजेंधर्वस्तस्यमरिचयोमरसश्रायुधीना
मताभ्यः स्वाहाः ईदंमरिचिभ्योमरुभ्यः श्रायुभ्यः

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ॐ सुषमाऽग्निप्रजापतिऋषिः सप्तार्त्तयोऽग्निः सूर्यरश्मिश्चंद्रमा गंधर्वो देवता यज्ञ छंदः होमे॰ ॐ सुषमाः सूर्यरश्मिचंद्रमा गंधर्वः सनऽइदं ध्रुवक्षेत्रं पातु सेस्वाहा वाट् ईदं सुषमा सूर्यरश्मये चंद्रमसे गंधर्वाय ॐ सुषमाऽग्निप्रजापतिऋषिः नक्षत्राण्यग्निः सोमिकारयोदेवता यज्ञछंदः होमे॰ ॐ सुषमाः सूर्यरश्मिचंद्रमा गंधर्वो नक्षत्राणि नऽइदं सरस्वा मेकपत्नीनामेभ्यः स्वाहा ईदं नक्षत्रेभ्यः सरस्वत्यै मेकपत्नीभ्यः ॐ ६॥

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

विर ईति मजाप ऋषिः ईषिरो विश्व व्याचा वातो जं
धर्वो देवता यजु छंदः होमवि० जं ईषिरो विश्व।
व्याचा वातो जंधर्वः मनईद ब्रह्मलक्ष चंपातु स्मै
स्वाहाः वाट् ईइमि विराय विश्व व्याचा मेवाता जंध
र्वाय॥ ॐ ईविर ईति आयो सरस ॐ जौं देवाता या।
जुः छंदः होमे० ॥ ॐ ईषिरो विश्व व्याचा वातो जंधर्वो।
स्मा पोसरसः ऊर्जो नामताभ्यः स्वाहा ईइमहभ्यो
सरोभ्यः ऊर्जेभ्यः॥ ॐ भ्रज्यः सपर्णी ईति मजाप ति ऋ।
षिः भ्रज्यः सपर्णी यजु जंधर्वो देवता यजु छंदः हो० जें
भ्रज्यः सपर्णी यजो जंधर्व स्तस्य दक्षिणा सरसस्तावा

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

मतीभ्यस्वाहा॥ ईं भुज्यवे सुपर्णाय गन्धर्वाय॥ ॐ भुज्युः
इमं प्रजापतिऋषिं॥ दक्षिणाग्नि सस्तावदेवताय।
ज्रः छंदः। होमे॰ ओं भुज्युः सुपर्णो यज्ञो गंधर्वस्तस्य दक्षि
णाग्नि सस्तावानामताभ्यः स्वाहा॥ ईं दक्षिणाभ्यो
ग्नेभ्यः स्तावाभ्यः॥ ॐ प्रजापतिमिमं प्रजापतिऋषि
विःप्रजापतिर्विश्वकर्मामनो गंधर्वदेवतायज्रः छंदः
होमे॰ ओं प्रजापतिर्विश्वकर्मामनो गंधर्वस्तस्यम
कसामाग्नयस्सप्तऋक्षो योनामताभ्यः स्वाहा॥
ईं मकसामाभ्यो ग्नेभ्यऋक्षिभ्यः॥ उं कसपर्श
नं॥ ईं मांदक्षिणाग्नि आचार्यब्रह्मभ्यः यथाविभागं।

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

द्यावापृथिवीभ्यां शान्तिरसि वायवस्थ उभयतो। अ।
ज्यायाहोमः ओं चित्तं चित्या दिनापरमेष्ठि ऋषिः चि
त्तादिमंत्रोक्तदेवताया जगती छंदः होमे ओं चित्तं चित्ये स्वा
हा। इदं चित्ताय। ओं चित्तिं अस्वाहा। इदं चित्यै। ओं
आकूतं चित्ये स्वाहा। इदं आकूताय। ओं आकूतिं अस्वा
हा। इदं आकूत्यै। ओं शक्वरीं अस्वाहा। इदं शक्वर्यै।
ओं दृष्टिं अस्वाहा। इदं दृष्टये। ओं पौर्णमासं अस्वाहा।
इदं पौर्णमासाय। ओं बृहद्रथन्तरं अस्वाहा। इदं बृहद्रथन्तरा
भ्यां। ओं यज्ञं अस्वाहा। इदं यज्ञाय। ओं प्रजापतिं अस्वाहा। इदं प्रजापतये
ज्यायाहोमः ओं प्रजापतिर्जयानिद्रादेवताऽनुष्टुप् छंदः होमे
ओं प्रजापतिर्जयानिद्रायै स्वप्नेः प्रायश्चित्तानां

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

जेयेषुतमेपिकःसमनमंतसर्वाःसज्यासइव।
योमवस्वाहाःईदंप्रजापतेयेजयायनिंज्ञयाः
वि॰ २ कस्मशोजोंअग्नयेहव्यादिःकौतेःजोःयाहोमसदुरया
२॰ र्यईमांदक्षिणांमाचार्यंधत्तभ्यांसंप्रदेःजोंसोति।
रस्कसिंवंचास्कःजोंचरंजीवमहातेजोउभोचेवध
नागमंपवपामिमहादेवमनसाचिंतितंशुभं।आ
पशिवायःइतिजयहोःजोंअग्निमृतानामितिव्यादि
मंत्राणांप्रजापतिऋषिःमंत्रोक्तोदेवताऋचंदः
होजोंअग्निमृतानामधिपतिसमावत्वमिन्कर्मा
णयस्यांदेवहत्यांकुरुस्वाहाःईदंमग्नयेमृताना मधि
प ॥ तयेयेःजोंरुद्रोज्येष्ठानांमधिपतिःसमावत्वमि॰।

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

क्षौं क्षेत्रेस्यामाग्निष्ठेस्यापुरोधायमग्निष्कर्मरायस्यां
देवाहुत्याधंस्वाहाः ईदंमित्रायज्येष्ठानामधिपतयेः
जोंषमः यधिव्याधिपतिसमावत्वग्निष्क्षेत्रेस्यामा।
ग्निष्ठेस्यापुरोधायः मग्निष्कर्मरायः स्यादेवाहुत्याधं
स्वाहाः ईदंमायय यधिव्याधिपतयेः प्रथिनातोदवस्पा।
यीः जोंवायुवरंतरिक्षाम्याधिपतिसमावत्वग्नि।
क्षेत्रेस्यामाग्निष्ठेस्योपुरोधायः मग्निष्कर्मरायस्यादे
वाहुत्याधंस्वाहाः ईदंवायवेश्रंतरिक्षाधिपतेः जँसु
योदेवोधिपतिसमावत्वोग्निक्षेत्रेस्यामाग्निष्ठेस्यांपु
रोधायमग्निष्कर्मरायः स्यादेवाहुत्याधंस्वाहा। ईदंसु
ष्यदिवोधिपतेः जोंदहस्पतिब्रह्मणावेदाधिपति

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2.

न्धः मिन्क्षे च स्यामाशिष्यस्यापुरोधायमस्मिन्क
र्मण्यस्यां देवाहूत्यां स्वाहा। इदं ब्रह्मणे यज्ञस्य ये यज्ञसो
धिपतये। जैं चंद्रमानक्षत्राणामधिपतिस्मावर्त
स्मिन्क्षे चे पे स्यामाभिष्येस्यापुरोधाय। मस्मिन्कर्मण्यं
स्यां देवाहूत्यां स्वाहा। इदं चंद्रमसे नक्षत्राणामधि
पतये। जैं मित्रसाया नामधिपतिस्मावर्त स्मिन्क्षे।
चे स्यामाशिष्ये स्यापुरोधाय। मस्मिन्कर्मण्यस्यां देव
हूत्यां स्वाहा। इदं मित्राय साया मधिपतये। जैं वरुणो
ऽपानामधिपतिस्मावर्तं स्मिन्क्षे चे स्यामाशिष्ये स्या

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

पुरोधायामस्मिन्कर्मण्यग्नयेस्विष्टकृतेवह्नयेऽंस्वाहाः ईदंवरु
णायऋतानामधिपतयेऽजोसमुद्रःस्रोतानामधिपतिः।
समावार्वःस्मिन्क्षेत्रेसामाशिष्येस्यांपुरोधायामस्मिन्कर्मे
ण्यग्नयेस्विष्टकृतेवह्नयेऽंस्वाहाः ईदंसमुद्रायस्रोतानामधिप
तयेऽजोअन्नथंसामाज्यामधिपतिःसमावार्वःस्मिन्क्षे
त्रेसामाशिष्येस्यांपुरोधायामस्मिन्कर्मण्यग्नयेस्विष्टकृतेवह्नया
ऽंस्वाहाः ईदंमंचायंसामाज्यानामः ओंसोमोऽओषधिना
मधिपतिसमावार्वःस्मिन्कर्मण्यग्नयेस्विष्टकृतेवह्नयेऽंस्वाहा
ऽंस्वाहाशिष्येस्यांपुरोधायामस्मिन्कर्मण्यग्नयेस्विष्टकृतेवह्नया
ऽंस्वाहाः ईदंसोमायःओषधीनांमधिपतयेः ओंस

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

विज्ञानानामधिपतिः समावर्तः सिन्धूनेस्याशिष्येस्याप
वायः मस्मिन्वर्मण्यश्वेवाहन्याधुंस्वाहाः ईडंमपविध्नेप
सवानामः जेंरुद्रायः पशूनामाधिपतिः समावर्तः ईडं।
रुद्रायः पशूनांमधिपतये। उदवास्यशीः जेंत्वाष्ट्रारूपाणा
मधिपतिसमावर्तः ईडंत्वाष्ट्रारूपाणामधिपतये। जेंविष्णुः
पर्वतानांमधिपतिसमावर्तः ईडंविष्णवेपर्वतानांमधिपते
येः मरुतोगणानामधिपतिसमावर्तः ईडंमरुतोव्रोग
णानामधिपतयेः जेंपितरः पितामहाः परेवरेतास्ता।
पितृभ्यः तामहाः ईडंपितामहेभ्यः परेभ्यस्ततेभ्यः स्ततामहेभ्यप
रिशोदकस्यशीः। जेंत्र्यम्बकंयजामहेसुगन्धिंपुष्टिवर्धनंमा।

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

निऋषिः अग्निर्देवतापरं मृत्यो ईत्यस्य वैवस्वतोत्रिष्टुप्छंदः
धैवतः ईइं अग्निम्रता नामधारणाहुतिर्मंत्रः ॥ ओं विंदगो
ज्ञात्वा चैव क्षात्वा तु गोपिका महः तुष्टिपुष्टिकरो नित्यं
आयुर्मेधोजयसंपदः आपशिवायः ओं अग्निरेतुप्र
थमोदेवताँ नाँ सोमैप्रजाँमुंचतुमृत्युपासात्तद्यँ
राजोवरुणोनुमन्यांतांसोमैपजामुंचंतुमृत्युपाशान्त त
द्यँराजावरुणोनुमन्यांतांमयेयँस्त्रियौत्रमघंनरो
दात्स्वाहाः ईइं मग्नयेः ओं ईमामग्निस्त्रायतांगार्हपायमजा
मस्मैनयतुदिर्घमायुः अन्योपमृजिवाजमस्तमाता
पौत्रमानदमभिबुध्यतामिमँस्वाहाः ईइं मग्नये ओंस्व
स्तिनोअग्निरिवायुषिव्यावि श्वानिधेहयथायदत्रः यद
स्यामहिदिविजातात्तदस्मासुद्रविणांधेहिचित्रँस्वाहाः

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ईदंमग्नये॰ ओंसुगन्तुपंथापादस्तन्नरंहिज्याग्निध्यधेस्वा॰
जरन्त्रआयुः ओंअपेतुम्टमृत्यवुरस्मन्नमृताअगाद्देवस्वोनो
स्रमयंक्षगोतुनस्वाहा॰ ईदंमग्नयेवैवस्वतायेः वधूवरयो॰
रंतारेपटंदत्वाः मंत्रपठन्नः जुहोतिः ओंपरंमृत्याअनुपरे॰
हिपंन्थामस्तेअन्यईतरोदेवयानात्॰ चक्षुष्मतेशृणवतोत
ब्रविमिमानपज्राधृंरिरिषोमोवविगन्स्वाहा॰ ईदंमृत्यवे
प्रशिनोटकस्यशी॰ ओंआपस्त्वावास्तिवतामानास्तेक्षणवतु॰
भेषजंक्षनोमयटभ्यानाहोमकर्णः॰ साङ्गयागयैर्ईमोदक्षि
णांश्राद्धीब्रह्मभ्योदटे ओंशांतिरस्तुसिवंचास्तु॰ उभयो॰
स्त्रिकुमारयोः ओंसर्जेपंचमेचैवश्रीधरंपतिताग्नियंप॰
लक्ष्मीस्तयाकामंसौभाग्येप्रतिरूपवान्॰ आपशोषा

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ये: नमो वरुणाय वध्र मागस्त्याय वध्र पाश्मयो पिनो भवन्तः
नमो वरुंजलिपुटेपमि मेलञ्जेवधांजलीय नथता।
मिधानिनवध्र भाट्जेनलोकस्तपामीयेनाजेवध्र
वार्द्ध कौमिन्त्रपाठः पूर्वहोमः ॐ अर्यमादिमन्त्राणांश्र
यर्वणा ऋषिः अनुष्टुप्छन्दः लिंगोक्तादेवतालाजाहोमे
ॐ अर्यमणंदेवकन्त्रात्रिमयंकुलमनोर्यमादेवः ये
तोमुंचंतुमापतेस्वाहा: ईदंमन्त्रयेः ईमांलाजान्नामि ॐ ज
स्वाहा ईदंमन्त्रयेः ॐ ईमांश्लाजान्नवपाम्यसौसमृद्धिक
करणं नवममन्त्रमयसंवदनेनदग्निमनमन्त्रयामि
यकेस्वाहा: ईदंमन्त्रयेः सर्वान्नःलाजान्नःजहेतिभ्यथा।
स्वाहासिमाहस्वेवरोमोजुहोमि हातिः ॐ ज्टहिमणमिःया
टिनायाजवल्कमन्त्राजा पंचमीप्रजापतय ऋषयः भगो

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

यो मास्सविता पुरंध योऽस्मा अयासं त्रिषुवन्ति गनुषुभ
इंद्रासितेस्वंसितेस्ययजु: पाणिंहसाविनि योग॥॥ ता॥

ॐ मंत्र: जोंऽहं सामि ते सोम गावा यह स्तंम यापत्मजन्द्रयि
यथा स: मंगो र्वमास्सविता पुरं धिर्मन्नटवा यदेवा। अहं
सामाहमस्मि सावर्ध्यं सावमस्यमो अहं सामाह मस्मि।
ऋं यौरहे ऽधिवितांवहि विवाहवेही मरे तादधावहे
प्रजामजनपावहै पौत्रान्वि यावहै वहनौ साहजरदष्टय
संपप्रयोरोचिष्णुसुमनस्यमानौपश्येमशरदः शतंमि
तीमंत्रेण। अंगुष्ठंगृहीत्वा। अथवधूमंग्नेऽग्रतः
प्रस्त्रीप्रवीपकस्मिन्नटटुपलंक्षिणापादेनाग्नेह

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

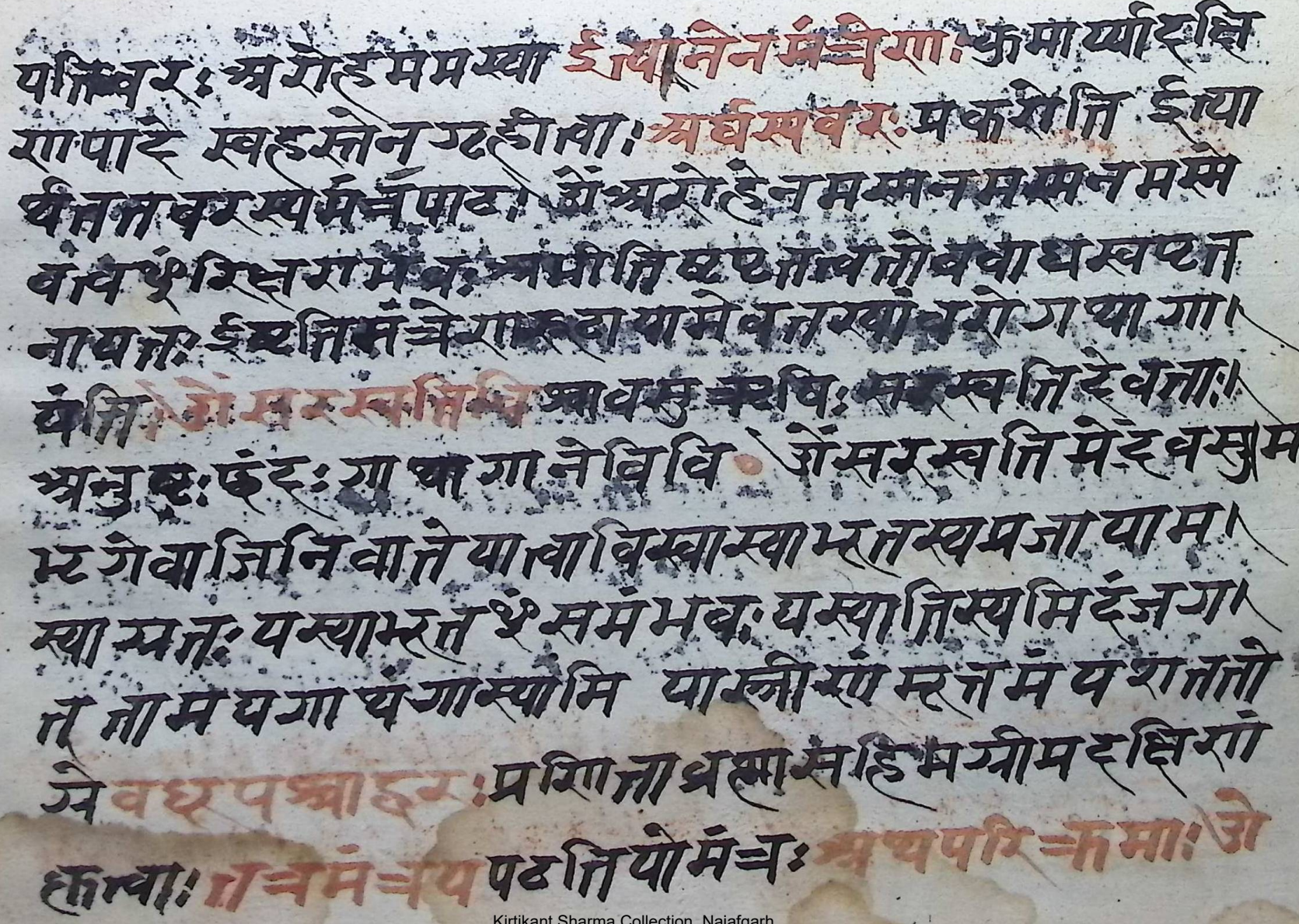

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ॐ तस्यामग्निर्गार्हपत्यो ऋषिः अग्निर्देवता अनु
ष्टुप्छन्दः पश्चिममन्त्रोक्तिर्लिङ्गोक्ता

ॐ अनुमन्त्रयेपर्यावहंप
र्यावहनासह पुनर्पत्नीभ्यो पाद्यैरप्रजयास्याहि।
गोः पञ्चादग्नेरर्वतस्यित्वा लाजाहोमः स्वाहा
सन्त्वहरणस्यासेहरणाय गार्हपत्यानि पुनः श्री
मधिद्वित्तयैव एतेननवनाहुतयोपांशुग्रहाइत्त
ग्रहरणवत्तयं ॐ अस्मैग्रहरणायत्वयं गृह्यान्न
यंपदक्षिणाग्नेयंचत्वपयतोनोवसिष्ठलाजै।
र्वन्यम्राटपात्रेंजलिभ्यः स्रुर्वोनोनवश्च। इतरभागं
स्रुहोति। वङ्स्थमंत्रपाठः पश्चिमरणस्याहोः पुन।
रुमार्व्यीभ्रातशमिपलासमिश्चिलाजानौजलवा

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

पतिन्यारंभ्य यक्ष मेणाडोतिर विशोषकर्म भवति। ओं
कुमार्यभ्राता: समिधनासमिश्रीलाजानांजलिनांज
होति ततः रक्षनीतियपरि क्रमेणनंतुरः ततभाई
सेंहाणः श्वेतः संकटेविषमेवेवयष्टिरुद्वोचमेपतीत।
दाचभवतेभ्रातासप्रजन्मनजोफलः अनेन मंत्रेणा
ओं रकंदक्षिणाहस्तेवधनंक्षावा ततोटीकालाणः ओं
जराक्षयनंपठेन हस्तग्रहवंधक्षावा ओंरेततेति
देवपठित्वा ओंकुमार्यभ्राताभूर्पिकोणप्रदेशनस्वेला
जा अंजलिनावपतितेंस्विष्टिकुमाग्निज्यहोति ओंभ
गायेस्वाहा१ ईदंभगायः ततः रक्षीचनुर्वपरि क्रमे।
णां ईहाणी
णः ततोवरउपविश्यः वस्त्रणानाग्रंथ ग्राज्येनः ओंम।
जापतेत्वास्वाः ईदंमजापते ईतिमनसाः ओंप्रोक्षणी

Kirtikant Sharma Collection, Narafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

पाचेहुतशेषाज्येप्रक्षेप्यः ततआलेपनोत्तरंगंधमाल्यं क्षौ
तसमंडलेषुसमपदाक्रमशोवरः कपतिवक्षमाणा
मंत्रैतत्तत्क्रमंप्रथममंडलेजोंरशेषकामबविसुस्या
नेतर१ इतिपेजोंहेउर्जेविसुस्यानेतर२ टतीयेजोंटणि
रापस्यषायविसुस्यानेतर३ जोंचतुर्थेजोंचत्वारमयोभ
वायविसुस्यानेतर४ जोंपंचम्योपंचमस्त्रमेविसुस्यानेतर
५ जोंषष्ठेषटहतर्भ्यविसुस्यानेतर६ जोंसममेसर्व।
समपदानित्यंतुरदक्षिणपादेनः७ एवंदानेक
कन्याच पाणिग्रहणंचमंगलंलाजानांच वह
नंप्रोक्तनित्यनैमित्तिकर्मणो कृतयुगेचतुर्वर्षे त्रेतायांच।
त्रिमासयो द्वापरेचतुरहिमासाद्यादिनेकलियुगे त्रि

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

राजांनां अग्रेकन्याः सा कन्याप्रतिपक्षिमें सा कन्याभवे
तेकुमारि व्यासर्णावर्णांचनंपथा १ गृहकमोगिाका
व्योस्यामवेचिन्नसलीचया श्रासनंचैववासनंपथा।
मेवचनमब्रवीत् सत्यमेवः दुर्योगिाकमोगिात्वाहम।
सचसंगमेसांगारडार ओरंचद्वितियेवचनमब्रवी
त् सत्यमेवः २ टगिारुषस्यपृषीयमिष्टान्नमधूरंनलं
पंचभरत्वायांचाटतियेवचनमब्रवीत् ३ सत्यमेवः अम्बपा
लपतेस्वामिवलयोवचनवाग्नि मनोवांछानकार्यंच
तुर्थेवचनमब्रवीत् ४ सत्यमेवः कंडवपालयेस्वामिव
लयौवनवाग्निमनोवांछानकर्तव्यंपंचमेवचनवब्रवीः॥
त्रः ५ सत्यमेवः हनुकालेतुसेमासेश्रभंगीवस्तसंयुत भट्ट
गारडार डोरेचषष्टमेवचनमब्रवीत् ६ सत्यमेवः कार्ति
केमाघवैणाषेपिटपक्षेसमाचरेत् वामोगीभवेभक्ताः।
सप्तमेवचनमब्रवीत् ७ दानखानंचतीर्थेचदेवब्राह्मण

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

एजनं रेतेसंद्रमयोत्लाभपापकाक्षीनचयमः रकमि
षविस्रस्थानेहृद्धिऊर्ध्वेपिटकमिमाचिमिमायस्योवा
यः श्रात्मावणाचवारिमयोमवायः श्रंगभगः पंचपञ्च
भ्यंजातकिंचिश्रमकर्मगोपशुपालनं षट्ऋतुभ्यः
षट्रितुरात्यंमषसममपदामवविशुस्तामयंति।
ततो श्रग्रेवधूपश्चाद्वरउपविस्यः पुरस्कधूस्थितः कंमदा
म्पपवैतजमानिनियतोवरोवधूश्रभिसेचयतिः श्रछु।
कोमवंताचद्विर्दिनंमेवधईस्यतथाप्राणिणाकंस्याच
यामवतीः श्रनेनमंत्रेणाकुनः ततःस्वकुंभंचतुर्थेवनतज
लेनाभिषिंचति जोंश्रापेहिछमयोभवतानऊर्जेदधातु
नः महेरणायचक्षसें वसिवतमोरसः जोंतस्यभाज
यातन जोंउसतिरिवचमामः जोंतस्माश्रंगमा

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ममचित्तंमनश्चित्तंतेअस्तु ममवाचमेकंवाचमनं प
शिष्यपजापतिष्यनि पुनुक्तमंत्रलं ईतिमंत्रेण॥ अ
पवधूमभिमंत्रयतिवर॰ अप्यशिष्याचारदधवम
स्वामभाजेउपवेशयतितस्याः सीमंतेवर्णसीदुर्
दापयती ओंसुमंगलीयंत्रिवंवधूरिमांसमेयस्य
तिसौभाग्यमस्येदत्वायपात्तंविपरेतनः ईतिमंत्रेणः
अथवधूवस्त्रवान्कांश्चिद्वस्त्रागमतयापमा उदृष्ट्वा
नुमागश्लोहिता आनुउरूयमत्तोमावस्त्रीर्गो
पवेशयेत वसोवा ओंईहगावोनिषदलिस्वाहा ई
हपुरुषः ईडोसहस्रदक्षिणोयज्ञमहपुरुषानिषि
दन्न अथाभिषक्षातत्तोमः ओंअग्नेयेभोषक्षतेस्वा
हा इदंमग्नेयेः श्रोषक्षतेश्रावावणिष्याज्यप्रोक्षणी

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

पात्रेमक्षेपः अपवर्तोमः अस्रगी-चार ध्वः कर्तृकः। त
तः आचमं संविवाहहोमकर्मप्रतिष्ठा चैईदंपू
र्वीपात्रेप्रजापतिदेवतेअमुकगोत्रायअमुकशर्मणो
आत्मयंदक्षिणादानुभंमहंसंप्रददेत ओंस्वस्तिवा
चनेऽस्तग्रंथिविमोक ओंसुमियानआपोओष
धयंसंतइतिपवित्रेगृहित्वाप्रणीताजलेनशिर
संप्रोक्षयेत ओंदुमित्रीमस्तस्मैसंतुयोमनद्विष्मंचव
यंद्विष्मातंएषान्यामणीताजलंनुज्झीत्वायीतूता।
स्तगंकमेणवहिरुत्थायाज्येनाभीधार्यहस्तेनैवजुहु
यात वहीहोमः तत्रक्रमः ओंदेवागात्रविदोगात्र
विदागात्रमितमनसंतः ईंदेवायज्ञेस्वाहा वा
तेधात्वास्वाहा तात ओंपायवेधृदक्षिणाहस्तेनश्रु
वेवस्यपेघृतंपुष्पफलेपूर्णेइतिक्षयीत तत्रमंत्रः
ओंमृडीनंदिवोरंतिपृथिव्यावैस्वानरमतआजात

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ॐ मग्निर्केविधं साम्राज्यमिति पिजनानामिस्तनपा च यर्न
वि॰ तदेवायस्वाहा। इदं मग्नये। ततोपविश्य सुवेणाभस्था
ग्नि निनियट्छिरणानामिकया ग्रहितभस्मना आयुषंकृ
ण्वीत ओंचायुषंयट्टेषु चायुषं इतिहृदयादेव क्रमे
णवक्त्रे अलल्लाटे आयुषंजामदग्नेमिति लल्लाटे ओंका
म्य आयुषं इतिग्रीवायां अपिआयुषंकृणीत तवतनो
इत्यस्यस्थाने त्रै इतिविशेषः ततः आचामेत्सनश्
यसमीभ्रुवमेमिनसिंदुरकार्णंवरकन्यकं ततोन्ये
रपिप्रतिवहितट्टिस्निग्धरुक्षेः सिंदूरंकरीजा।
मवचनंचंवरकुर्यात् ज्ञात्मस्त्रीयः अथयोहातोमं च
अथवेदितोमंउपमाग्नयेहुत्वाहिजहुयं ततस्त्रीस
त्रमन्त्रालवणांशिनोअधपात्रिनोनिद्रायेमैथनौवध्र

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

वरभवतः इतिविज्ञप्तयतीसमाप्तंश्रेयः १ ॐ यंधो
ब्रवेदांताविदोवदंतिपरमंप्रधान्यंपुरुषस्तथान्येवि
ष्णोर्यास्परमंपदंवांछंतिमोक्षंवांतस्मैनमोविघ्नविनाश
नाय। श्रीमत्पंकजविष्टरोऽरिभवोवायुर्मेडोऽनल
श्चंद्रोभास्करवित्तपालवरुणाःप्रेतोधिपतिश्चंडाः
पद्मोनलक्षवरःसुरगजश्चिंतामणिंकौस्तुभो
स्वामीशक्तिधरश्चलांगरलधरःकुर्वंतुनोमंगलं १
गौरीश्रीरतिरुच्चकंदुभगानंताश्चवेगांसुधासावि
त्रीवसुरतीयमरतीसत्यवतीकुंथतीसत्यजोववतीसा
रुक्मभगिनीसीतांजनीशेपद्दीवेलाजांबुनिधेसमीनः
मकराःकुर्वंतुनोमंगलं २ नेत्राणांत्रयंशुभंपश्चपा
तेरग्निश्चयंपायनंमहिसोःश्वपरत्रयंत्रिभुवनंस्था

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

तंचयमञ्चयंगंगावाहपथञ्चयंसुविमलंवेदञ्चयंधात्र
यांसंध्यानांञ्चितयंद्विजैरभिहितंकुर्वंतुनोमंगलं ३।
वि० वाल्मीकिःसनकःसनंदनमुनिर्व्यासोवसिष्ठोभृगुः
२ जावालिर्जमदग्निरात्रिभजनकोगंगाधरोगौतमःमां
धाताञ्चतर्पयांवेणसगरधन्योदिलीपोनलःपृथ्वी
योधर्मसुतोजनाग्निनृषोकुर्वंतुनोमंगलः ४ श्वश्वा
त्थोवटश्चंदनेमंदारकल्पद्रुमोजम्बूनिम्बकदं
बनुतसरलाश्वत्थाश्चयेक्षीरणाःसर्वेतेफलमिश्रिता
प्रतिदिनंवैराजितराजीतेरम्यंचैत्ररथंसनंदनवनं
कुर्वंतुनोमंगलं ५ गंगासिंधुसरस्वतीचयमुनागोदा
वरीनर्मदाकावेरीसरजूमहेंद्रतनयाचर्मण्वतीवेदि
कालिप्रावेञ्चवतीमहासुरनदीख्याताचयागंडकी

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

पूर्णापूर्णजलैःसमुद्रसहिता कुर्वंतु नोमंगलं ६ गंगा
गोमतिगोमतिगणपतिगोविंदगोवर्द्धनो गीतागोमय।
गोरजाजिरिसतागंगाधरोगोतमः गावश्चगरुडोगदाग्नि
रिगजागंभीरगोदावरी गंधर्वःमहंगोपगोकुलसरणाः कु
र्वंतुनोमंगलं ७ लक्ष्मीकौस्तुभपरिजातकासुराधन्वं
तरिश्चंद्रमाः गावःकामदुधासुरेश्वरगजैरावतंभरिदेवी
गदाश्वसप्तमुखोसुधाहरिधनुः शंखोविषोदनिधेः
रत्नानीत्यमुदेशंप्रतिदिनं कुर्वंतुनोमंगलं ८ ईषु
र्नेवरमंगलाष्टकमिदंसंचिंत्यनाभिस्थितं गंगासागरसंगमा
प्रतिदिनं कुर्वंतुनोमंगलं ९ इतिकालीदासविरचितो
मंगलाष्टकंसंपूर्णं॥ अथाशिर्वादश्लोकः अभिनवप
नीलःश्रीमुखास्यदलोत्पलस्मितकलालितभालश्चारुमं
दारमालाःविदलितरिपुजालःपुन्यकारुणपशीलश्चि

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

श्रवनंपरिपलपातुः गोपालः ॥१॥ दिव्यंवाधिकयं
पातःसुरधनिमोलकयंपावकोदिव्यंताद्दिलोचनं।
कयंमदिव्यंस्वयंगोतव ॥ यस्माद्दतविधोत्पाय
मुखितोदरः परित्यजमिथ्यगोलमुवाविहिम्यल
पितः शंभुः शिवायास्तव ॥२॥ कस्तूरितिलंकलाट।
पटलेवक्षस्थलेकौस्तुभंनासाग्रेगजमोक्तिकंकर
तलेवेणुकरेकंकणं ॥ सर्वंगोहरिचंदनेनकलितं
कंठेनुमुक्तावली गोपिभिः परिवेष्टितोविजयतेगोपा
लचूडामणिः ॥३॥ ज्याधःशिवदखटकामुखपाणिपद्मे
प्रेखन्नेवांभुवयविलोकिकापाः ॥ यंपातुमंजरी।
तपल्लवकर्णपूरलोमभ्रमरविभ्रमभ्रकटाक्षः ॥४॥

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

सानंदं नटिहस्ताहतमुरजरवानंतकोमारवर्हिचमसा
भासाग्ररंध्रविशत्फणिफणिपतौभोगसंकोचभीजि ॥ गे
गाजोंडिनालिमालासुखयितकुकुभस्तोऽवैश्वलपागो
वैनायकाभिरंवोवदनविधुतपःपातुचीत्काग्रवायः ॥५॥
जामातर्कंयसेकिंगलभुजगभयाज्जंभसेकिंसनिद्रःकिं
प्रसेदाग्निटोषाद्बुलकिसुतचमत्क्रिमेशीतनाथः ॥ वद्य
स्तेकंकरोयंत्रुटत्तिधिवकयंनास्तिप्रसूतरंमेरु वंशोरी
जौरीसखीभिःपरिगायसयेलज्जिताःपातुशंभुः ॥६॥ ये ।
न्योत्पत्यमूलमंदाजिरिःक्षत्रिक्षतंजोलगद्वैनमाद्य
वलसुरभिःकायाईशेषिक्षतःक्षत्याटेगिपदा ।
निपेनवसुधावद्वेवलिलिलपासोवःपातुपजेप
जेपुजेपतिस्तोलोकनाथोदमिः ॥७॥ इतिआशिष ।

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

श्लोकः अथ चतुर्थिकर्म्म ।। ।।तत्रपारस्करस्तत्रैः
चतुर्थ्यामपराह्णेऽग्नेरग्निमुपसमाधाय दक्षि
णतोवस्त्रासनमास्तीर्य्य जानूदपात्रेप्रतिष्ठाप
स्थालिपाकंश्रपित्वाज्याघारावाज्यभागौविष्याज्या
हुतिर्जुहोतिविवाहदिनमारभ्यचतुर्थीतिथौचतुर्थ
दिनेऽपराह्णेः पञ्चमेयामेस्तत्कर्मकुर्य्यात तत्राटौ।
इषयोरासादनपूर्वंस्नानंकारयित्वागणेशंगौर्वं
पूजयेत यथा अद्येहेऽमुकगोत्रेऽमुकशर्म्मणासपत्नि कोहं
कर्त्तुमेतावद्विवाहांगचतुर्थिकर्म्मणाःपूर्वांग
त्वेनभगवतोगणपतेयथामिलितोपचारैःपू
जनंकरिष्येतत्प्रकारेणागणेशंपूज्य।

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ग्रहाभ्यांगारे पंचमरसंख्याकमेवंकमग्निसंख्याप्यग्नि
नामाग्निमावहशब्दसमोवरणम् अमुकोहंकर्म्मा
गाधिहंगयागुर्षिकर्मणोक्ताक्तावेक्षणायवहगा
पजनंवेशीयकरिष्ये इतिसंकल्पसंपूज्यहगयागा
ता अथेहसपत्निकोहंविवाहागयर्षिकर्म्मयकरीष्ये
इत्याध्यानंकृत्वाप्रागुर्षिकर्मणोऽयङ्गे तत्रप्रजा
पतीमिंद्रमग्नियोममग्निधायकृत्यंचेंद्रमंगंधर्व
राजंयेनयजापतीवरुणंशेषेणाग्निष्टकृतंअग्निवायं
सूर्यंमग्नीवरुणमग्निस्विष्टारंविसृष्टिज्ञानमरुद्ग
णंकर्मानवरुणमहिमप्रजापतिंवाज्येनाहंपक्षेतोभयतोप
वेशनानंतरं अभिषेकार्थं उत्तरतउदपात्रंमग्निष्यःप्र

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

मिताम्रमयनाद्दिसंचरुकर्मेऽधीतेतोमध्विस्रेप्र
ज्यः यत्नान्याद्यथाद्याद्यावाज्यभागौहुत्वाऽन्येनपंथा
हुतीर्जुहुयात् यथाग्नेय्यादीनांपंथानांपरमेष्ठीऋषिः
त्रिष्टुप्छंदः तिलोक्तदेवतातोमेविनियोगः॥ ॐअग्नि
प्रायश्चित्तेतंदेवानांप्रायश्चित्तिरसिसर्वतप्तास्त्वानायका म
उपदधावामियासेपतिमन्यूस्त्वामस्येनाशयस्वाहा
ईदंमत्तये उदकपात्रेसंभ्रवमक्षेपः ॐवायोप्राय
श्चित्तेतंदेवानांप्रायश्चित्तिरसिसर्वतप्तास्त्वानायका
मउपदधावामिवासेपतिजायान्यूस्त्वामस्येनाशय
स्वाहा ईदंवायवे। ॐसूर्य्यप्रायश्चित्तेः तंदेवानांप्रा
यश्चित्तिरसिसर्वतप्तास्त्वानायकाम उपदधावामि
वासेपक्षीतन्यूस्त्वामस्येनाशयस्वाहा ईदंसूर्य्यो

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

य जैर्यष्टमाप्रायश्चितेः तंदेवानांप्रायश्चित्तिरभि
स्मात्स्नानायकाम उपधावानियास्येवंशोधीतरस्वा
मस्मेनाधायस्वाइतिगंधर्वैः ततःस्यात्तियाकमा
ज्येनाभिधार्यक्रयेणराया जैमजापतेस्वाइतांश्च
माइतिनांस्नात उदकपात्रेसंश्रवधारणंकोचिस्व
रूपाइःततः श्रुरुशेषमादायन्यारुधः जैंभ्रजेयोस्न
क्षतेस्वाइतिहत्वा भ्रराधानवाइतिश्राज्येनइ
त्यासश्रवणाशदिक्षणीपात्रदानेवर्मकालाघतसं
श्रवमुदपात्रमादाय वशोयद्वइदंकनमइनमिषिंच
तीजैंयानेयतिश्रीप्रजाघ्रपशुघीरुहघीयशो।
घीतातन्रजीरघीतातरणंकरोमीसाजीयेसमया

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ॐ सङ्ख्योवच्यः इतिनामदेशः अथपुनर्नोक्तंचक्रमादि
विषयवच्छ्राशपतिप्राशोसेप्राणान्संदधामि इतिप्रजाकर
३५ विःपञ्चछंदःषड्डैवतानिस्वरप्राशनेविनियोगः ओं
प्राणेप्राणान्संदधामि अस्मिन्नमुष्मिन्नीमासेमंसि
नित्यावाचमितिसक्तमाप्नोति अत्रशिष्टाया
सङ्पत्योरन्योन्यकंकणनिर्मीकः संघत्तसंधिमो
क्षत्रतोदक्षिणासंकल्पः आधार्पीयधात्मनाच्छ
शाःभिषेकतिलकमेत्रपाटीकारयेत् इतिविधा
हपञ्चतियज्ञर्षिकर्मकभस्म॥ केवला १६४ श्रा. ग. १५

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

विघ्न उडो इनेत्यक्षतं चसमर्प्य प्रतिष्ठागणपतिं मंत्रं पठेत् मम
प्रोपिकायाः पुत्र्याः पुत्रानां अमुकशर्मणां सपत्नीकानां अमुकगोत्राणां सपरिवाराणां अस्माकं
पश्चात् इतिजपित्वा पुनः प्रतिष्ठागणपतिं प्रार्थयेत् नमस्ते
मंगलेति नमः सवितुरामन्त्रणमाह्वानं कृपयेति विसर्जनं वेमेइ
हागता अत्रैवाधिष्ठानाः सर्वे प्रोपिताय च्छायामा
श्रित्यंदेवानांप्रीतिवर्द्धन मनोयोगक्षेमाय वमिवारयसुखंकु
रु इतिसंप्रार्थ्य संकल्प अद्येत्यादि कश्यपगोत्रकाश्यपावत्स्य
नैध्रुवेतिचित्रवसुचित्रादित्यप्रपौत्रीं सवितुःपौत्रीं ममार्थाय
पुत्रौ २मांकन्यां अमुकगोत्राय अमुकप्रपौत्राय अमुकपौत्रा
यअमुकपुत्रायअमुकनाम्नेवराय इतिगोत्रोच्चारं तावा गाः
सुहृत्कन्यांनिरीक्ष्यःस्वस्तिवाचनं पठित्वा अर्घाचाम्योर्विप्रेस
हशिरोदत्वा तातुआचार्यः पूर्ववद्गोत्रंउच्चार्य काश्यपगो
त्रादित्यस्यप्रपौत्रींसवितुःपौत्रीं ममार्थांस्वकन्यां अमुकगोत्रा
यअमुकशर्मणेवराय पुत्र्यमहंसम्प्रददे इतिवरहस्तजले
दत्वावरंपठेत् अवकन्यामिमांविप्रपत्नीं

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

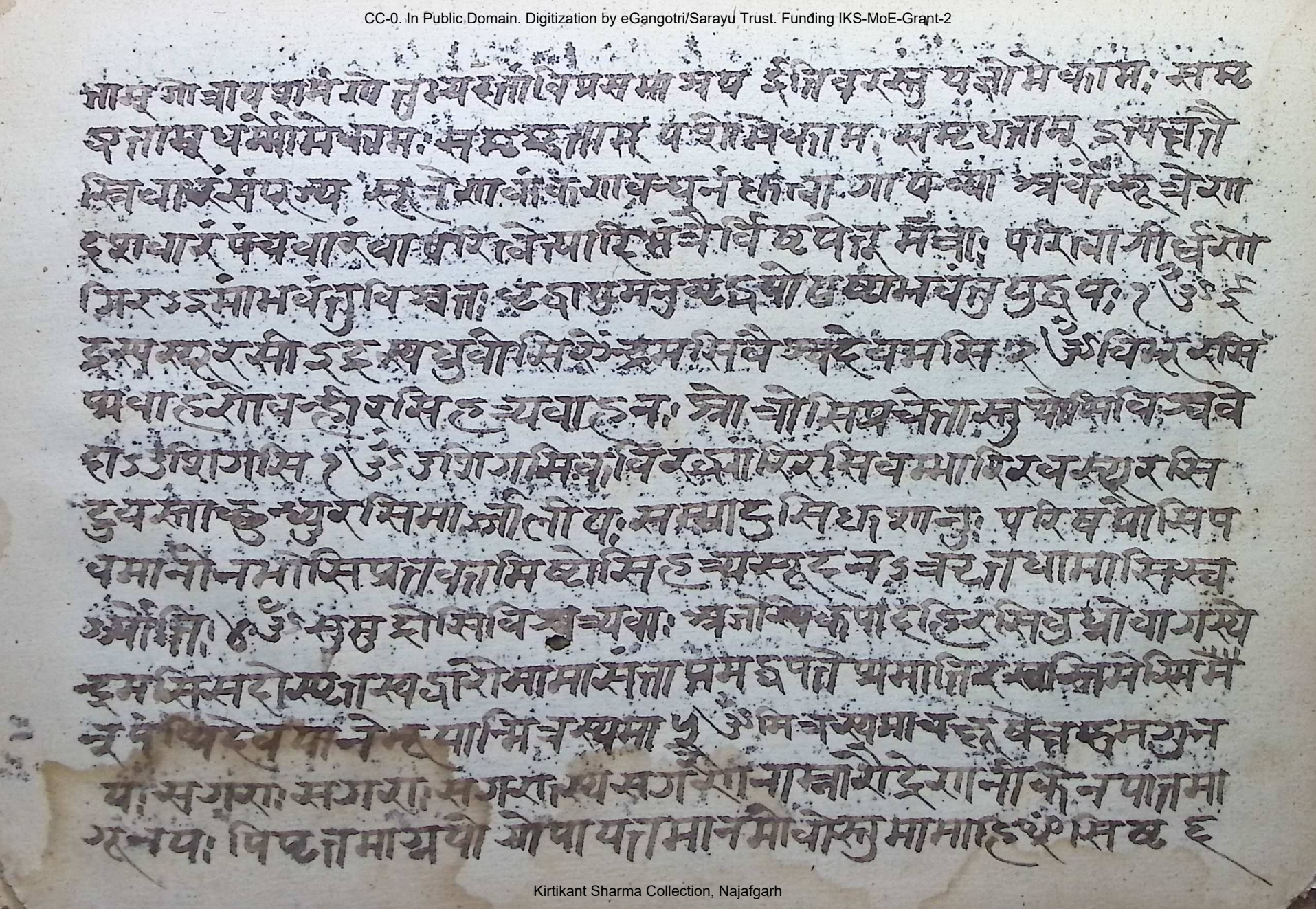

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ॐ ज्योतिरसि विश्वरूपं विश्वेषां देवानां हविः समिदसि यमो गन्धर्वस्तेऽदितिर्दक्षाय
पित्रे योषाग्नेऽयक्ष्मायनप्तेऽमृतगन्धाय ते गन्धस्य धारयेऽदितिष्ट्वा दक्षस्य पित्र्यायाग्नेः
तनूरसि वाचो विसर्जनं देववीतये त्वा गृह्णामि बृहद्ग्रावासि वानस्पत्यः सजोषा देव
बर्हिरिदं सदो देवेभ्यो मधुमत्सुहिरण्यमनोहरिकङ्कणेन ॐ क्रौं वि
धेम ॐ पक्वोऽग्नियोऽविस्तस्मात्वयं पक्वः पुरऽएतप्रमिच्छ
न्त्रयं वाजाऽजयतवाजस्तावयं शाच्छेजयतुजरद्धाशाःस्वाहा
ॐ ॐ अविलोविचमसोऽच्छायायनस्याधिः यतोयतोनेपिवप्र
अयज्ञपतिश्चिस्वाहा १ शेमनेः रूचमावष्यातस्रचेपेभ
गुणोधावा अर्वस्कन्धेवद्धऽसोमोजिस्नोकावातोवऽ
आवायोवाअष्टहयतशोस्थापवस्वेणाचिगुणाऽरुचेगा
वाकलशकरठेअग्नेयुहुविहादिनिक्षिपतोजफलशेषु ऽरं
विसुमिलिविस्तमावाहयाम् ॐ ऽरंविसुर्विचक्रमेनेधानिरुधे
पदम समूढमस्यपाँसुरे संपायास्य ध्रुवास्थानेस्थंडिले पे
यमे संस्कारविकमाग्निसंस्थाप्य शांतेऽत्यादिवरुणमाज्ये

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

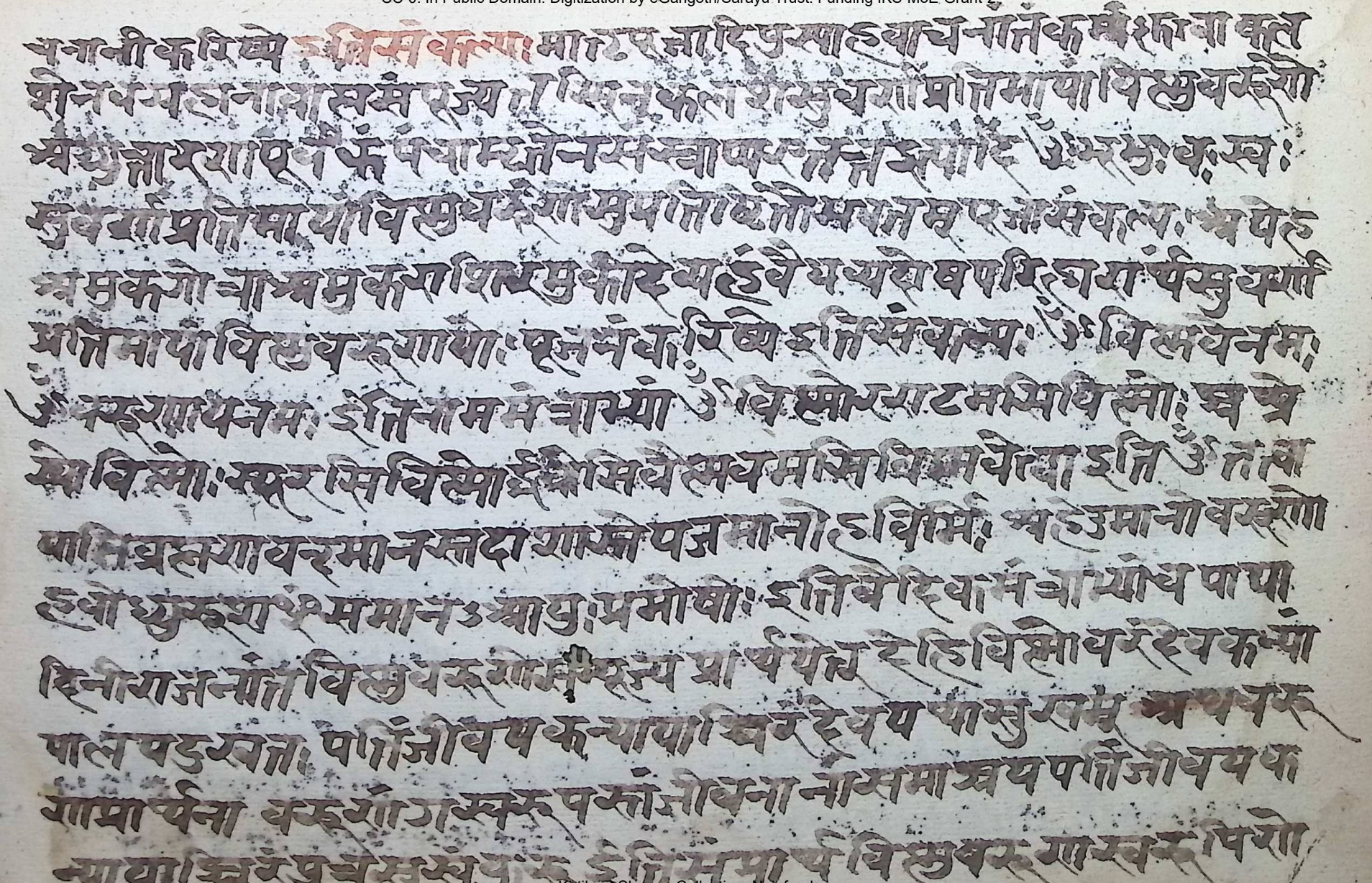

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2.

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

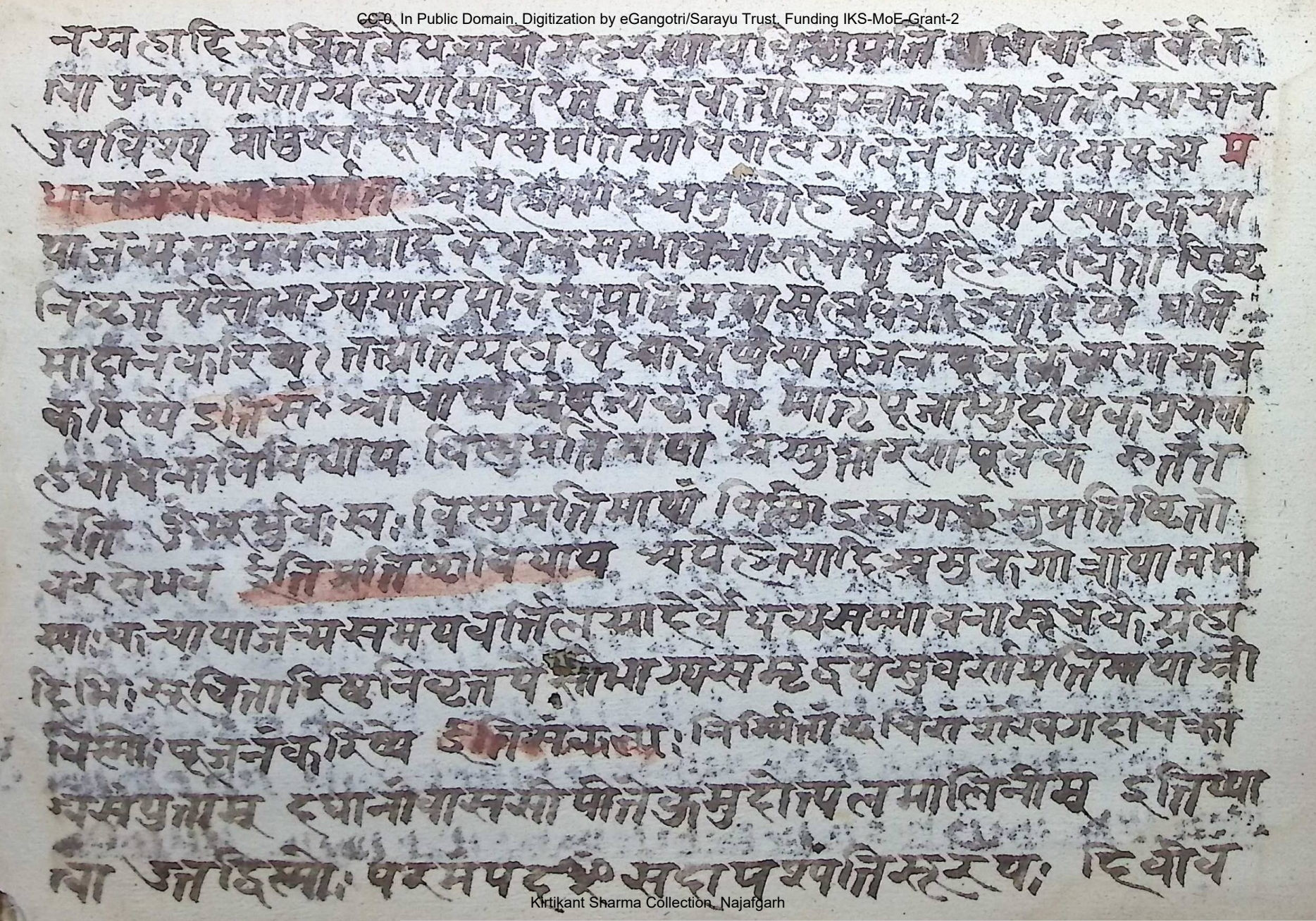

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

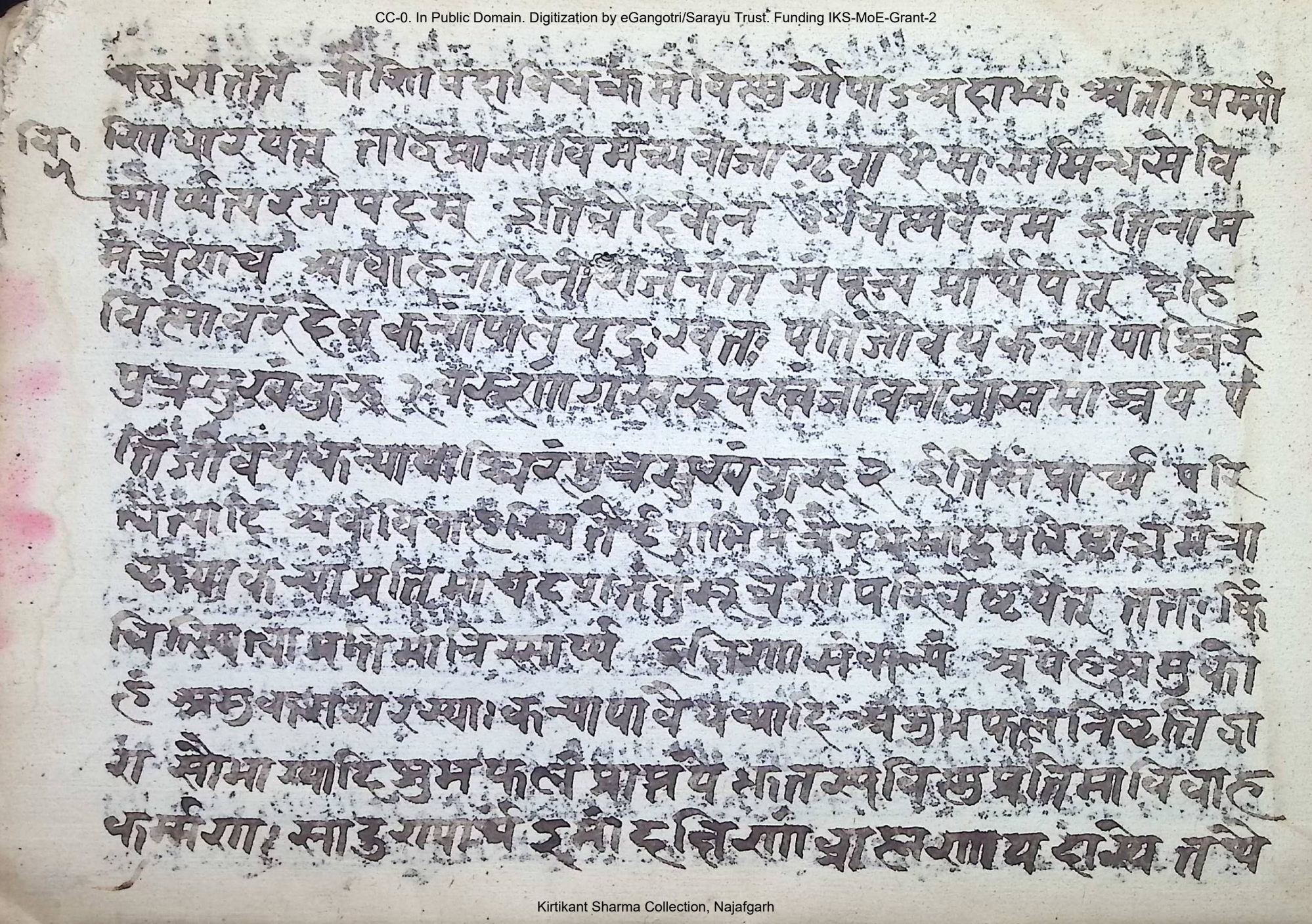

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

निपठित्वा ॐ अनयाभय इति चिर्येत् ततः कर्ता प्रथमप्रतिमा
यन्त्रप्रतिमादानमन्त्रसिद्ध्यर्थं इदं सुवर्णादिनिष्क्रयीभूतं द्रव्यं
ब्राह्मणाय तुभ्यमहं ददे इति दद्यात् अभिषेकतिलकमंत्रपाठ्यदिका
रक्षित्वा पश्चात्तुरं विष्णोरिति विष्णुप्रतिमाविधानपद्धतिः वै
धव्यदर्विष्णुप्रतिमादानविधिश्च समाप्तश्रुभम्

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

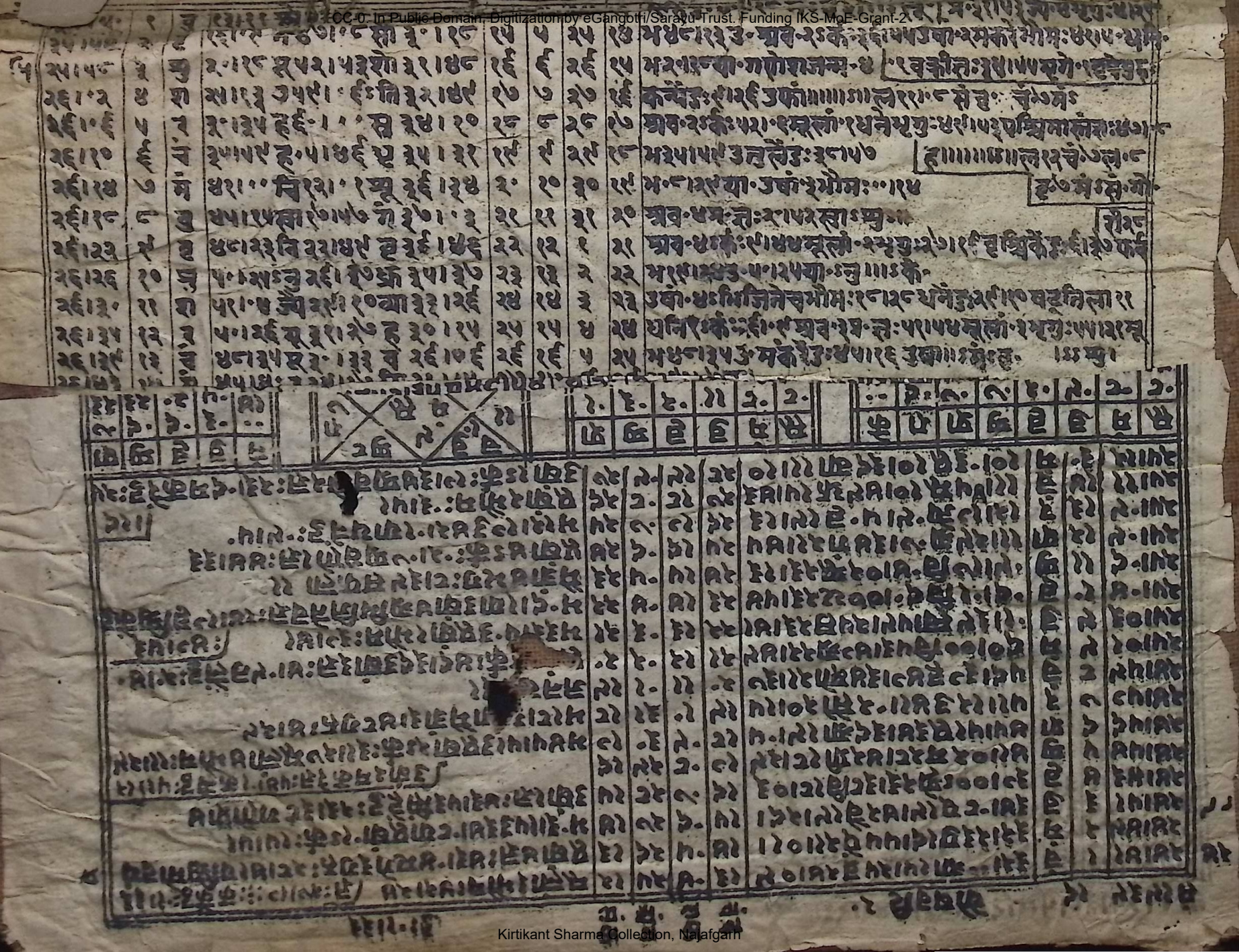

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

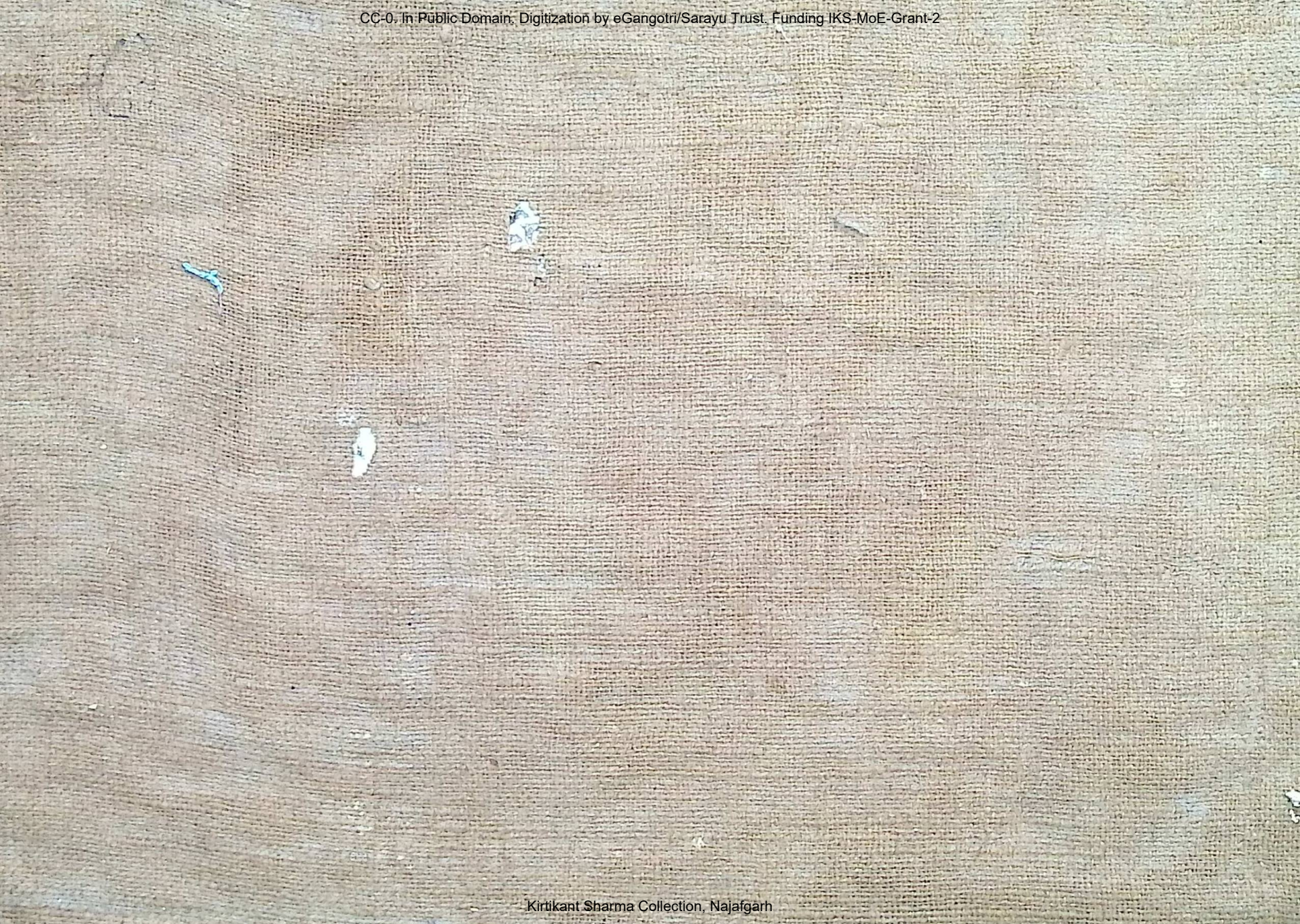

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

SCANNED

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh